

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Λάμπρου Ειρήνη
 Ελ. Βενιζέλου 200 Κερατσίνι 18756
 Τηλ.2132074631, 2132074633

Κερατσίνι: 10/11/2011

Αριθ. πρωτ.: 70639

Απόφαση 375η Δημοτικού Συμβουλίου Κερατσινίου-Δραπετσώνας, 29η ΤΑΚΤΙΚΗ Συνεδρίαση της 14ης Νοεμβρίου 2011.

Η συνεδρίαση συνήλθε με την υπ' αριθμ. 70640/10-11-2011 πρόσκληση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 παρ. 2 του Ν. 3852/2010.

Πριν από την έναρξη της Συνεδρίασης ο Πρόεδρος διαπίστωσε, ότι από τα σαράντα ένα (41) μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου ήταν:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ:

Βενέτης Αναστάσιος, Γαβαλά Νικολέττα, Δαβγιώτη Ελένη, Δασκαλάκη Άννα-Μαρία, Δατσέρη Βασιλική, Ζούπης Ζαχαρίας, Θεοχάρης Διονύσιος, Καλαμαράς Γεώργιος, Καψοκόλης Πέτρος, Κούβαρης Κωνσταντίνος, Κουλούκης Δημήτριος, Λάλος Ιωάννης, Λούπης Άγγελος, Μαθιουδάκη Ειρήνη, Μανουσιάδης Χαράλαμπος, Μαράκου Μαρία, Μαρτάκης Νικόλαος, Μαΐλη Μαρία, Μελάς Φώτιος, Μόσχου Ειρήνη, Μπαρμπαγιάννη Ευγενία, Μυργιαλή Χρυσούλα, Οικονομάκης Νικόλαος, Πάστρα Χαρίκλεια, Πατίδης Ηλίας, Πετρίδης Γεώργιος, Σενικίδου Μαρία, Τρέχας Αντώνιος, Τσιρίδης Γεώργιος, Τσοτσάνη-Δριτσάκου Σταματούλα, Φωτίου Πολυξένη, Χονδροκούκης Γεώργιος και Χρονόπουλος Κωνσταντίνος.

ΑΠΟΝΤΕΣ:

Γεωργακοπούλου Γεωργία, Μελά - Ψαρρού Αγγελική, Μελάς Σταύρος, Μιχαλαργιάς Θεόδωρος, Σαρηγεωργίου Θεόδωρος, Τσούτσας Ιωάννης, Χάσκας Γεώργιος και Χρυσός Αλέξανδρος.

Στη Συνεδρίαση παρευρέθη ο Δήμαρχος κ. Τζανής Λουκάς, ο οποίος προσκλήθηκε νομίμως.

Επίσης παρευρέθη ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Δημοτικής Κοινότητας Δραπετσώνας κ. Αντωνόπουλος Δημήτριος.

Παρευρέθη επίσης ο Τεχνικός Συνεργάτης του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Μάνος Χρήστος, για τις ανάγκες της συνεδρίασης.

ΘΕΜΑ: « ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ, ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 2012-2014».

Μετά τη διαπίστωση της απαρτίας ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Μαρτάκης Νικόλαος, κήρυξε την έναρξη της 29ης ΤΑΚΤΙΚΗΣ συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία έγινε στις 14 Νοεμβρίου 2011, και συνήλθε ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ. 70640/10-11-2011 πρόσκληση του, που τοιχοκολλήθηκε στο Δημοτικό Κατάστημα και επιδόθηκε εμπρόθεσμα στα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 παρ. 2 του Ν. 3852/2010.

Το 1^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης εισηγήθηκε ο Δήμαρχος - Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής κ. Τζανής Λουκάς, ο οποίος μεταξύ άλλων ανέφερε τα εξής:

Η Εκτελεστική Επιτροπή του Δήμου με την υπ' αριθμ. 7/70639/10.11.2011 ομόφωνη απόφασή της, σύμφωνα με τις διατάξεις:

1. Των άρθρων 62 & 63 του Ν. 3852/2010
2. Του Π.Δ 89/2011.

εισηγείται και διαβιβάζει το Σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας, για τη σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2012-2014, στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και λήψη απόφασης, όπως εγκρίθηκε με την ανωτέρω απόφασή της.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, αφού άκουσε την εισήγηση του Προέδρου της Εκτελεστικής Επιτροπής κ. Τζανή Λουκά, έλαβε υπόψη του την 7/70639/10.11.2011 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής και μετά από διαλογική συζήτηση, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Μαρτάκης Νικόλαος, έθεσε το θέμα της ημερήσιας διάταξης προς ψήφιση.

Κατόπιν τούτου το Σώμα:

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις:

1. Του άρθρου 65 του Ν. 3852/2010.
2. Του Π.Δ 89/2011.

Εγκρίνει το σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού του Δήμου Κερατσινίου – Δραπετσώνας ως κάτωθι:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ – ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ 2011 – 2014

Ενότητα 1: Στρατηγικός σχεδιασμός

Με την επιστημονική υποστήριξη του Πανεπιστημίου Πειραιά

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<u>Κατάλογος πινάκων, χαρτών και διαγραμμάτων</u>	5
<u>Εισαγωγή</u>	7
<u>Α. Θεσμικό πλαίσιο του σχεδιασμού (γενικό και ειδικό)</u>	7
<u>Β. Σύνθεση ομάδας εργασίας τεχνικού συμβούλου</u>	11
<u>Κεφάλαιο 1 Περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης</u>	14
<u>1.1 Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της χωρικής ενότητας του Δήμου Κερατσινίου – Δραπετσώνας</u>	14
<u>1.1.1 Βασικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	14
<u>1.1.2 Βασικά πληθυσμιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	17
<u>1.1.3 Βασικά κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	23
<u>1.1.4 Βασικά οικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	27
<u>1.1.5 Βασικά χωροταξικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	37
<u>1.1.5.1 Τα χαρακτηριστικά της Δ.Ε. Κερατσινίου</u>	38
<u>1.1.5.2 Τα χαρακτηριστικά της Δ.Ε. Δραπετσώνας</u>	42
<u>1.1.5.3 Κατευθύνσεις από υπερκείμενα επίπεδα σχεδιασμού</u>	44
<u>1.1.5.4 Μελέτη Ανάπλασης της βιομηχανικής περιοχής του Δήμου Δραπετσώνας</u>	46
<u>1.1.5.5 Πρόταση χωροθέτησης/ δημιουργίας πίστας μηχανοκίνητου αθλητισμού (formula 1 – DIELPIS Formula Project)</u>	49
<u>1.1.6 Βασικά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	51
<u>1.1.6.1 Περιβαλλοντικά Ζητήματα</u>	51
<u>1.1.6.2 Προστατευόμενες Περιοχές</u>	51
<u>1.1.7 Βασικά χαρακτηριστικά των σχέσεων και των αλληλεξαρτήσεων του με τους γειτονικούς Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας και την ευρύτερη περιοχή</u>	52
<u>1.1.8 Βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	55

<u>1.2 Βασικά οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του Δήμου</u>	60
<u>1.2.1 Διοικητική διάρθρωση του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	60
<u>1.2.2 Ανθρώπινο δυναμικό</u>	62
<u>1.2.3 Καταγραφή της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	64
<u>1.2.4 Οικονομική Ανάλυση του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	68
<u>1.2.4.1 Έσοδα</u>	70
<u>1.2.4.2 Αποτελεσματική οικονομική διαχείριση : βεβαιωθέντα / εισπραχθέντα έσοδα</u>	76
<u>1.2.4.3 Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού: βεβαιωθέντα / προϋπολογισθέντα έσοδα</u>	77
<u>1.2.4.4 . Αξιολόγηση εσόδων</u>	87
<u>1.2.4.5 . Έξοδα</u>	87
<u>1.2.4.6 Οι δραστηριότητες του Δήμου : κατανομή εξόδων ανά υπηρεσία</u> 91	
<u>1.4.5.7. Σταθερότητα και αστάθεια οικονομικών μεγεθών : δεσμευθέντα προς προϋπολογισθέντα έξοδα</u>	91
<u>1.4.5.8. Ανταποδοτικές υπηρεσίες</u>	98
<u>1.4.5.9. Αξιολόγηση εξόδων - Προτάσεις</u>	98
<u>1.3 Η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης</u>	100
<u>1.3.1 Τα κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο</u>	100
<u>1.3.2 Αξιολόγηση πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων, ευκαιριών και περιορισμών</u>	102
<u>1.3.2.1 SWOT ανάλυση για την περιοχή του Δήμου, ως αναπτυξιακός χώρος</u> 102	
<u>1.3.2.2 SWOT Ανάλυση για το Δήμο, ως οικονομικός/ διοικητικός οργανισμός</u>	106
<u>Κεφάλαιο 2 Η Στρατηγική του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας και αναπτυξιακές προτεραιότητες</u>	110
<u>2.1 Διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος</u>	110
<u>2.2 Προσδιορισμός της στρατηγικής</u>	111
<u>2.3 Προσδιορισμός των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων</u>	118
<u>2.3.1 Η συνοχή μεταξύ αξόνων προτεραιότητας και στόχων αναπτυξιακής στρατηγικής</u>	123
<u>2.3.2 Συνοπτική τεκμηρίωση των προτεραιοτήτων του Σχεδίου με εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες</u>	124

Κατάλογος πινάκων, χαρτών και διαγραμμάτων

Πίνακες

Πίνακας 1 Διοικητικές μεταβολές Δημοτικής Ενότητας Κερατσινίου	15
Πίνακας 2 Διοικητικές μεταβολές Δημοτικής Ενότητας Δραπετσώνας	16
Πίνακας 3 Εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού	17
Πίνακας 4 Δημογραφικά χαρακτηριστικά	18
Πίνακας 5 Ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού (1991)	18
Πίνακας 6 Ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού (2001)	19
Πίνακας 7 Δημογραφικοί δείκτες 1991 και 2001	19
Πίνακας 8 Επίπεδο εκπαίδευσης/μόρφωσης ανδρών-γυναικών (1991)	21
Πίνακας 9 Επίπεδο εκπαίδευσης/μόρφωσης ανδρών-γυναικών (2001)	22
Πίνακας 10 Απασχόληση/Ανεργία στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας	28
Πίνακας 11 Τομεακή διάρθρωση της απασχόλησης	29
Πίνακας 12 Κτιριακό δυναμικό στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας	31
Πίνακας 13 Πρόταση κατανομής χρήσεων γης στη Περιοχή Ανάπλασης	49
Πίνακας 14 Μετακινήσεις εργαζομένων από και προς το Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας	53
Πίνακας 15 Μέσο φορολογούμενο εισόδημα για το σύνολο των δήμων της Περιφέρειας Πειραιώς (2009)	55
Πίνακας 16 Κατανομή εισοδήματος ομάδων επαγγελματιών για το Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας (οικονομικό έτος 2009)	57
Πίνακας 17 Εισπραχθέντα έσοδα 2008-2010	74
Πίνακας 18 Έσοδα Ενοποιημένου Δήμου 2008	80
Πίνακας 19 Έσοδα Ενοποιημένου Δήμου 2009	82
Πίνακας 20 Έσοδα Ενοποιημένου Δήμου 2010	84
Πίνακας 21 Κατηγοριοποίηση αποκλίσεων βεβαιωθέντων εσόδων προς προϋπολογισθέντα	86
Πίνακας 22 Πληρωθέντα έξοδα	89
Πίνακας 23 Πληρωθέντα έξοδα ανά υπηρεσία 2008	94
Πίνακας 24 Πληρωθέντα έξοδα ανά υπηρεσία 2009	95
Πίνακας 25 Πληρωθέντα έξοδα ανά υπηρεσία 2010	96
Πίνακας 26 Συσχετισμό Ανταποδοτικών Εσόδων- Εξόδων 2008 2010	98
Πίνακας 27 Συνάφεια γενικών στόχων αναπτυξιακής Στρατηγικής Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας με γενικούς στρατηγικούς στόχους ΠΕΠ Αττικής 2007 – 2013	117
Πίνακας 28 Συνάφεια στόχων Αναπτυξιακής Στρατηγικής Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας με αναπτυξιακές προτεραιότητες ΡΣΑ	118
Πίνακας 29 Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα Παρέμβασης ανά άξονα, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας	123

<u>Πίνακας 30 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Σχεδίου με τους στόχους της Αναπτυξιακής Στρατηγικής του Δ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ</u>	124
<u>Πίνακας 31 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας με ΣΚΓΚ (ΚΓ 1)</u>	125
<u>Πίνακας 32 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας με ΣΚΓΚ (ΚΓ 2)</u>	125
<u>Πίνακας 33 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας με ΣΚΓΚ (ΚΓ 3)</u>	126
<u>Πίνακας 34 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας ΕΠ.Π. Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας με ΕΣΠΑ</u>	127
<u>Πίνακας 35 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας ΕΠ.Π. Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας με ΠΕΠ Αττικής 2007 – 2013</u>	128
<u>Πίνακας 36 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας ΕΠ.Π. Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας με Ρυθμιστικό</u>	128

Χάρτες

<u>ΧΑΡΤΗΣ 1 Χωροταξική ένταξη Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας στην Περιφέρεια Αττικής</u>	14
<u>Χάρτης 2 Χωροταξική ένταξη Δήμου Κερατσινίου – Δραπετσώνας στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιώς</u>	14
<u>Χάρτης 3 Θεματικός χάρτης ανεργίας</u>	28
<u>Χάρτης 4 Θεματικός χάρτης τομεακής απασχόλησης ανά Δημοτική/Τοπική Κοινότητα</u> .	30
<u>Χάρτης 5 Γεωμορφολογικός χάρτης χωρικής ενότητας Κερατσινίου – Δραπετσώνας</u>	37
<u>Χάρτης 6 Μέσο φορολογούμενο εισόδημα στους Δήμους της Περ. Ενότητας Πειραιώς</u>	58

Διαγράμματα

<u>Διάγραμμα 1 Πληθυσμιακή πυραμίδα Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>	20
<u>Διάγραμμα 2 Αριθμός αδειών για νέες οικοδομές</u>	32
<u>Διάγραμμα 3 Εξέλιξη του δείκτη εισοδήματος ανά φορολογική δήλωση για την περίοδο 2003-2009</u>	56
<u>Διάγραμμα 4 Εξέλιξη του μέσου φορολογούμενου εισοδήματος στις ομάδες επαγγελματιών για την περίοδο 2003-2009</u>	57

Εισαγωγή

Α. Θεσμικό πλαίσιο του σχεδιασμού (γενικό και ειδικό)

Η συγκυρία της νομοθέτησης του σύγχρονου πλαισίου για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση, μέσα από το Ν 3852/10, αλλά και η αδιαμφισβήτητα αρνητική δημοσιονομική κατάσταση του κράτους, παρά τις δυσκολίες, μπορούν να δημιουργήσουν συνθήκες αυστηροποίησης και προτυποποίησης του αναπτυξιακού προγραμματισμού της χώρας σε όλα τα επίπεδα. Η έλλειψη πόρων, η προγραμματική ανεπάρκεια στην τοπική κλίμακα και η απουσία ουσιαστικού ελέγχου των δαπανών έχουν δημιουργήσει ένα άκρως αρνητικό περιβάλλον για τη σύγχρονη τοπική αυτοδιοίκηση, που καλείται τώρα να σηκώσει το μεγάλο βάρος της μεταρρύθμισης, αλλά και της επανεκκίνησης της ελληνικής οικονομίας προωθώντας βιώσιμες τοπικές αναπτυξιακές πολιτικές.

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων, δύναται να παίξουν ένα ρόλο ιδιαίτερα σημαντικό στην προσπάθεια των ΟΤΑ να ιεραρχήσουν τις ανάγκες του, να αξιολογήσουν τη δράση τους και να επιτύχουν την ωρίμανση διαδικασιών και έργων για την περιοχή αναφοράς του. Αυτό θα συμβεί μονάχα όταν από κοινού, οι δημοτικές αρχές, οι υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα του Δήμου, αλλά και οι πολίτες αποφασίσουν να συμμετάσχουν στη σύνταξη και υιοθέτηση ενός εργαλείου «μπούσουλα» που χαράσσει στρατηγική και μεθοδεύει την υλοποίηση έργων και παρεμβάσεων με προκαθορισμένο ορίζοντα.

Με βάση τον Κώδικα Δήμων & Κοινοτήτων (ΚΔ&Κ, Ν. 3463/2006 - ΦΕΚ 114 - 08.06.2006) προβλέπεται η υποχρεωτική εκπόνηση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων - Σχεδίων (Επ.Π) για ΟΤΑ με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους και προαιρετική για τους υπόλοιπους, με βάση και προδιαγραφές που εκπόνησε το ΥΠΕΣΔΔΑ σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ. Παρά την υποχρεωτική εκπόνηση δεν υφίσταται καμία δέσμευση για την χρηματοδότηση των δράσεων που περιγράφουν, από κανένα από τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα είτε εθνικής, είτε ευρωπαϊκής προέλευσης. Θεματικά κινούνται στην τεκμηρίωση δράσεων που θα κληθεί να υλοποιήσει ένας ΟΤΑ στους τομείς της αρμοδιότητάς του, αλλά και στην περιγραφή δράσεων που εκτιμάται ότι είναι σκόπιμες να υλοποιηθούν από άλλους φορείς που έχουν ως χώρο δράσης τα όρια του κάθε ΟΤΑ. Η προβλεπόμενη διάρκεια υλοποίησής τους είναι με βάση τον Κώδικα η διάρκεια μιας δημοτικής θητείας.

Στο Ν 3852/2010, επιχειρείται η μετεξέλιξη του θεσμού του Ε.Π. των ΟΤΑ και αναφέρεται ρητά η υποχρέωση όλων στην εκπόνηση Πενταετούς Επιχειρησιακού Σχεδίου και των αντιστοίχων Ετησίων Σχεδίων Δράσης αυτού. Ωστόσο, η εμπειρία από την πρώτη εφαρμογή του θεσμού, όπως αυτός περιγραφόταν στον ΚΔΚ - αλλά και στις μετέπειτα κανονιστικές αποφάσεις επί του περιεχομένου που εξέδωσε το ΥΠΕΣ - παρατηρήθηκε η απαξίωση του ρόλου του και η μικρή προστιθέμενη αξία του ως εργαλείο σχεδιασμού και προγραμματισμού της ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών των υπό μελέτη περιοχών. Κύρια χαρακτηριστικά αυτής της ανεπιτυχούς εφαρμογής του θεσμού, αποτέλεσε μεταξύ άλλων η έλλειψη δεσμευτικότητας υλοποίησης από τη μια, αλλά και της μη εξασφάλισης των πόρων που περιγραφόταν σε αυτό. Η εμπειρία της εφαρμογής του θεσμού κατέδειξε, επίσης, την απαξίωση του ως βασικό εργαλείο σχεδιασμού, λόγω της υπερ-ρύθμισης των προδιαγραφών εκπόνησης, δημιουργώντας συγχύσεις και κάνοντας το Σχέδιο τελικά δυσνόητο από τις υπηρεσίες του ΟΤΑ, ακυρώνοντας έτσι τον χαρακτήρα του «ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ» σχεδιασμού που το πνεύμα του νομοθέτη του 3463/06, ήθελε να προσδώσει στα ΕΠ των ΟΤΑ. Την τρέχουσα περίοδο, το ΥΠΕΣ εξέδωσε ΠΔ που τροποποιεί το αντίστοιχο ΠΔ των προδιαγραφών των ΕΠ με βάση τον ΚΔΚ (3463/06) και δημοσιεύονται νέες προδιαγραφές εκπόνησης, προσαρμοσμένες στα νέα δεδομένα του Καλλικράτη. Ο Οδηγός εκπόνησης από την ΕΕΤΑΑ δεν αποτελεί νομική δέσμευση επί των αναφερομένων σε αυτήν, παρά μόνον οι διατάξεις του ΠΔ με τις προδιαγραφές και τις διαδικασίες που έχει εκδώσει το ΥΠΕΣ (Διεύθυνση αναπτυξιακών προγραμμάτων).

Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας ενός επιχειρησιακού σχεδίου οποιουδήποτε ΟΤΑ, κρίνεται από το κατά πόσο: 1) καταφέρνει να ενσωματώσει τις υπερκείμενες προβλέψεις και πολιτικές που παράγονται από τα σχέδια ανωτέρων χωρικά επιπέδων και 2) αν επιτυγχάνει να συνδυάσει τις πολιτικές και τα μέσα που ο εθνικός αναπτυξιακός προγραμματισμός του προσφέρει (ΠΔΕ, ΕΣΠΑ, σύγχρονα εργαλεία όπως Jessica κ.α.), προς όφελος της δραστηριότητας του και εν γένει της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας που αντιπροσωπεύει. Η διαγραμματική απεικόνιση των επιπέδων του αναπτυξιακού σχεδιασμού και προγραμματισμού, όπως φαίνεται στο σχήμα που ακολουθεί, εμφανίζει μια πληρότητα καλύπτοντας όλα τα χωρικά επίπεδα (εθνικό, περιφερειακό και υπο-περιφερειακό).

Πίνακας σχεδίων & προγραμμάτων αναπτυξιακού σχεδιασμού

Επίπεδο	Είδος Σχεδίου ή Προγράμματος		Θεσμικό Πλαίσιο
	Εθνικό	Εθνικό Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης (περιλαμβάνει και το Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων)	
Εθνικό		Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο	Το θεσμικό πλαίσιο

	Αναφοράς (ΕΣΠΑ)	που διέπει το ΕΣΠΑ και τα ΤΕΠ είναι:
	Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΤΕΠ), Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ), ΕΠ «Αλιείας»	- Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ Α 267) - Ν. 3840/2010 (ΦΕΚ Α 53) - ΥΑ 14053/ΕΥΣ 1749/27-3-2008 (ΦΕΚ Β 540)
	Αναπτυξιακός - Επενδυτικός Νόμος	Ν. 3908/2011
Περιφερειακό	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ)	Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα ΠΕΠ είναι: - Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ Α 267) - Ν. 3840/2010 (ΦΕΚ Α 53) - ΥΑ 14053/ΕΥΣ 1749/27-3-2008 (ΦΕΚ Β 540)
	Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα (αιρετών Περιφερειών)	Ν. 3852/2010 (άρθρο 268)
	Ετήσια Προγράμματα Δράσης	
Κατώτερο του Περιφερειακού (τοπικό)	Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα ΟΤΑ ά βαθμού	Ν. 3463/2006 – ΚΔΚ (άρθρο 203) Ν. 3852/2010 (άρθρο 266)
	Ετήσια Προγράμματα Δράσης	
	Ν 1622/1986 – ΦΕΚ Α 92/ 14.07.1986, Ν. 3614/2007 – ΦΕΚ Α 267/ 03.12.2007, Ν. 3299/2004 – ΦΕΚ 261 - 23.12.2004, Ν 3463/2006 – ΦΕΚ 114 - 08.06.2006	

Πηγή: *ιδία επεξεργασία*

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Κερατσινίου, λοιπόν, πρέπει να απαντά με σαφή και τεκμηριωμένο τρόπο στα ακόλουθα, ενδεικτικά, πλην όμως καίρια, ερωτήματα:

- Πού βρίσκεται σήμερα ο Δήμος, σε σύγκριση και σε σχέση με τον υπόλοιπο Νομό ή την Περιφέρεια, με τα εθνικά και τα ευρωπαϊκά ή και, ευρύτερα ακόμη, με τα διεθνή δεδομένα και επίπεδα ανάπτυξης;
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά του Δήμου; Ποια τα ισχυρά και τα αδύνατα σημεία του; Ποιες οι ευκαιρίες και ποιοι οι περιορισμοί που δρουν στην αναπτυξιακή διαδικασία και προοπτική του Δήμου;
- Ως Διοίκηση και ως Πολίτες-Δημότες αυτού του τόπου: Πού θέλουμε να πάμε; Ποιές είναι οι αξίες μας; Ποιοί είναι οι στόχοι μας;
- Ποιό είναι το όραμά μας και με ποιόν τρόπο θα μπορέσουμε να το πετύχουμε;
- Ποιες είναι οι προτεραιότητές μας; Σε ποιους τομείς πρέπει να δώσουμε βαρύτητα;

- Ποια είναι τα μέσα (οργανωτικά, επιχειρησιακά, λειτουργικά, οικονομικά) που μπορούμε να έχουμε στη διάθεσή μας και πώς μπορούμε να τα αξιοποιήσουμε κατά τον καλύτερο / βέλτιστο δυνατό τρόπο για να εξυπηρετήσουμε αυτές τις προτεραιότητες;
- Τι αποτελέσματα θα έχουμε; Ποιους δείκτες θα εφαρμόσουμε για να αξιολογήσουμε τα αποτελέσματα, για να παρακολουθήσουμε και αποτιμήσουμε την υλοποίηση των στόχων μας;

Ο Δήμος, προκειμένου να καταθέσει μια ολοκληρωμένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη πρόταση ανάπτυξης της περιοχής, αποφάσισε την ανάθεση της συμβουλευτικής υποστήριξης σε ομάδα του Πανεπιστημίου Πειραιά με επιστημονικό υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Κότιο. Ο ρόλος της ομάδας είναι η επιστημονική υποστήριξη της ομάδας έργου του Δήμου και της Εκτελεστικής Επιτροπής του Δήμου (ως καθ' ύλην και εκ του νόμου αρμόδια), στη σύνταξη ενός Επιχειρησιακού Σχεδίου, όχι με απλά κανονιστική – διεκπεραιωτική διάσταση, αλλά ενός σχεδίου με επιστημονικά τεκμηριωμένη στρατηγική και παρεμβάσεις. Επιτυχημένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, είναι το ΕΠ εκείνο που καταφέρνει να διαγνώσει τις τοπικές ανάγκες, να τις ιεραρχήσει, να περιγράψει τη διαδικασία ωρίμανσης του έργου και τέλος να συνδέσει το έργο με τις υφιστάμενες πηγές χρηματοδότησης. Επιπρόσθετα, η συμβολή της επιστημονικής μας ομάδας, συνίσταται μεταξύ άλλων:

- Στην εξειδίκευση των αναπτυξιακών κατευθύνσεων και στρατηγικών στόχων του ΠΕΠ της Χωρικής Ενότητας Αττικής 2007-2013 για την περιοχή του Δήμου Κερατσινίου – Δραπετσώνας, εξασφαλίζοντας παράλληλα τις αναγκαίες συνέργιες τόσο με τα λοιπά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013 όσο και με τις παράλληλες πολιτικές και προγράμματα, εθνικά και ευρωπαϊκά,
- Στον εντοπισμό των υλοποιούμενων και των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων στις περιοχές αυτές και στην εκτίμηση της σκοπιμότητας και δυνατότητας ένταξης τους προγραμματισμό της περιόδου 2007-2013
- Στο να προτείνει παρεμβάσεις - δράσεις σε συνέργεια με όλα τα διαρθρωτικά ταμεία (Ε.Κ.Τ., κ.λ.π.)
- Στην αποτίμηση των καλών πρακτικών και την αξιολόγηση της χρησιμότητας τους για τη συγκεκριμένη περιοχή, λαμβάνοντας υπόψη και τις εξελίξεις στις ευρωπαϊκές πολιτικές (π.χ. Territorial Agenda)
- Στην πρόταση κατάλληλης επικέντρωσης της αναπτυξιακής προσπάθειας στην περιοχή και στις επιμέρους χωρικές ενότητες της

- Στον εντοπισμό και την οργάνωση (σχεδιαστικά) σκόπιμων και εφικτών αναπτυξιακών παρεμβάσεων που δεν έχουν μέχρι στιγμής προταθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνικές, χρηματοδοτικές και οργανωτικές - διαχειριστικές προϋποθέσεις.

Με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α.

Με το άρθρο 266 Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) επιβεβαιώνεται η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. α βαθμού.

Το Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α) με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και εγκυκλίους που εξέδωσε έδωσε κατευθύνσεις στους ΟΤΑ α βαθμού για την κατάρτιση των Ε.Π., όπως με:

1. την Υπουργική Απόφαση 18183, ΦΕΚ 534, Β, 13/4/2007 στην οποία καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α.
2. την αρ. 45/58939/25-10-2006 Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών για το σκοπό, τη διάρθρωση και τους στόχους των Ε.Π.
3. την αρ. 66/50837/14-9-2007 Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών, σχετικά με τις διαδικασίες κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΟΤΑ α' βαθμού
4. το Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού» με το οποίο καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
5. την Υπουργική Απόφαση 5694/3-2-2011 σύμφωνα με την οποία τροποποιείται η ΥΑ 18183/13-4-2007
6. το Προεδρικό Διάταγμα 89/11 με το οποίο τροποποιείται το ΠΔ185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού».

Οι προηγούμενες θεσμικές ρυθμίσεις αποσκοπούν στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στους ΟΤΑ. Στόχος είναι η διαδικασία του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων των Ο.Τ.Α., να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις, με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό τους.

Β. Σύνοψη ομάδας εργασίας τεχνικού συμβούλου

Η ανάθεση της επιστημονικής – συμβουλευτικής υποστήριξης του Δήμου, ανατέθηκε σε ερευνητική ομάδα του Πανεπιστημίου Πειραιά και ειδικότερα σε αυτή συμμετείχαν:

Κότιος Άγγελος	Επιστημονικός υπεύθυνος	Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς Οικονομολόγος, Μεταπτυχιακές και Διδακτορικές σπουδές στο Πανεπιστήμιο Tübingen, Γερμανία, Αναπληρωτής Προέδρου Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών σπουδών ΠΑΠΕΙ – Πολυετής εμπειρία στο συντονισμό και εκπόνηση Αναπτυξιακών Μελετών (χωρικών και κλαδικών) πρώην Σύμβουλος ΥΠΕΞ και ΥΠΟΙΟ	Εμπειρογνώμονας Διεθνών και Ευρωπαϊκών οικονομικών και Αναπτυξιακών πολιτικών με ειδίκευση σε θέματα Κοινοτικών Προγραμμάτων, ανάπτυξης, Επενδύσεων, Ερευνών αγοράς, Μάρκετινγκ, Επιχειρηματικού Σχεδιασμού, Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων και Περιβαλλοντικών τεχνολογιών, Χρηματοδοτήσεων και Κατάρτισης Προσωπικού, μελετών σκοπιμότητας-βιωσιμότητας,
Γαλανός Γεώργιος	Αναπληρωτής Επιστημονικός υπεύθυνος Εμπειρογνώμων	Λέκτορας (ΠΔ 407) Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς Οικονομολόγος, MSc, Διδάκτωρ ΠΑΠΕΙ με αντικείμενο «Τουριστική Ανταγωνιστικότητα» Πολυετή εμπειρία σε θέματα τουριστικής ανάπτυξης και προβολής, εκπόνησης οικονομοτεχνικών μελετών και αξιολόγησης επενδυτικών προγραμμάτων Διετέλεσε Ειδικός Σύμβουλος στο Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης την περίοδο 2007 – 2009	Εμπειρογνώμονας σχεδιασμού Τουριστικής ανάπτυξης και διαμόρφωσης επικοινωνιακής στρατηγικής στον τομέα του Τουρισμού
Γαλιφιανάκης Βασίλειος *	Εμπειρογνώμονας	Διπλωματούχος Μηχανικός, Χωροτάκτης – Πολεοδόμος – Περιφερειολόγος, <i>MSc Αρχιτεκτονική και Σχεδιασμός του Χώρου ΕΜΠ</i> Εμπειρία σε ζητήματα διαχείρισης έργων και προγραμμάτων και Οργάνωση μελετών χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού	Εμπειρογνώμονας Χωρικής Ανάπτυξης με ειδίκευση σε θέματα πολεοδομικού – αναπτυξιακού σχεδιασμού
Κουτουλάκης	Εμπειρογνώμων	Διπλωματούχος Μηχανικός,	Εμπειρογνώμονας - Σύμβουλος

	Εμμανουήλ*		Χωροτάκτης – Πολεοδόμος – Περιφερειολόγος, <i>MSc Χωροταξίας και</i> <i>Περιφερειακής Πολιτικής,</i> Υποψήφιος Διδάκτωρ Παν. Πειραιώς Σημαντική εμπειρία στον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό και Αναπτυξιακό προγραμματισμό Δημοσίων Φορέων και στην εκπόνηση δεκάδων μελετών για την αυτοδιοίκηση Ειδικός Σύμβουλος στο ΥΠΟΙΑΝ σε θέματα χρηματοδοτήσεων και οικονομικού προγραμματισμού φορέων αυτοδιοίκησης	Ανάπτυξης με ειδίκευση σε θέματα τοπικού και Περιφερειακού αναπτυξιακού προγραμματισμού και αξιολόγησης προγραμμάτων Τοπικής αυτοδιοίκησης
--	------------	--	--	---

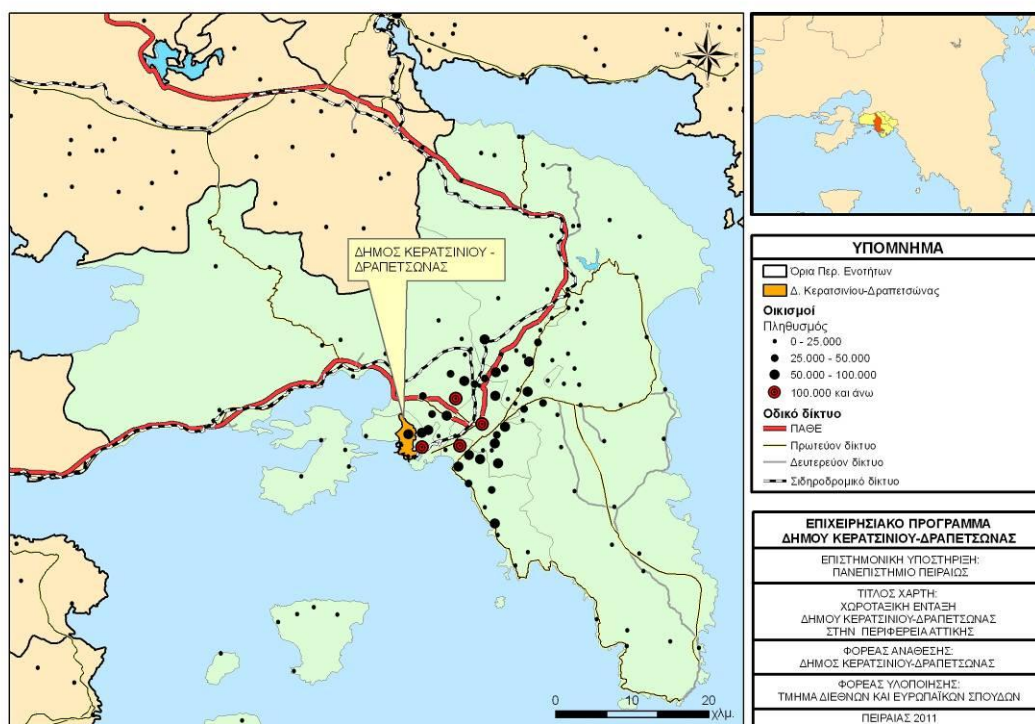
Κεφάλαιο 1 Περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης.

1.1 Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της χωρικής ενότητας του Δήμου Κερατσινίου – Δραπετσώνας

1.1.1 Βασικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας, όπως συστάθηκε από το Ν. 3852/2010 (Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης), αποτελείται από τους πρώην Δήμους Κερατσινίου και Δραπετσώνας και έχει ως έδρα του το Κερατσίνι. Ο Δήμος βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας Αττικής και συνορεύει ανατολικά με τους Δήμους Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη και Πειραιώς, δυτικά με το Δήμο Περάματος και βόρεια με το Δήμο Χαϊδαρίου. Η έκταση του Δήμου είναι 9,326 τ.χλ. και καταλαμβάνει το 18,45% της συνολικής έκτασης της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς.

ΧΑΡΤΗΣ 1 Χωροταξική ένταξη Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας στην Περιφέρεια Αττικής

Χάρτης 2 Χωροταξική ένταξη Δήμου Κερατσινίου – Δραπετσώνας στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιώς

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι διοικητικές μεταβολές που έχουν υπάρξει στις Δημοτικές Ενότητες Κερατσινίου και Δραπετσώνας μέχρι να προκύψει η σημερινή τους μορφή με το Πρόγραμμα Καλλικράτης.

Πίνακας 1 Διοικητικές μεταβολές Δημοτικής Ενότητας Κερατσινίου

<i>Δ. Ταμπουρίων Ν. Αττικής και Βοιωτίας</i>	
Σύσταση του Δήμου με την απόσπαση του οικισμού Ταμπούρια από το Δήμο Πειραιώς και τον ορισμό του ως έδρα του Δήμου	ΦΕΚ 22Α - 18/01/1934
Ο οικισμός Αμφιάλη αποσπάται από το Δήμο Πειραιώς και προσαρτάται στο Δήμο	
Ο οικισμός Ευγενία αποσπάται από το Δήμο Πειραιώς και προσαρτάται στο Δήμο	
Ο οικισμός Ανάστασις αποσπάται από το Δήμο Πειραιώς και προσαρτάται στο Δήμο	
Ο οικισμός Ανάληψις αποσπάται από το Δήμο Πειραιώς και προσαρτάται στο Δήμο	
Ο οικισμός Άγιος Γεώργιος Κερατσινίου αποσπάται από το Δήμο Πειραιώς και προσαρτάται στο Δήμο	ΦΕΚ 35Α - 29/01/1934
Μεταφέρεται η έδρα του Δήμου από τον οικισμό Ταμπούρια στον οικισμό Άγιος Γεώργιος Κερατσινίου	
Ο Δήμος μετονομάζεται σε Δήμο Αγίου Γεωργίου Κερατσινίου	
<i>Δ. Αγίου Γεωργίου Κερατσινίου Ν. Αττικής και Βοιωτίας</i>	
Ο Δήμος προήλθε από τη μετονομασία του Δήμου Ταμπουρίων	ΦΕΚ 35Α - 29/01/1934

Ο οικισμός Νέον Ικόνιον αποσπάται από την Κοινότητα Περάματος και προσαρτάται στο Δήμο	ΦΕΚ 371Α - 23/09/1937
Ο οικισμός Ευγενία καταργείται	ΦΕΚ - 16/10/1940
Ο οικισμός Ανάστασις καταργείται	
Ο οικισμός Ταμπούρια καταργείται	
Ο οικισμός Αμφιάλη καταργείται	
Ο οικισμός Ανάληψις καταργείται	
Ο Δήμος υπάγεται στο Νομό Αττικής	ΦΕΚ 223Α - 26/07/1943
<i>Δ. Αγίου Γεωργίου Κερατσινίου Ν. Αττικής</i>	
Ο Δήμος υπήχθη στο Νομό Αττικής από το Νομό Αττικής και Βοιωτίας	ΦΕΚ 223Α - 26/07/1943
Ο οικισμός Άγιος Γεώργιος Κερατσινίου του Δήμου μετονομάζεται σε Κερατσίνι	ΦΕΚ 204Α - 14/08/1948
Ο Δήμος μετονομάζεται σε Δήμο Κερατσινίου	
<i>Δ. Κερατσινίου Ν. Αττικής</i>	
Ο Δήμος προήλθε από τη μετονομασία του Δήμου Αγίου Γεωργίου Κερατσινίου	ΦΕΚ 204Α - 14/08/1948
Ο Δήμος υπάγεται από την Επαρχία Αττικής του Νομού, στην Επαρχία Πειραιώς του Νομού Πειραιώς	ΦΕΚ 185Α - 30/10/1964
<i>Δ. Κερατσινίου Ν. Πειραιώς</i>	
Ο Δήμος υπάγεται στην Επαρχία Πειραιώς του Νομού, από την Επαρχία Αττικής του Νομού Αττικής	ΦΕΚ 185Α - 30/10/1964
Ο οικισμός Νέον Ικόνιον αποσπάται από το Δήμο και ορίζεται έδρα της Κοινότητας Νέου Ικονίου	ΦΕΚ 254Α - 16/11/1966
Η Κοινότητα Νέου Ικονίου καταργείται και συνενούται με το Δήμο	ΦΕΚ 202Α - 18/11/1967
Ο οικισμός Νέον Ικόνιον καταργείται	ΦΕΚ - 14/03/1971
Ο Δήμος υπάγεται στο Νομό Αττικής	ΦΕΚ 66Α - 08/05/1972
<i>Δ. Κερατσινίου Ν. Αττικής</i>	
Ο Δήμος υπήχθη στο Νομό Αττικής από το Νομό Πειραιώς	ΦΕΚ 66Α - 08/05/1972
Στο Δήμο Κερατσινίου δεν επέρχεται καμιά μεταβολή	ΦΕΚ 244/τ.Α'/1997
<i>Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας</i>	
Ο Δήμος προήλθε από τη συνένωση των Δήμων Κερατσινίου και Δραπετσώνας οι οποίοι καταργούνται	ΦΕΚ 87/τ.Α'/2010

Πηγή: Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης

Πίνακας 2 Διοικητικές μεταβολές Δημοτικής Ενότητας Δραπετσώνας

<i>Κ. Δραπετσώνας Ν. Αττικής</i>	
Σύσταση της Κοινότητας με την απόσπαση του οικισμού Δραπετσώνα από το Δήμο Πειραιώς και τον ορισμό του ως έδρα της Κοινότητας	ΦΕΚ 73Α - 03/03/1950
Η Κοινότητα καταργείται και συνενούται με το Δήμο Πειραιώς	ΦΕΚ 187Α - 28/08/1950
Σύσταση της Κοινότητας με την απόσπαση του οικισμού Δραπετσώνα από το Δήμο Πειραιώς και τον ορισμό του ως έδρα της Κοινότητας	ΦΕΚ 201Α - 07/09/1950
Η Κοινότητα Δραπετσώνας αναγνωρίζεται σε Δήμο Δραπετσώνας	ΦΕΚ 27Α - 24/01/1951

<i>Δ. Δραπετσώνας Ν. Αττικής</i>	
Ο Δήμος προήλθε από την αναγνώριση σε Δήμο της Κοινότητας Δραπετσώνας	ΦΕΚ 27Α - 24/01/1951
Ο Δήμος υπάγεται από την Επαρχία Αττικής του Νομού, στην Επαρχία Πειραιώς του Νομού Πειραιώς	ΦΕΚ 185Α - 30/10/1964
<i>Δ. Δραπετσώνας Ν. Πειραιώς</i>	
Ο Δήμος υπάγεται στην Επαρχία Πειραιώς του Νομού, από την Επαρχία Αττικής του Νομού Αττικής	ΦΕΚ 185Α - 30/10/1964
Ο Δήμος υπάγεται στο Νομό Αττικής	ΦΕΚ 66Α - 08/05/1972
<i>Δ. Δραπετσώνας Ν. Αττικής</i>	
Ο Δήμος υπήχθη στο Νομό Αττικής από το Νομό Πειραιώς	ΦΕΚ 66Α - 08/05/1972
Η ονομασία του Δήμου διορθώνεται σε Δήμο Δραπετσώνας	ΦΕΚ 315Α - 31/10/1974
<i>Δ. Δραπετσώνας Ν. Αττικής</i>	
Ο Δήμος προήλθε από τη διόρθωση του ονόματος του Δήμου Δραπετσώνας	ΦΕΚ 315Α - 31/10/1974
Στο Δήμο Δραπετσώνας δεν επέρχεται καμιά μεταβολή	ΦΕΚ 244/τ.Α'/1997
<i>Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας</i>	
Ο Δήμος προήλθε από τη συνένωση των Δήμων Κερατσινίου και Δραπετσώνας οι οποίοι καταργούνται	ΦΕΚ 87/τ.Α'/2010

Πηγή: Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης

1.1.2 Βασικά πληθυσμιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Στην παρούσα ενότητα θα εξεταστούν χαρακτηριστικά του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας τα οποία αφορούν την πληθυσμιακή εξέλιξη, την ηλικιακή διάρθρωση και το επίπεδο μόρφωσης των κατοίκων. Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της απογραφής του 2011, είναι 91.090 κάτοικοι αντιπροσωπεύοντας το 17,39% και το 2,39% του συνολικού πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς και της Περιφέρειας Αττικής αντίστοιχα. Για την περίοδο 2001-2011, ο μόνιμος πληθυσμός του δήμου παρουσιάζει μικρή μείωση κατά 0,78%, ακολουθώντας τις ίδιες τάσεις με τα ανώτερα χωρικά επίπεδα (Περ. Ενότητα Πειραιώς, Περιφέρεια Αττικής, Ελλάδα) που εμφανίζουν μείωση κατά 5,35%, 2,11% και 1,34% αντίστοιχα. Αντίθετα, τη δεκαετία 1991-2001, ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας παρουσιάζει αύξηση κατά 6,28%.

Πίνακας 3 Εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού

	1991	2001	2011	Μεταβολή 1991-2001	Μεταβολή 2001-2011
Σύνολο Χώρας	10.223.392	10.934.097	10.787.690	6,95%	-1,34%
Περιφέρεια Αττικής	3594817	3894573	3.812.330	8,34%	-2,11%

Περ. Ενότητα Πειραιώς	530.180	553.450	523.850	4,39%	-5,35%
Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας	86.381	91.809	91.090	6,28%	-0,78%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές πληθυσμού 1991, 2001, 2011 (ιδία επεξεργασία)

Πίνακας 4 Δημογραφικά χαρακτηριστικά

	1991	2001	2011
Ποσοστό πληθυσμού του Δ. Κερατσινίου - Δραπετσώνας στην Περιφέρεια Αττικής	2,40%	2,36%	2,39%
Ποσοστό πληθυσμού του Δ. Κερατσινίου - Δραπετσώνας στην Περ. Ενότητα Πειραιώς	16,29%	16,59%	17,39%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές πληθυσμού 1991, 2001, 2011 (ιδία επεξεργασία)

Σε επίπεδο Δημοτικών Κοινοτήτων, τόσο η Δημοτική Ενότητα Δραπετσώνας, όσο και η Δημοτική Ενότητα Κερατσινίου, εμφανίζουν αύξηση του πληθυσμού κατά την περίοδο 1991-2001 (1,67% και 7,11% αντίστοιχα). Όσον αφορά την πληθυσμιακή κατανομή, το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού του Δήμου είναι συγκεντρωμένο στη Δημοτική Ενότητα Κερατσινίου (85,48% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού για το 2001). Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός των Δ.Ε. Κερατσινίου και Δραπετσώνας είναι 78.474 και 13.335 κάτοικοι αντίστοιχα.

Από την εξέταση της ηλικιακής διάρθρωσης του πληθυσμού του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας για την περίοδο 1991-2001, διαπιστώνεται μια μείωση του ποσοστού των ατόμων που βρίσκονται σε ηλικία 0-14 ετών, τόσο στο σύνολο του δήμου, όσο και σε επίπεδο δημοτικών ενότητων. Ωστόσο, το ποσοστό ατόμων στη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα είναι μεγαλύτερο σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ποσοστά της Περ. Ενότητας Πειραιώς και της Ελλάδας. Επιπλέον, για την ίδια χρονική περίοδο, παρατηρείται μια σημαντική αύξηση στην πληθυσμιακή ομάδα 65-79 ετών (+3,83%) στο Δήμο. Σε γενικές γραμμές, ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας εμφανίζει τάσεις γήρανσης, γεγονός που φαίνεται και από την αύξηση του δείκτη γήρανσης (αριθμός γερόντων που αναλογούν σε 100 νέους) την περίοδο 1991-2001. Συγκεκριμένα, ο δείκτης γήρανσης αυξάνεται από 56,16 το 1991, σε 98,54 το 2001, κυμαινόμενος σε χαμηλότερα επίπεδα, ωστόσο, σε σχέση με την Περ. Ενότητα Πειραιώς και το σύνολο της χώρας. Ακόμη, ο δείκτης ενεργού πληθυσμού του δήμου παρουσιάζει μικρή αύξηση την περίοδο 1991-2001 και είναι μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο δείκτη της χώρας (69,37 έναντι 68,12).

Πίνακας 5 Ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού (1991)

	Σύνολο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 και άνω

Σύνολο Χώρας	10259900 (100%)	1974867 (19,25%)	1558017 (15,19%)	2132007 (20,78%)	1890529 (18,43%)	1300128 (12,67%)	1094030 (10,66%)	310322 (3,02%)
Περ. Ενότητα Πειραιώς	524358 (100%)	99252 (18,93%)	79279 (15,12%)	113217 (21,59%)	98828 (18,85%)	67424 (12,86%)	54177 (10,33%)	12181 (2,32%)
Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας	85076 (100%)	16987 (19,97%)	13011 (15,29%)	19077 (22,42%)	15574 (18,31%)	10887 (12,80%)	7778 (9,14%)	1762 (2,07%)
Δημ. Ενότητα Δραπετσώνας	13094 (100%)	2309 (17,63%)	1868 (14,27%)	2785 (21,27%)	2329 (17,79%)	1950 (14,89%)	1534 (11,72%)	319 (2,44%)
Δημ. Ενότητα Κερατσινίου	71982 (100%)	14678 (20,39%)	11143 (15,48%)	16292 (22,63%)	13245 (18,40%)	8937 (12,42%)	6244 (8,67%)	1443 (2,00%)

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 1991 (ιδία επεξεργασία)

Πίνακας 6 Ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού (2001)

	Σύνολο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 και άνω
Σύνολο Χώρας	10964020 (100%)	1664085 (15,18%)	1565320 (14,28%)	2509011 (22,88%)	2188585 (19,96%)	1205479 (10,99%)	1500974 (13,69%)	330566 (3,02%)
Περ. Ενότητα Πειραιώς	541504 (100%)	77220 (14,26%)	78557 (14,51%)	128662 (23,76%)	112820 (20,83%)	57798 (10,67%)	72381 (13,37%)	14066 (2,60%)
Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας	89046 (100%)	13738 (15,43%)	12771 (14,34%)	21675 (24,34%)	18401 (20,66%)	8924 (10,02%)	11550 (12,97%)	1987 (2,23%)
Δημ. Ενότητα Δραπετσώνας	12944 (100%)	1778 (13,74%)	1786 (13,80%)	2886 (22,30%)	2710 (20,94%)	1366 (10,55%)	2073 (16,02%)	345 (2,67%)
Δημ. Ενότητα Κερατσινίου	76102 (100%)	11960 (15,72%)	10985 (14,43%)	18789 (24,69%)	15691 (20,62%)	7558 (9,93%)	9477 (12,45%)	1642 (2,16%)

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 2001 (ιδία επεξεργασία)

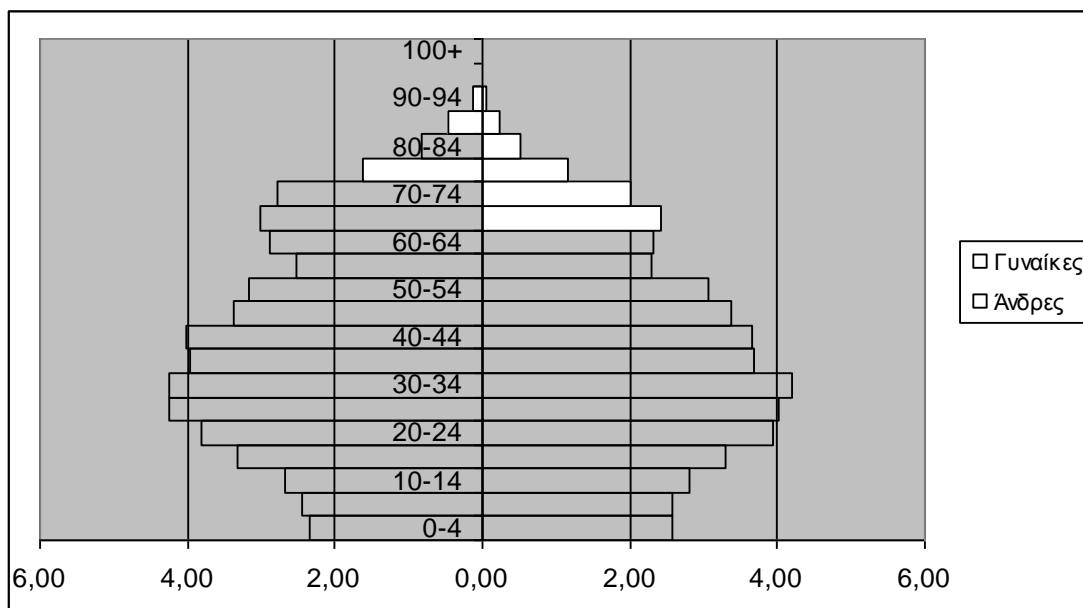
Πίνακας 7 Δημογραφικοί δείκτες 1991 και 2001

Γεωγραφική ενότητα	Δείκτης γήρανσης		Δείκτης ενεργού πληθυσμού	
	1991	2001	1991	2001
Σύνολο Χώρας	71,11	110,06	67,06	68,12
Περ. Ενότητα Πειραιώς	66,86	111,95	68,42	69,78
Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας	56,16	98,54	68,82	69,37

Πηγή: ΕΣΥΕ, Ιδία επεξεργασία

Από την πληθυσμιακή πυραμίδα του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας (ποσοστό κάθε ηλικιακής ομάδας στο σύνολο του πληθυσμού) διαπιστώνεται ότι η ηλικιακή κατανομή του δήμου ακολουθεί τις γενικότερες τάσεις που επικρατούν στη χώρα. Συγκεκριμένα, το είδος της πυραμίδας ονομάζεται «πυραμίδα γεροντικού πληθυσμού» και χαρακτηρίζει γηρασμένους πληθυσμούς, όπου την πτώση της θνησιμότητας ακολούθησε η πτώση της γονιμότητας. Στο Δήμο παρατηρούνται μεγάλα ποσοστά πληθυσμού στις ηλικιακές ομάδες 20-44 ετών και μικρά ποσοστά στις ομάδες 0-14 ετών.

Διάγραμμα 1 Πληθυσμιακή πυραμίδα Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), ίδια επεξεργασία

Στη συνέχεια παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν το επίπεδο εκπαίδευσης των κατοίκων της περιοχής μελέτης, τη διαχρονική εξέλιξη τους στη δεκαετία 1991-2001 και τη σύγκριση τους με τα ανώτερα χωρικά επίπεδα. Σε γενικές γραμμές, την περίοδο 1991-2001, οι κάτοικοι του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας παρουσιάζουν άνοδο του μορφωτικού τους επιπέδου, γεγονός που μπορεί να συμβάλλει σε ένα ποιοτικότερο μέλλον, σε περισσότερες ευκαιρίες για εργασία και σε καλύτερες συνθήκες για τη μελλοντική κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Ειδικότερα, το ποσοστό των κατοίκων που είναι πτυχιούχοι Λυκείου ή Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών και άνω σημείωσε αύξηση από 30,70% σε 43,92%. Το ποσοστό αυτό κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα με το αντίστοιχο της χώρας (43,82%), ενώ είναι μικρότερο από το αντίστοιχο της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς (46,74%).

Πίνακας 8 Επίπεδο εκπαίδευσης/μόρφωσης ανδρών-γυναϊκών (1991)

	Σύνολο	Κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου	Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών	Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ)	Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	Φοιτούν σε Ανωτάτη, ΤΕΙ ή Ανωτέρα Σχολή	Απόφοιτοι Γενικού Λυκείου ή εξετασίου ή Γυμνασίου ή Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου	Πτυχιούχοι Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου	Πτυχιούχοι Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών	Τελείωσαν την Γ' τάξη Γυμνασίου	Εγκατέλειψαν το Γυμνάσιο	Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαιδευσεως	Δεν τελείωσαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Δεν τελείωσαν το Δημοτικό και δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Δε φοίτησαν στο Δημοτικό και δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
Σύνολο Χώρας	9039479 (100%)	36865 (0,41%)	564011 (6,24%)	122913 (1,36%)	62165 (0,69%)	251750 (2,79%)	1612431 (17,84%)	88608 (0,98%)	165455 (1,83%)	973618 (10,77%)	274728 (3,04%)	3308569 (36,60%)	960720 (10,63%)	236795 (2,62%)	380851 (4,21%)
Περ.Ενότητα Πειραιώς	464215 (100%)	1089 (0,23%)	19794 (4,26%)	5359 (1,15%)	5088 (1,10%)	11295 (2,43%)	95737 (20,62%)	5996 (1,29%)	15174 (3,27%)	57163 (12,31%)	14661 (3,16%)	162746 (35,06%)	45790 (9,86%)	10016 (2,16%)	14307 (3,08%)
Δήμος Κερασινίου - Δραπετσώνας	74649 (100%)	95 (0,13%)	2067 (2,77%)	793 (1,06%)	624 (0,84%)	1605 (2,15%)	13733 (18,40%)	1149 (1,54%)	2850 (3,82%)	9476 (12,69%)	2170 (2,91%)	27778 (37,21%)	8064 (10,80%)	1797 (2,41%)	2448 (3,28%)
Δημ. Ενότητα Δραπετσώνας	11669 (100%)	14 (0,12%)	295 (2,53%)	96 (0,82%)	85 (0,73%)	223 (1,91%)	1999 (17,13%)	234 (2,01%)	321 (2,75%)	1396 (11,96%)	318 (2,73%)	4406 (37,76%)	1358 (11,64%)	364 (3,12%)	560 (4,80%)
Δημ. Ενότητα Κερασινίου	62980 (100%)	81 (0,13%)	1772 (2,81%)	697 (1,11%)	539 (0,86%)	1382 (2,19%)	11734 (18,63%)	915 (1,45%)	2529 (4,02%)	8080 (12,83%)	1852 (2,94%)	23372 (37,11%)	6706 (10,65%)	1433 (2,28%)	1888 (3,00%)

Πηγή: ΕΣΥΕ, Ιδία επεξεργασία

Πίνακας 9 Επίπεδο εκπαίδευσης/μόρφωσης ανδρών-γυναικών (2001)

	Σύνολο	Κάτοχοι Διδακτορικού τίτλου	Κάτοχοι Μάστερ	Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών	Πτυχιούχοι ΤΕΙ, ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ, Ανωτέρων Σχολών και Εκκλησιαστικής Εκπ/σης	Πτυχιούχοι Μεταπτυχιακής Εκπαίδευσης	Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	Απόφοιτοι Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου	Απόφοιτοι Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών	Απόφοιτοι 3ταξίου Γυμνασίου	Απόφοιτοι Δημοτικού	Φοιτούν στο Δημοτικό	Εγκατέλειψαν το Δημοτικό αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
Σύνολο Χώρας	9887737 (100%)	27252 (0,28%)	55186 (0,56%)	858150 (8,68%)	322845 (3,27%)	364096 (3,68%)	2306236 (23,32%)	216378 (2,19%)	182451 (1,85%)	1164270 (11,77%)	3152149 (31,88%)	218193 (2,21%)	646340 (6,54%)	374191 (3,78%)
Περ.Ενότητα Πειραιώς	492254 (100%)	781 (0,16%)	1991 (0,40%)	31422 (6,38%)	15842 (3,22%)	23931 (4,86%)	129029 (26,21%)	12336 (2,51%)	14761 (3,00%)	64551 (13,11%)	145401 (29,54%)	10478 (2,13%)	28434 (5,78%)	13297 (2,70%)
Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας	80195 (100%)	70 (0,09%)	189 (0,24%)	3637 (4,54%)	2480 (3,09%)	3381 (4,22%)	19853 (24,76%)	2563 (3,20%)	3048 (3,80%)	10926 (13,62%)	24945 (31,11%)	1776 (2,21%)	5015 (6,25%)	2312 (2,88%)
Δημ. Ενότητα Δραπετσώνας	11895 (100%)	13 (0,11%)	29 (0,24%)	482 (4,05%)	274 (2,30%)	366 (3,08%)	2768 (23,27%)	342 (2,88%)	421 (3,54%)	1590 (13,37%)	3859 (32,44%)	253 (2,13%)	954 (8,02%)	544 (4,57%)
Δημ. Ενότητα Κερατσινίου	68300 (100%)	57 (0,08%)	160 (0,23%)	3155 (4,62%)	2206 (3,23%)	3015 (4,41%)	17085 (25,01%)	2221 (3,25%)	2627 (3,85%)	9336 (13,67%)	21086 (30,87%)	1523 (2,23%)	4061 (5,95%)	1768 (2,59%)

Πηγή: ΕΣΥΕ, Ιδία επεξεργασία

1.1.3 Βασικά κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Πολιτισμός

Στην περιοχή του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας, λειτουργεί η Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού Κερατσινίου με την διακριτική ονομασία ΔΗΚΕΠΟΚ, που έχει ως σκοπό την οργάνωση λειτουργιών και δραστηριοτήτων, καθώς επίσης και την παροχή υπηρεσιών στους τομείς του πολιτισμού, του περιβάλλοντος και της έρευνας - τεχνολογίας.

Ειδικότερα, στον τομέα του πολιτισμού αναλαμβάνει την εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού, την προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων, την προστασία των πολιτιστικών υποδομών του Δήμου, τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων, την προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών και του πολιτιστικού τουρισμού.

Επιπλέον, στον τομέα του περιβάλλοντος εκπονεί προγράμματα για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών, ενώ στον τομέα της έρευνας και τεχνολογίας εκπονεί και εφαρμόζει προγράμματα για την ανάπτυξη της περιοχής. Στις δραστηριότητες της επιχείρησης περιλαμβάνεται η λειτουργία του Θερινού Κινηματογράφου " Σινέ – Μάρθα Καραγιάννη", καθώς και του Δημοτικού Θεάτρου "Αντώνης Σαμαράκης", χωρητικότητας 300 ατόμων, στο οποίο φιλοξενούνται οργανωμένες θεατρικές παραστάσεις.

Υπό την αιγίδα της ΔΗΚΕΠΟΚ λειτουργεί η Φιλαρμονική, το Συγκρότημα Παραδοσιακών Χορών, το Συγκρότημα Μοντέρνου Χορού και η Χορωδία Ενηλίκων του Δήμου Κερατσινίου. Η ΔΗΚΕΠΟΚ έχει ως αρμοδιότητα τη λειτουργία των παρακάτω τεσσάρων πολιτιστικών κέντρων του Δήμου Κερατσινίου- Δραπετσώνας:

- Πολιτιστικό Κέντρο Ταμπουρίων «Αντώνης Σαμαράκης».
- Πολιτιστικό Κέντρο Αμφιάλης «Μελίνα Μερκούρη».
- Πολιτιστικό Κέντρο Αγίου Μηνά.
- Πολιτιστικό Κέντρο Ευγένειας.

Εκδηλώσεις

Η ΔΗΚΕΠΟΚ έχει καθιερώσει ένα σύνολο πολιτιστικών εκδηλώσεων που διεξάγονται σε ετήσια βάση προσελκύνοντας μεγάλο αριθμό κατοίκων και έχουν καθιερωθεί ως θεσμοί, όχι μόνο για το Κερατσίνι, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή του Πειραιά. Ανάμεσα σε αυτές σημαντική θέση κατέχουν οι Χριστουγεννιάτικες Παιδικές Εκδηλώσεις, το Καρναβάλι, το Φεστιβάλ Νεολαίας, ο Καλλιτεχνικός Σεπτέμβρης, καθώς και το Καλλιτεχνόραμα.

Σωματεία - Φορείς

Στην περιοχή μελέτης υπάρχει πλήθος σωματείων και φορέων που αναφέρονται στη συνέχεια:

- Ο ποιμενικός Αυλός
- Ένωση Μικρασιατών Κερατσινίου
- Π.Ε.Α.Ε.Α (Πανελλήνια Ένωση Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης)
- Εταιρεία Μελέτης Προβλημάτων
- Σύλλογος Εργαζομένων Δήμου Κερατσινίου
- Ι.Ν. Αγίου Παντελεήμονα για το ίδρυμα «Στοργή Γερόντων»
- Σύλλογος Γυναικών «Η στοργή του παιδιού»
- Εξωραϊστικός Σύλλογος «Χαραυγή»
- Σύνδεσμος Κερατσινίου «Ο Άγιος Γεώργιος»
- Σύλλογος Ερασιτεχνών Αλιέων «Ο Άγιος Νικόλαος»
- Σύγχρονο Κέντρο Ανάπτυξης
- Σύλλογος Ενότητας Ορθοδόξων Χριστιανών Παλαιού Ημερολογίου «Ο Άγιος Μηνάς»
- Τοπικός Σύλλογος Δήμου Κερατσινίου «Η πρόοδος»
- Πολιτιστικός Σύλλογος «Θυμαιτάδαι»
- Σωματείο Φίλων Ατόμων με ιδιαίτερες ικανότητες «Η Νίκη»
- Σύλλογος Ακρωτηριανών Θήρας
- Εταιρεία Τεχνών Επιστήμης και Πολιτισμού Κερατσινίου
- Καλλιτεχνικός Μουσικός Σύλλογος «Επτάχορδη Λύρα»
- Γυναικείος Σύλλογος «Πολιτιστική Πρωτοβουλία»
- Μορφωτικός Εκδρομικός Σύλλογος Κερατσινίου «Η Ανάσταση»
- Εξωραϊστικός Σύλλογος «Αγίου Αντωνίου»
- Πολιτιστικός Συλλεκτικός Σύλλογος Κερατσινίου
- Εξωραϊστικός Σύλλογος Κατοίκων Ευγένειας «Η πρόοδος»

- Αδελφότητα των Απανταχού Ανακιωτών «Τα εισόδια της Θεοτόκου»
- Σύλλογος Γυναικών Ευγένειας – Χαραυγής «Η Κυψέλη»
- Όμιλος για τη διατήρηση και διάδοση της Κρητικής πολιτιστικής παράδοσης «Οι Ετεοκρήτες»
- Δίκτυο ανθρωπιάς και αλληλεγγύης Κερατσινίου
- Μουσικός Καλλιτεχνικός Σύλλογος «Νέα Τέχνη»
- Ένωση Κρητών «Το Αρκάδι»
- Ένωση Ποντίων
- Αδελφότητα Δαφνουσίων Χίου Αττικής «Ο Δαφνώνας»
- Σωματείο Εργαζομένων 700 Σ.Ε.
- Σώμα Ελλήνων Προσκόπων
- Πολιτικός Σύλλογος Τερψηχώρος
- 1ο Σύστημα Ναυτοπροκόπων Δραπετσώνας
- Ένωση Ποντίων Πειραιά
- Πολιτιστικός Σύλλογος Δραπετσώνας

Υποδομές εκπαίδευσης

Στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας λειτουργούν 26 νηπιαγωγεία, 31 δημοτικά σχολεία (εκ των οποίων 1 ειδικό σχολείο και 2 ιδιωτικές σχολές), 11 γυμνάσια, 6 Λύκεια, 1 σχολείο Β' ευκαιρίας, 2 ΕΠΑΛ και 1 ΣΕΚ.

Δημοτική Βιβλιοθήκη

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Κερατσινίου-Δραπετσώνας, με έδρα την Κεντρική Βιβλιοθήκη στην Αμφιάλη και δύο παραρτήματα σε Δραπετσώνα και Ευγένεια, διαθέτει μια μεγάλη συλλογή από βιβλία ποικίλων θεματικών που ικανοποιούν τις ανάγκες και των πιο απαιτητικών αναγνωστών. Με πλήθος δραστηριοτήτων, που εστιάζουν κυρίως στα παιδιά και τους εφήβους, η Δημοτική Βιβλιοθήκη Κερατσινίου-Δραπετσώνας αποτελεί πρότυπο εκπαιδευτικού ιδρύματος σε πανελλαδικό επίπεδο.

Κοινωνική Πρόνοια

Αναφορικά με τον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας, στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας λειτουργούν συνολικά 9 Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ), εκ των οποίων τα 6 βρίσκονται στη Δημοτική Ενότητα Κερατσινίου και τα 3 στη Δημοτική Ενότητα

Δραπετσώνας. Επιπλέον, στο Δήμο υπάρχουν 12 Παιδικόι Σταθμοί, 1 Βρεφικός Σταθμός και 1 Βρεφονηπιακός Παιδικός Σταθμός.

Αθλητισμός

Οι υποδομές αθλητισμού του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας είναι οι εξής:

- Κλειστό Γυμναστήριο Π. Νικολαΐδης (μπάσκετ, βόλεϊ)
- Δημοτικό Στάδιο Κερατσινίου (πρώην Εθνικό), Κλειστό Γυμναστήριο (μπάσκετ, βόλεϊ, χάντμπολ, ποδόσφαιρο)
- Δημοτικό Κλειστό Κολυμβητήριο (κολύμβηση, υδατοσφαίριση)
- Δημοτικό Στάδιο Κερατσινίου Π. Σαλπέας (ποδόσφαιρο)
- Δημοτικό Γήπεδο Αγέτ Χαραυγής (Ποδόσφαιρο)
- Αθλητικό Πάρκο Πρέσσοφ (μπάσκετ, ποδόσφαιρο, τένις)
- Δημοτικό Κλειστό Στάδιο Δραπετσώνας (μπάσκετ, βόλεϊ, τραμπολίνο, πυγμαχία)
- Κλειστό Γυμναστήριο «Γ. Κασιμάτης» (ρυθμική γυμναστική, βόλεϊ, beach volley, μπάσκετ)
- Δημοτικό Γυμναστήριο Δραπετσώνας «Γ. Βάζος» (ποδόσφαιρο)
- Αθλητικό Κέντρο Δήμου Δραπετσώνας (προγράμματα μαζικού αθλητισμού, ρυθμική γυμναστική)

Στην περιοχή υπάρχουν πολλά αθλητικά σωματεία που καλύπτουν πλήθος αθλητικών δραστηριοτήτων: Γυμναστικός Σύλλογος Κερατσινίου (στίβος), Αθλητικός Ποδοσφαιρικός Ψυχαγωγικός Όμιλος (ποδόσφαιρο), ΑΠΟ Κερατσίνι (ποδόσφαιρο), Α.Π.Σ. Μαύρος Αετός (ποδόσφαιρο), Α.Π.Σ. Αμφιάλης (ποδόσφαιρο), Α.Π.Σ. Αστήρ Κερατσινίου (ποδόσφαιρο), Α.Γ.Σ. Κερατσινίου (taekwondo), Α.Π.Σ. Άρης Αμφιάλης (ποδόσφαιρο), Όμιλος Αντισφαίρισης Κερατσινίου (τένις), Ο.Φ.Α. Απολλώνιος (βόλεϊ), Αθλητικό Σωματείο Φάρος (βόλεϊ, μπάσκετ), Αθλητικός Όμιλος Πανιώνιος Κερατσινίου (ποδόσφαιρο), Α.Π.Ο. Ατρόμητος Κερατσινίου (ποδόσφαιρο), Γυμναστικός Σύλλογος Αμφιάλης (μπάσκετ), Α.Ε. Ολυμπιάδα (ποδόσφαιρο), Ολυμπιακός Κερατσινίου (χάντμπολ), Α.Σ. Ιάσων Κερατσινίου (χόκεϊ επί χόρτου, σόφτμπολ, μπέιζμπολ, τρίαθλο), Πρωτέας Ποδηλατικός Σύλλογος (ποδηλασία), Α.Ο. Νέοι Δραπετσώνας (ποδόσφαιρο), Α.Σ. Δραπετσώνας (ποδόσφαιρο), Α.Σ. Ένωση Δόξας – Άρτεμης (ποδόσφαιρο γυναικών), ΔΑΣ Δραπετσώνας (βόλεϊ, μπάσκετ, ρυθμική, τραμπολίνο, πυγμαχία, τένις, beach volley, taekwondo), ΑΣ Αστέρια Δραπετσώνας (ποδόσφαιρο), ΑΣ Ποντίων Δραπετσώνας (ποδόσφαιρο), ΑΓΣ Δραπετσώνας (taekwondo).

1.1.4 Βασικά οικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Απασχόληση – Ανεργία

Από την ανάλυση των στοιχείων απασχόλησης για την περίοδο 1991-2001, παρατηρείται ότι το ποσοστό ανεργίας στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας για το 2001 είναι 11,60%, ποσοστό που κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα σε σύγκριση με το αντίστοιχο της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς (11,62%), αλλά είναι μεγαλύτερο από τα αντίστοιχα ποσοστά της Περιφέρειας Αττικής (9,57%) και της χώρας (11,12%). Σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων, η Δ.Ε. Δραπετσώνας παρουσιάζει ποσοστό ανεργίας 13,19%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τη Δ.Ε. Κερατσινίου είναι 11,33%. Μετά τη δραματική αύξηση της ανεργίας τα τελευταία 3 χρόνια, εκτιμάται ότι η ανεργία κυμαίνεται μεταξύ 17% και 20%.

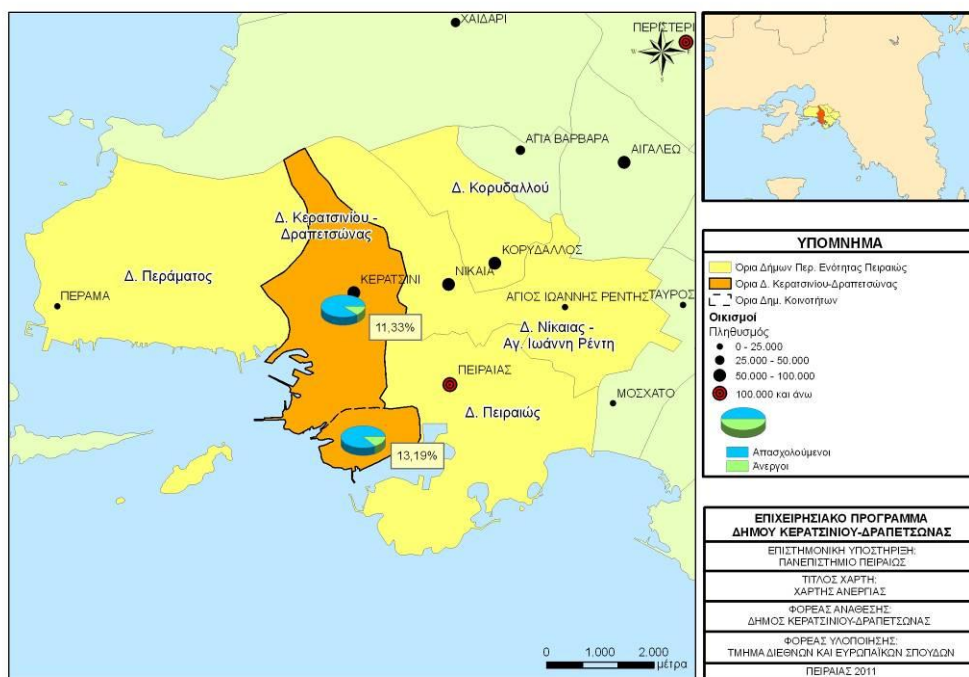
Αναφορικά με τις μεταβολές της απασχόλησης σε κάποιους βασικούς τομείς για την περίοδο 1991-2001, διαπιστώνεται ότι οι μεταβολές αυτές ποικίλλουν ανάλογα με τον κλάδο στον οποίο γίνεται αναφορά. Ειδικότερα, παρατηρείται ότι δραστηριότητες του δευτερογενή τομέα όπως η εξόρυξη και η μεταποίηση εμφανίζουν μικρή πτώση, ακολουθώντας τις τάσεις αποβιομηχάνισης που παρατηρήθηκαν σε εθνικό επίπεδο την τελευταία δεκαετία και που είχαν σαν αποτέλεσμα το κλείσιμο πολλών βιομηχανιών/βιοτεχνιών. Αντίθετα, ιδιαίτερα σημαντική αύξηση σημειώνουν κλάδοι όπως η ενέργεια, οι κατασκευές, οι μεταφορές, το εμπόριο, η αναψυχή, καθώς και υπηρεσίες όπως η υγεία και η εκπαίδευση. Από τον πίνακα παρατηρείται ότι οι κλάδοι που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο αριθμό εργαζομένων είναι το εμπόριο, η μεταποίηση και οι μεταφορές. Ακόμη, η αύξηση στον κλάδο της γεωργίας και αλιείας θα πρέπει να συσχετιστεί κατά κύριο λόγο με την ύπαρξη της ιχθυόσκαλας στην περιοχή. Ειδικότερα, στην περιοχή λειτουργούν οι δύο από τους τέσσερις αλιευτικούς συλλόγους που χωροθετούνται στο ηπειρωτικό τμήμα της Περ. Ενότητας Πειραιά.

Πίνακας 10 Απασχόληση/Ανεργία στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας

	1991	2001	Μεταβολή % σε επίπεδο Δήμου	Μεταβολή % σε επίπεδο Νομού	Ποσοστό ανέργων στο Δήμο	Ποσοστό ανέργων στο Νομό
Γενικό Σύνολο απασχολούμενων	25.757	37.063	43,89%	38,23%	11,60%	11,62%
Γεωργία, Αλιεία	106	260	145,28%	19,89%	X	X
Εξόρυξη	30	24	-20,00%	-24,44%		
Μεταποίηση	6.197	6.111	-1,39%	3,19%		
Ενέργεια	166	229	37,95%	26,49%		
Κατασκευές	1.647	2.470	49,97%	53,64%		
Μεταφορές	4.014	5.375	33,91%	23,87%		
Εμπόριο	4.501	6.579	46,17%	41,50%		
Αναψυχή (εστιατόρια, ξενοδοχεία κλπ)	679	1.718	153,02%	105,41%		
Λοιπές υπηρεσίες (υγεία, εκπαίδευση)	1.460	2.580	76,71%	49,67%		
Σύνολο	18.800	25.346	34,82%	31,41%		

Πηγή: ΕΣΥΕ, ίδια επεξεργασία

Χάρτης 3 Θεματικός χάρτης ανεργίας

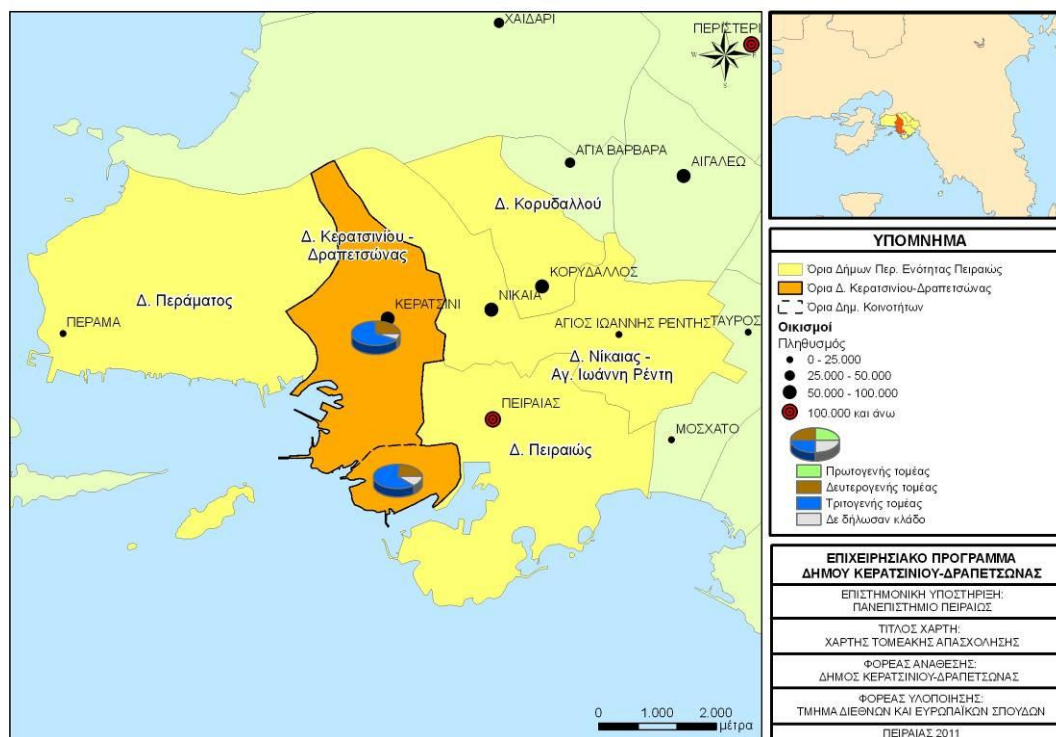
Εξετάζοντας την απασχόληση στους τρεις βασικούς τομείς, παρατηρείται ότι ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας εμφανίζει υψηλό ποσοστό απασχόλησης στον τριτογενή τομέα, γεγονός που δικαιολογείται από τον αστικό χαρακτήρα της περιοχής μελέτης. Επιπλέον, η περιοχή έχει υψηλότερο ποσοστό απασχόλησης στο δευτερογενή τομέα σε σύγκριση με τις ανώτερες χωρικές ενότητες, ενώ, όπως είναι απολύτως λογικό, εμφανίζει ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό στον πρωτογενή τομέα.

Πίνακας 11 Τομεακή διάρθρωση της απασχόλησης

	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Δε δήλωσαν κλαδο οικονομικής δραστηριότητας
Σύνολο Χώρας	14,42%	21,75%	58,55%	5,28%
Περιφέρεια Αττικής	1,33%	22,99%	69,72%	5,97%
Περ. Ενότητα Πειραιώς	2,04%	23,95%	68,94%	5,08%
Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας	0,76%	25,23%	67,10%	6,90%
Δημ. Ενότητα Δραπετσώνας	0,63%	23,45%	65,06%	10,86%
Δημ. Ενότητα Κερατσινίου	0,79%	25,53%	67,44%	6,25%

Πηγή: ΕΣΥΕ, ίδια επεξεργασία

Χάρτης 4 Θεματικός χάρτης τομεακής απασχόλησης ανά Δημοτική/Τοπική Κοινότητα

Σε γενικές γραμμές, από την παραπάνω ανάλυση διαπιστώνεται ότι η απασχόληση στον τριτογενή τομέα είναι συντριπτικά υψηλότερη, σε σχέση με τους άλλους τομείς. Επιπλέον, η απασχόληση στο δευτερογενή τομέα είναι υψηλότερη του εθνικού μέσου όρου, ενώ στον πρωτογενή τομέα εμφανίζεται σημαντικά χαμηλότερη.

Ειδικότερα, είναι εμφανής η τριτογενοποίηση της παραγωγής στο Δήμο και συγκεκριμένα η κλαδική εξειδίκευση του ενεργού πληθυσμού στο λιανικό και χονδρικό εμπόριο. Κύρια χαρακτηριστικά, όμως, του λιανικού εμπορίου είναι συνήθως η αυτοαπασχόληση και οι μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις που είναι και αυτές που αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης από την ανάπτυξη των πολυκαταστημάτων και των διαφόρων μορφών εμπορικών κέντρων. Εξάλλου, οι χρήσεις του λιανικού εμπορίου υπερεκπροσωπούνται στην περιοχή αναδεικνύοντας τάσεις κορεσμού.

Σημαντικό πλεονέκτημα της απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού είναι η διαχρονική τάση εξειδίκευσης του στον τομέα των μεταφορών και της διαμετακομιστικής (logistics). Ο συγκεκριμένος κλάδος απασχόλησης έχει δυνατότητες ανάπτυξης στη συγκεκριμένη

περιοχή λόγω της γεινιάσής της με κύριες διασυνδέσεις της χώρας με το εξωτερικό (Λιμάνια Πειραιά, Εθνική Οδός), των σχεδιαζόμενων έργων υποδομής (σύστημα συνδυασμένων μεταφορών – λιμάνι - προαστιακός), των βιομηχανικών περιοχών και των αστικών αγορών.

Συνεχίζοντας, αναφορικά με το δευτερογενή τομέα, είναι εμφανές ότι η επί σειρά ετών παρουσία μικρών βιοτεχνικών μονάδων στην περιοχή συνεχίζει να προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης σε ένα σημαντικό ποσοστό των κατοίκων της περιοχής. Βέβαια, μελλοντικά υφίσταται ο κίνδυνος να περιοριστούν καθώς η ανυπαρξία τεχνολογικής προόδου, ενημέρωσης και πληροφόρησης των συγκεκριμένων μονάδων τις καθιστά λιγότερο ευέλικτες και άρα λιγότερο ανταγωνιστικές. Ήδη, η αποβιομηχάνιση επηρεάζει την απασχόληση στην περιοχή μελέτης μειώνοντας συνεχώς τον αριθμό του ενεργού πληθυσμού που απασχολείται στο συγκεκριμένο τομέα.

Κτιριακό δυναμικό

Από την εξέταση του κτιριακού δυναμικού της περιοχής μελέτης, διαπιστώνεται ότι, για το έτος 2001, το σύνολο των κατοικιών στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας είναι 38.346, με τις 38.289 να είναι κανονικές κατοικίες. Από το σύνολο των κανονικών κατοικιών, το 86,39% είναι κύριες κατοικούμενες, ενώ το 13,61% είναι κενές. Οι κενές κατοικίες είναι 5.211, με το μεγαλύτερο ποσοστό (80,16%) να αποτελείται από κατοικίες για ενοικίαση ή πώληση.

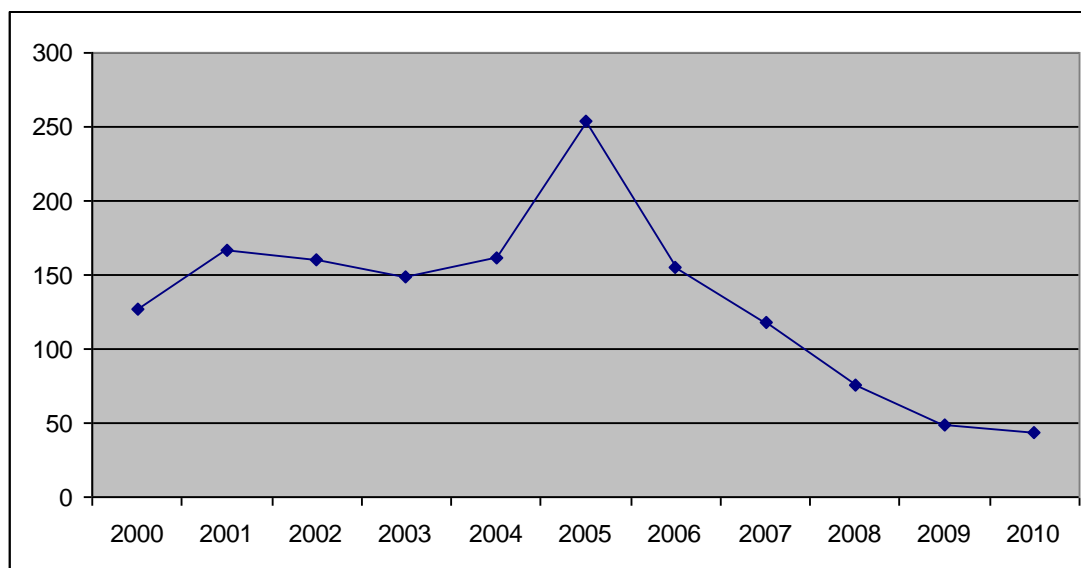
Πίνακας 12 Κτιριακό δυναμικό στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας

	Σύνολο κατοικιών	Κανονικές κατοικίες				Μη κανονικές κατοικίες	Κανονικές κατοικίες μέσα σε συλλογικές κατοικίες
		Σύνολο	Κύριες Κατοικούμενες	Κενές			
				Εξοχικές ή δευτερεύουσες	Για ενοικίαση, πώληση, άλλο λόγο		
Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας	38.346	38.289	33.078	1.034	4.177	19	38
Δημ. Ενότητα Δραπετσώνας	5.543	5.535	4.779	126	630	4	4
Δημ. Ενότητα Κερατσινίου	32.803	32.754	28.299	908	3.547	15	34

Πηγή: ΕΣΥΕ, ίδια επεξεργασία

Η οικοδομική δραστηριότητα στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας παρουσιάζει διακυμάνσεις την περίοδο 2000-2010, γεγονός που αντικατοπτρίζεται από τον αριθμό των αδειών για νέες οικοδομές, όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα. Ειδικότερα, το 2005, ο αριθμός των αδειών για νέες οικοδομές παρουσιάζει αξιόλογη αύξηση, ενώ τα τελευταία χρόνια, ο αριθμός αυτός μειώνεται σημαντικά. Μετά την έναρξη της κρίσης στη χώρα μας η κατασκευαστική δραστηριότητα τείνει να αδρανοποιηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Διάγραμμα 2 Αριθμός αδειών για νέες οικοδομές

Πηγή: ΕΣΥΕ, ίδια επεξεργασία

Οικονομικές – αναπτυξιακές δραστηριότητες της περιοχής μελέτης

Ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας συγκεντρώνει σημαντικές οικονομικές δραστηριότητες που μπορούν να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, με την προϋπόθεση, ωστόσο, να επιλυθούν τα διάφορα προβλήματα που υπάρχουν. Στη συνέχεια θα γίνει μια συνοπτική αναφορά σε αυτές τις δραστηριότητες (Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Κερατσινίου 2008).

Μύλοι Αγίου Γεωργίου Α.Ε.

Το 1928 θεμελιώνεται στον όρμο Αγίου Γεωργίου στην περιοχή του Κερατσινίου ο μεγαλύτερος μύλος της ελληνικής επικράτειας, με την τελευταία λέξη της τεχνολογίας της εποχής εκείνης και βασικούς μετόχους τις οικογένειες Συμεώνογλου, Βουδούρογλου και Καραϊωσηφόγλου. Ο μύλος ολοκληρώνεται το 1929 και χαρακτηρίζεται ως ένα μεγαλειώδες έργο της εποχής του. Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, οι Μύλοι Αγίου Γεωργίου ηγούνται του κλάδου της ελληνικής αλευροβιομηχανίας. Στο πέρασμα του χρόνου εκσυγχρονίζεται με αυτόματες συσκευαστικές μηχανές και ξεκινά τις πωλήσεις αλεύρου σε μικρή συσκευασία, τα οποία διατίθενται στα παντοπωλεία της εποχής. Το αλεύρι των Μύλων Αγίου Γεωργίου -το μοναδικό εκείνη την εποχή που κυκλοφορεί συσκευασμένο- μπαίνει με επιτυχία στο ελληνικό νοικοκυριό, επεκτείνεται με την ανέγερση νέων σιλό και η εταιρεία σταδιακά επεκτείνει τις δραστηριότητες της στις αναπτυσσόμενες βαλκανικές χώρες. Το 1999 η "Κυλινδρόμυλος Λούλη Α.Ε." εξαγοράζει, μέσω του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, το 52% των μετοχών της εταιρείας "Μύλοι Αγίου Γεωργίου Α.Ε." και το 2004 απορροφάται από τη μητρική της "Μύλοι Λούλη Α.Ε." Η εξαγορά από την συγκεκριμένη εταιρεία στηρίχθηκε στο γεγονός ότι η μονάδα παραγωγής πλεονεκτεί, καθώς είναι χωροθετημένη μέσα στο μεγαλύτερο καταναλωτικό κέντρο της χώρας, και συνεπώς τα μεταφορικά έξοδα μειώνονται σημαντικά για την εταιρεία. Σήμερα, η παραγωγή της μονάδας Κερατσινίου αποτελείται από δύο γραμμές αλέσεως, συνολικής δυναμικότητας 600 τόνων ανά 24ωρο και απασχολεί εκατοντάδες υπαλλήλους από τους γειτονικούς δήμους της περιοχής.

Χερσαίες εγκαταστάσεις του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (Ο.Λ.Π.).

Η ζώνη με τις λιμενικές εγκαταστάσεις έχει έκταση 597,37 στρ. και εξυπηρετεί το εμπορευματικό λιμάνι Ηρακλέους (η έκταση ιδιοκτησίας ΟΛΠ είναι 627 στρ.). Η φορτοεκφόρτωση και γενικότερη διακίνηση του συμβατικού φορτίου γίνεται από το λιμάνι Ηρακλέους στο Κερατσίνι. Στη λιμενική αυτή ζώνη, που αποτελεί κομμάτι του ευρύτερου λιμανιού του Πειραιά, είναι εγκατεστημένοι κατάλληλοι αποθηκευτικοί χώροι (στεγασμένοι και υπαίθριοι), καθώς και κατάλληλος μηχανολογικός εξοπλισμός όπως ηλεκτροκίνητοι και αυτοκινούμενοι γερανοί, περονοφόρα και ελκυστήρες διαφόρων τύπων. Η δραστηριότητα του λιμανιού είναι σημαντική για την οικονομική ζωή της πόλης, ιδιαίτερα στα πλαίσια ανάπτυξης του χονδρεμπορίου. Στόχος εξάλλου του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς είναι η περαιτέρω ανάπτυξη της εμπορευματικής κίνησης του εμπορευματικού λιμανιού και η ανάδειξη του ως διαμετακομιστικού κέντρου της μεσογειακής ζώνης.

Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο ρόλος του Car Terminal στην εμπορευματική διακίνηση αυτοκινήτων, αποτελώντας κύριο κόμβο αποθήκευσης και διανομής για την ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Περίπου 250.000 αυτοκίνητα διακινούνται in transit από τις εγκαταστάσεις του οργανισμού ετησίως προς διάφορες χώρες της Μεσογείου και της Βαλκανικής. Η διακίνηση αυτοκινήτων και λοιπών οχημάτων στο λιμάνι του Πειραιά εξυπηρετείται από δύο εγκαταστάσεις που βρίσκονται στο Κερατσίνι. Η διακίνηση αυτή, λόγω των προβλημάτων που προκαλεί στην περιοχή, οφείλει να προσφέρει στο Δήμο ανταποδοτικά οφέλη.

Ιχθυόσκαλα – Ιχθυαγορά

Αποτελεί λειτουργία μητροπολιτικής εμβέλειας και βρίσκεται μέσα στη ζώνη που διαχειρίζεται ο ΟΛΠ καταλαμβάνοντας έκταση 11,6 στρεμμάτων. Η ιχθυόσκαλα Κερατσινίου υπάγεται στην ΕΤΑΝΑΛ Α.Ε. που διαχειρίζεται τις δημόσιες ιχθυόσκαλες σε όλη την χώρα. Αποτελεί την μεγαλύτερη ιχθυόσκαλα της χώρας, καθώς μέσω αυτής διακινούνται ημερησίως 80-100 τόνοι αλιευμάτων και εξυπηρετούνται 1000- 1500 συναλλασσόμενοι, ενώ έχει δυναμικότητα περίπου 150 σκάφη. Η ιχθυόσκαλα εξυπηρετεί ουσιαστικά όλο το λεκανοπέδιο Αττικής, τα νησιά και τη νότια ηπειρωτική Ελλάδα.

Στην ιχθυόσκαλα παρέχονται οι εξής υπηρεσίες :

α) Εκφόρτωση των αλιευμάτων από τα μέσα προσαγωγής (θαλασσίων ή χερσαίων), τοποθέτηση στην αίθουσα δημοπρασίας και μεταφορά στα μέσα απαγωγής τους.

- β) Δωρεάν συντήρηση στους θαλάμους 24ώρου συντηρήσεως των αλιευμάτων επί ένα 24ωρο.
- γ) Φόρτωση των αλιευτικών εφοδίων (κατά κενά ιχθυοκιβώτια-πάγος-καύσιμα κλπ.) επί των αλιευτικών πλοίων η αυτοκινήτων.
- δ) Δωρεάν παροχή ύδατος και φωτισμού στους κοινόχρηστους χώρους.
- ε) Δικαίωμα χρήσεως των χώρων της ιχθυόσκαλας για τις εργασίες πωλήσεως, συσκευασίας και ανασυσκευασίας των αλιευμάτων.
- ζ) Παροχή διευκολύνσεων για πάσα συναλλαγή εντός των χώρων της ιχθυόσκαλας.

Η οικονομική σημασία της ιχθυόσκαλας περιορίζεται από το γεγονός ότι ο υπάρχον χώρος δεν ανταποκρίνεται, ούτε ως μέγεθος, ούτε ως υποδομή, στις λειτουργικές και περιβαλλοντικές προδιαγραφές της δραστηριότητας. Επιπλέον, υπάρχουν ελλείψεις για τις οποίες θα πρέπει να ληφθούν μέτρα που χρειάζονται αποφάσεις συναρμοδίων Υπουργείων, του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς, της Νομ/κής Αυτοδ/σης Πειραιά και των Δήμων. Οι ελλείψεις αφορούν μονάδες ψυγείων (φούρνο κατάψυξης, θαλάμους συντήρησης κατεψυγμένων και πρόσθετους θαλάμους συντήρησης νωπών αλιευμάτων), δεύτερη αίθουσα δημοπρασιών για τα εισαγόμενα, εργαστήριο παραγουλιστηρίων, αίθουσες συσκευασίας, νέα γραφεία συναλλασσομένων, χώρους αποθήκευσης ιχθυοκιβωτίων κλπ. Μια άλλη εναλλακτική λύση πέρα της απομάκρυνσης της είναι η δημιουργία δεύτερης ιχθυόσκαλας στην Αττική (π.χ στο Λαύριο) που θα ελάφρυνε το φορτίο της ιχθυόσκαλας Κερατσινίου.

Λιμανάκι Ερασιτεχνών Αλιέων Δραπετσώνας – Κερατσινίου

Πρόκειται για ένα χώρο που αποτελεί ορόσημο για το Κερατσίνι και ταυτόχρονα τη μοναδική διέξοδο της περιοχής προς τη θάλασσα. Με βάση τη Συμφωνία - Πλαίσιο του ΟΛΠ Α.Ε. με το Δήμο Κερατσινίου (2003), παραχωρήθηκε εκ νέου για 20 χρόνια η αρχική έκταση των 12 στρ., που είναι ήδη διαμορφωμένη, καθώς και επιπλέον 3,43 στρ. Με αυτόν τον τρόπο διαμορφώνεται μια ενιαία έκταση 15,43 στρεμμάτων προκειμένου να αναπλαστεί σαν χώρος αναψυχής υπερτοπικής σημασίας.

ΥΑΛΟΣ

Η βιομηχανική μονάδα βρίσκεται εντός της λιμενικής ζώνης πάνω από την ιχθυόσκαλα (μεταξύ των οδών Ακτής Ιωνίας-Δωδεκανήσου-Λ. Α. Παπανδρέου) και καταλαμβάνει έκταση

3,30 στρ. Η έκταση αυτή παραχωρήθηκε από τον ΟΛΠ στο Δήμο για τη δημιουργία εγκαταστάσεων πρασίνου και αναψυχής

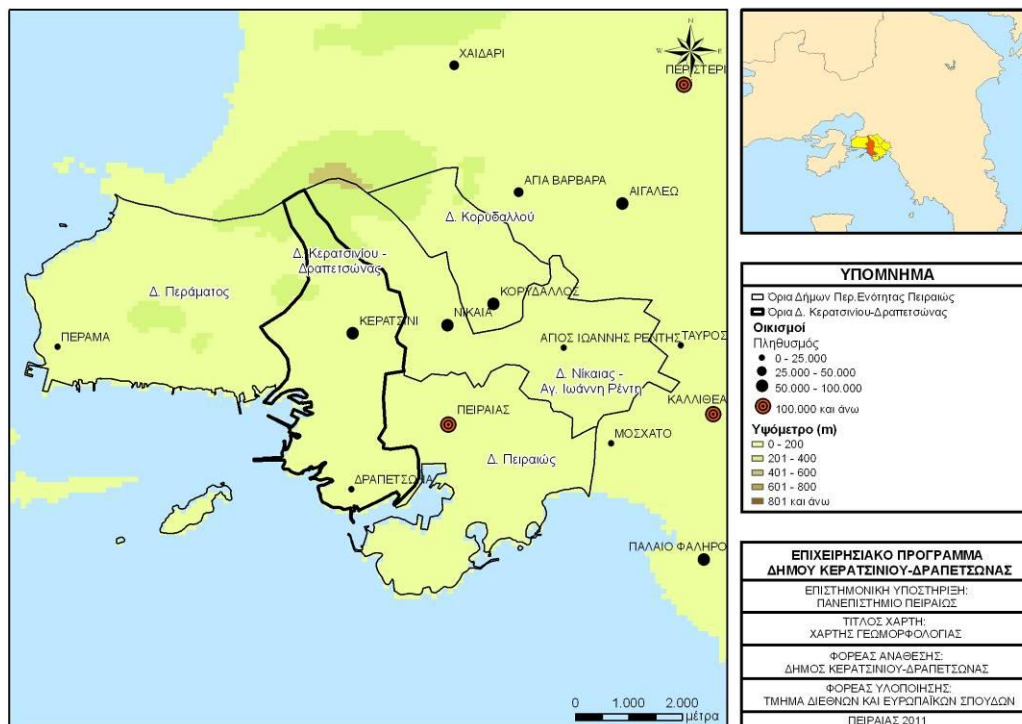
Εγκαταστάσεις «ΑΓΕΤ Ηρακλής»

Το εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου, που βρίσκεται στο τμήμα της Δημ. Ενότητας Δραπετσώνας, σταμάτησε τη λειτουργία του το 1985. Από τότε λειτουργεί σαν χώρος σάκευσης και μεταφόρτωσης. Το τμήμα που βρίσκεται στα όρια της Δημ. Ενότητας Κερατσινίου έχει επιφάνεια 20 στρεμμάτων (μετά τη διέλευση της παραλιακής). Το βόρειο του οδικού άξονα τμήμα έχει εμβαδόν 5,6 στρ. και το νότιο 14,4 στρ. Η ΑΓΕΤ δεν φαίνεται να έχει καταλήξει σε οριστική απόφαση όσον αφορά την κατασκευή Διαμετακομιστικού Κέντρου.

1.1.5 Βασικά χωροταξικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Οι πρώην Δήμοι Δραπετσώνας και Κερατσινίου παρουσιάζουν πολλά κοινά χαρακτηριστικά. Και οι δύο δημιουργήθηκαν με την άφιξη των προσφύγων της Μικρασιατικής καταστροφής το 1922. Το Κερατσίνι βρέχεται από θάλασσα και κατά μήκος του παραλιακού του μετώπου είναι εγκατεστημένες βιομηχανικές μονάδες. Επομένως επιβεβαιώνεται η προσφυγική, εργατική και βιομηχανική φυσιογνωμία του, στοιχεία που συναντάμε και στη Δραπετσώνα, όπου και στις δύο περιπτώσεις εντοπίζονται έντονες συγκρούσεις χρήσεων γης, βιομηχανίας-κατοικίας-μεταφορικών υποδομών. Η περιβαλλοντική υποβάθμιση, κυρίως λόγω των βιομηχανιών και των μεταφορών, είναι ένα σημαντικό πρόβλημα καθώς και ο αποκλεισμός της οικιστικής ζώνης από τη θάλασσα. Η παρουσία των βιομηχανιών που καταλαμβάνουν τις ακτές συντελούν στο πρόβλημα αυτό, που εντείνεται με τη δημιουργία του νέου οδικού άξονα Πειραιά-Δραπετσώνας-Κερατσινίου-Περάματος, γιατί θέτει ένα απροσπέλαστο όριο μεταξύ της θάλασσας και των περιοχών κατοίκησης.

Χάρτης 5 Γεωμορφολογικός χάρτης χωρικής ενότητας Κερατσινίου – Δραπετσώνας

Το **θεσμικό πλαίσιο** προκύπτει από το καθεστώς των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων για τους δύο πρ. Δήμους:

- Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Κερατσινίου (ΦΕΚ 206/Δ/91)
- Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δραπετσώνας (ΦΕΚ 207/Δ/91)

Τα Γ.Π.Σ. και των δύο Δημοτικών Ενοτήτων δεν αναφέρουν στοιχεία για την τότε υφιστάμενη κατάσταση.

Εξάλλου, μία από τις σημαντικότερες ολοκληρωμένου χαρακτήρα αστικές παρεμβάσεις με δράσεις στην περιοχή της Δραπετσώνας και του Κερατσινίου αποτέλεσε η κοινοτική πρωτοβουλία URBAN. Το πρόγραμμα αυτό αφορά σε παρεμβάσεις σε μεγάλα αστικά κέντρα όπου κυριαρχούν η αποβιομηχάνιση και η ανεργία με σημαντικά αποτελέσματα.

Το πρόγραμμα URBAN Κερατσινίου Δραπετσώνας προέβλεπε την ανάπτυξη των κεντρικών περιοχών των δύο πρώην δήμων για την αναβάθμιση της εμπορικής δραστηριότητας και της εξυγίανση των τοπικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, στην επανάχρηση βιομηχανικών κτιρίων με νέες δραστηριότητες, και στην υποστήριξη ΜΜΕ και απασχόλησης με στόχο την ενίσχυση των επιχειρήσεων και την εκπαίδευση ανέργων και ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα πολεοδομικά χαρακτηριστικά των δύο Δημοτικών Ενοτήτων.

1.1.5.1 Τα χαρακτηριστικά της Δ.Ε. Κερατσινίου

Η ανάπτυξη του οικιστικού χώρου της Δημοτικής Ενότητας Κερατσινίου διαμορφώθηκε σταδιακά και επηρεάστηκε από τις λιμενικές και βιομηχανικές δραστηριότητες της παραλιακής ζώνης, τα κοινωνικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού που στεγάστηκε στο Κερατσίνι σε δύο μεγάλα κύματα – προσφυγικό και εσωτερικής μετανάστευσης – καθώς και η στεγαστική πολιτική που ακολουθήθηκε εκείνες τις περιόδους. Οι προσφυγικές κατοικίες που κτίστηκαν από το κράτος, χαρακτηρίζουν την κεντρική περιοχή της Δημοτικής Ενότητας στα Ταμπούρια, αλλά και το γειτονικό Άγιο Παντελεήμονα. Μικρότερος αριθμός υπάρχει σε δύο ακόμη ιστορικές γειτονιές, την Ανάληψη και την Ευγένεια. Η άναρχη δόμηση που ακολούθησε αυτές τις περιόδους (και νομιμοποιήθηκε εκ των υστέρων) διατηρήθηκε διαμορφώνοντας εν τέλει τον σημερινό αστικό ιστό.

Η ενότητα του Κερατσινίου αναπτύσσεται σχεδόν κάθετα προς τη γραμμή του θαλάσσιου μετώπου, προς το οποίο δεν έχει διέξοδο, εξαιτίας των λιμενικών εγκαταστάσεων, την ΕΥΔΑΠ, τον ΑΗΣ και τις εγκαταστάσεις των: ΑΓΕΤ, ΒΡ και Μύλοι Αγίου Γεωργίου, ενώ φυσικό όριο στη βόρεια και δυτική πλευρά του αστικού χώρου αποτελεί το όρος Αιγάλεω.

Λόγω της ύπαρξης σημαντικών οδικών αξόνων, το Κερατσίνι χωρίζεται σε τέσσερα τμήματα, από τους τρεις μεγάλους κυκλοφοριακούς άξονες, Δημοκρατίας – Σαλαμίνας – Γρ. Λαμπράκη, οι οποίοι συγκλίνουν στον κόμβο «Σταυριανού» με τη λεωφόρο Εθν. Αντίστασης (Σχιστού), διασπώντας έτσι τη συνοχή του οικιστικού ιστού, δημιουργώντας ουσιαστικά και διαφορετικές κοινότητες.

Χρήσεις Γης

Κεντρικές Λειτουργίες

Οι κεντρικές λειτουργίες χωροθετούνται στην περιοχή «Ταμπούρια», μεταξύ των πλατειών Κύπρου και Λαού, σε μικρή απόσταση από τα όρια με το Δήμο Πειραιά. Η περιοχή αποτελεί ιστορικά το κέντρο της πόλης καθώς συγκεντρώνει το σύνολο σχεδόν της δημόσιας διοίκησης και το μεγαλύτερο αριθμό οικονομικών δραστηριοτήτων. Από το ΓΠΣ, καθορίζεται ως «υπερτοπικό κέντρο» με ακτίνα εξυπηρέτησης τον ίδιο το Δήμο, τη Δραπετσώνα και το Πέραμα. Η συγκεκριμένη περιοχή περιλαμβάνει έναν από τους τρεις πυρήνες προσφυγικών κατοικιών, τον πιο εκτεταμένο. Η περιοχή αυτή είχε καθοριστεί από το ΓΠΣ ως «χώρος ανάπλασης» ώστε «αφ' ενός να εξασφαλιστεί στους κατοίκους σύγχρονη στέγη αφ' ετέρου να αναβαθμιστεί η περιοχή με παράλληλη ανάπτυξη κεντρικών λειτουργιών και ταυτόχρονα κάλυψη των κοινωνικών αναγκών και αύξηση των κοινόχρηστων χώρων».

Ένα δεύτερο κέντρο, πολύ γρήγορα αναπτυσσόμενο τα τελευταία χρόνια, εντοπίζεται κατά μήκος της Παν. Τσαλδάρη. Συγκεντρώνει καταστήματα κυρίως λιανικού εμπορίου και έλκει κατανάλωση και από το Δήμο Περάματος.

Τα τοπικά κέντρα γειτονιάς είτε δεν έχουν αναπτυχθεί καθόλου, είτε αναπτύχθηκαν σε άλλη θέση από αυτήν που προέβλεπε το ΓΠΣ, κυρίως κατά μήκος συλλεκτήριων οδών.

Στη Δ.Ε. Κερατσινίου, το επίπεδο διοικητικών εξυπηρετήσεων κρίνεται ικανοποιητικό και εκτός των δημοτικών υπηρεσιών, διαθέτει: ΔΟΥ, Αστυνομικό τμήμα, Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ), κατάστημα ΟΤΕ και ΕΛΤΑ. Κατάστημα της ΔΕΗ είναι χωροθετημένο στο Δήμο Νίκαιας, στα όρια με το Δήμο Κερατσινίου.

Δημόσιος χώρος - Χώροι Πρασίνου

Οι βασικότεροι κοινόχρηστοι χώροι της περιοχής είναι η πλατεία Λαού η οποία αποτελεί σημείο συνάντησης κυρίως των νεαρών ηλικιών και υψηλής συγκέντρωσης χρήσεων αναψυχής. Η πλατεία Ανάστασης εξακολουθεί να λειτουργεί σαν σημείο αναφοράς και συνάντησης των κατοίκων της γειτονιάς. Η οδός 25ης Μαρτίου διαθέτει σημαντικό γραμμικό πράσινο, στην απέναντι από το νεκροταφείο πλευρά, καθώς και στις παλιές γραμμές του τραμ, από την πλατεία Λαού μέχρι το λιμάνι.

Στο σύνολο του αστικού χώρου του Δήμου Κερατσινίου οι κοινόχρηστοι χώροι (πάρκα, πλατείες, αστικό πράσινο) έχουν επιφάνεια 400 στρέμματα, καταλαμβάνοντας το 7% της έκτασής του. Από αυτά, το υπερτοπικό πάρκο στο Λόφο Σελεπίτσαρι, έχει επιφάνεια 169 περίπου στρ. και το πάρκο Πρέσσοφ, 29 περίπου στρ., αποτελώντας μαζί το 50% των κοινόχρηστων χώρων. Εντός του οικιστικού ιστού, οι κοινόχρηστοι χώροι καταλαμβάνουν το 4,87%.

Σε κάθε κάτοικο του Δήμου αντιστοιχούν 5,2 τ.μ. κοινόχρηστων χώρων, όταν τα μεν διεθνή πρότυπα καθορίζουν 8-12 τ.μ./κατ. και η ΕΠΑ 7-9,50 τ.μ./κάτοικο. Με εξαίρεση το πάρκο «Α. Παπανδρέου» (Σελεπίτσαρι) και το πάρκο «Πρέσσοφ», όλοι οι υπόλοιποι χώροι ανήκουν στις κατηγορίες: «*νησίδες πρασίνου (green rockets)*» και «*πλατείες*». Πάρκα γειτονιάς δεν υπάρχουν.

Στις περισσότερες γειτονίες, οι κοινόχρηστοι χώροι είναι χωροθετημένοι στα όριά τους. Εξαίρεση αποτελούν τα Ταμπούρια, ο Άγιος Γιώργης και ο Άγιος Μηνάς (βόρειος).

Οι χώροι του πρώην εργοστασίου «Καχραμάνογλου» στον Άγιο Παντελεήμονα, (ιδιοκτησίας Δήμου Κερατσινίου), του Νεκροταφείου της «Ανάστασης» και της ΔΕΗ (παραχωρηθείσες κατά χρήση στο Δήμο), μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αύξηση των κοινόχρηστων χώρων, ενώ νέοι κοινόχρηστοι χώροι μπορούν να προκύψουν είτε στις εκτός σχεδίου περιοχές είτε με αγορές / απαλλοτριώσεις εκτάσεων μέσα στο δομημένο ιστό.

Στο Δήμο έχουν πραγματοποιηθεί κατά καιρούς πεζοδρομήσεις κυρίως γύρω από σχολεία και σε τοπικούς δρόμους της πόλης. Οι πεζοδρομήσεις αυτές έχουν τοπικό εξωραϊστικό χαρακτήρα και δεν εντάσσονται σ' ένα ολοκληρωμένο σχέδιο παρέμβασης που να συνδέει γειτονιές της πόλης με ελεύθερους, κοινόχρηστους χώρους και κοινωφελείς λειτουργίες.

Κατοικία

Στο Δήμο Κερατσινίου, κυρίαρχη χρήση αποτελεί η κατοικία, η οποία καταλαμβάνει το 24,4% περίπου του αστικού χώρου. Η κατάσταση του οικιστικού αποθέματος είναι σε άμεση σχέση με την τυπολογία του ρυμοτομικού και την οικονομικο-κοινωνική θέση των κατοίκων. Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει στις περιοχές των προσφυγικών κατοικιών όπου το καθεστώς συνιδιοκτησίας, η κυριότητα σε πολύ μικρά μεγέθη γης (22 – 30 τ.μ.) και η μη τακτοποίηση της γης, που δεν αποδόθηκε ποτέ και σε κανέναν, έχουν συντελέσει στη διατήρηση της χαμηλής ποιότητας αστικού περιβάλλοντος.

Τα τελευταία χρόνια, παρατηρήθηκε μία αυξανόμενη τάση ανοικοδόμησης με το σύστημα της αντιπαροχής στα νότια Ο.Τ. προς τη θάλασσα, λόγω και των γενικότερων αλλαγών του καθεστώτος των χρήσεων γης και λειτουργιών στην περιοχή. Στο τμήμα της πόλης, μεταξύ των λεωφόρων Δημοκρατίας και Σαλαμίνας, το οικιστικό απόθεμα μπορεί να χαρακτηριστεί καλό. Στις άλλες περιοχές, η κατάσταση είναι μικτή, αποτελούμενη από «λαϊκές» κατοικίες μέχρι και τα μέσα του 1970 και νέες πολυκατοικίες με αντιπαροχή, κυρίως στους δρόμους με σχετικό πλάτος. Τέλος, στο τμήμα της πόλης πάνω από τη Σαλαμίνας, κυριαρχούν πλέον οι πολυκατοικίες πιο σύγχρονης κατασκευής, με αυξανόμενο βαθμό όσο πιο βόρεια βρίσκεται η θέση.

Παραγωγικές Δραστηριότητες

Η παρουσία του δευτερογενή τομέα, είναι εμφανές ότι έχει υποχωρήσει, αν συνεκτιμηθεί ότι οι τρεις μεγάλες μονάδες της παραλιακής ζώνης αποτελούν το 1/4 της συνολικής έκτασης που αυτός καταλαμβάνει. Χαρακτηριστικά, με βάση τα στοιχεία της «Πολεοδομικής Έρευνας Χρήσεων Γης» στο Δήμο, προκύπτει ότι μεταξύ 1988 και 2000, σημειώθηκε μείωση κατά 53% στον αριθμό των μεταποιητικών μονάδων. Η κατηγορία όμως «Εμπόριο και επισκευή οχημάτων» έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην πολεοδομική

κυκλοφοριακή λειτουργία της πόλης, γιατί αναπτύσσεται κατά μήκος και των τριών κύριων οδικών αξόνων της περιοχής (Γρ.Λαμπράκη, Σαλαμίνας, Δημοκρατίας). Η μείωση του δευτερογενή τομέα έχει ήδη αρχίσει να διαμορφώνει ένα νέο τοπίο στην περιοχή και να διαφοροποιεί τις σύγχρονες ανάγκες.

Ο τριτογενής τομέας παρουσιάζει αύξηση με κυρίαρχη χρήση το «Λιανικό Εμπόριο»). Αυτό οφείλεται κυρίως στην μείωση του δευτερογενή τομέα και στην ανάγκη διαφοροποίησης της απασχόλησης από τον τοπικό πληθυσμό.

1.1.5.2 Τα χαρακτηριστικά της Δ.Ε. Δραπετσώνας

Η Δ.Ε. Δραπετσώνας κατείχε τα ίδια χαρακτηριστικά με την περιοχή του Κερατσινίου όσον αφορά στο ζήτημα των προσφύγων. Τα πρώτα προγράμματα στεγαστικής αποκατάστασης προσφύγων και τα πρώτα εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια γίνονται το 1960 σε μια προσπάθεια συνολικού σχεδιασμού ο οποίος ξεκινάει να υλοποιείται μετά το 1970 με την κατεδάφιση των παραγκών και ανέγερση στη θέση τους προσφυγικού συνοικισμού αποτελούμενος από διώροφα, τετράωροφα και οκταόροφα συγκροτήματα. Στην περιοχή εγκαταστάθηκε σημαντικός αριθμός βιομηχανικών μονάδων, οι οποίες τις τελευταίες δεκαετίες μειώνονται δραστικά. Ενδεικτικά, το 1999 η Βιομηχανική Μονάδα της Εταιρίας Λιπασμάτων εγκαταλείφθηκε, με ένα πλήθος βιομηχανικών κελυφών να μένουν κενά. Μετά την κατεδάφιση του μεγαλύτερου μέρους του συγκροτήματος μετά από άδεια του Υπουργείου πολιτισμού το 2003, ο χώρος αυτός έχει μείνει κενός παρόλο που βρίσκεται σε εξαιρετικά πλεονεκτική θέση. Σήμερα βρίσκεται υπό την ιδιοκτησία της Εθνικής Τράπεζας.

Η πολεοδομική δομή συγκροτείται αγνοώντας την παραλιακή ζώνη. Το θαλάσσιο μέτωπο είναι αποκομμένο από την περιοχή εξαιτίας της ζώνης του επιβατικού λιμανιού, της βιομηχανικής ζώνης καθώς και του έντονου ανάγλυφου της περιοχής. Η χάραξη του νέου δρόμου Σχιστού-Νέου Φαλήρου αποτελεί ένα επιπλέον «τείχος» για άμεση πρόσβαση στη θάλασσα.

Χρήσεις Γης

Αστικός χώρος – Κτιριακό Δυναμικό

Ο αστικός ιστός της Δραπετσώνας συγκροτείται από πολυκατοικίες που αντικατέστησαν παλαιότερες ισόγειες ή διώροφες κατοικίες με τη μέθοδο της αντιπαροχής. Ο χαρακτήρας λοιπόν της περιοχής έχει μεταβληθεί, αφού οι ισόγειες κατοικίες που παραμένουν ακέραιες είναι πολύ λίγες. Η δόμηση χαρακτηρίζεται πυκνή ενώ επικρατεί σε πολλές περιπτώσεις άναρχη δόμηση και έλλειψη κανονικότητας. Οι νεόδμητες πολυώροφες πολυκατοικίες που εναλλάσσονται με χαμηλότερα παλαιότερα κτίσματα με ανομοιομορφία στα ύψη είναι μία συνήθης εικόνα.

Παραγωγικές Δραστηριότητες

Κύριες χρήσεις στο Δήμο Δραπετσώνας είναι η βιοτεχνία-βιομηχανία, το εμπόριο και οι μεταφορές. Στα μέτωπα των βασικών οδών συναντάμε βιοτεχνικά καταστήματα, εμπορικές συγκεντρώσεις, κατά μήκος της παράκτιας ζώνης χρήσεις του ναυπηγοκατασκευαστικού κλάδου, μηχανουργία και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, ενώ επί της Σαλαμίνας εντοπίζονται τα μαρμαράδικα απέναντι από το Κοιμητήριο. Σε κεντρικά σημεία του Δήμου έχουμε μίξη της κατοικίας με άλλες χρήσεις. Σε αυτές τις περιοχές η κατοικία εντοπίζεται από τον πρώτο όροφο και πάνω ενώ οι χρήσεις εμπορίου, μεταφορών, βιοτεχνίας και αναψυχής διαμορφώνονται στο ισόγειο.

Όσο αφορά τον κοινωνικό εξοπλισμό παρατηρούνται αρκετές ελλείψεις. Στο τομέα της πρόνοιας και της υγείας δεν υπάρχουν οι κατάλληλες υποδομές. Παρατηρείται όμως αρκετά αξιόλογη παρουσία αθλητικών εγκαταστάσεων σε όλη την έκταση του Δήμου μέσα στην οικιστική ζώνη, σε κεντρικά σημεία της περιοχής ακόμα και δίπλα από βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Δημόσιος χώρος - Χώροι Πρασίνου

Η Δραπετσώνα στερείται χώρων πρασίνου και ελεύθερων χώρων. Τα περισσότερα οικοδομικά τετράγωνα είναι κτισμένα και το πράσινο περιορίζεται σε λίγα πάρκα και πλατείες όπως την πλατεία Βάρναλη, την πλατεία Ποντίων ηρώων, την πλατεία Δημοκρατίας και την πλατεία Ειρήνης. Το γραμμικό πράσινο στους οδικούς άξονες κατά μήκος των πεζοδρομίων είναι περιορισμένο. Εξάλλου, στις γειτονιές εντοπίζονται αρκετοί πεζόδρομοι όπου είναι χώροι παιχνιδιού για τα μικρά παιδιά, σημεία συνάντησης κατοίκων καθώς και χώροι κοινωνικοποίησης τους.

1.1.5.3 Κατευθύνσεις από υπερκείμενα επίπεδα σχεδιασμού

Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Ένας από τους βασικούς άξονες του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας αποτελεί η “Προβολή της Πολιτιστικής ταυτότητας: «Η Αθήνα – Μεσογειακή Πρωτεύουσα αναδεικνύει τη διαχρονικότητα του πολιτισμού»”. Η ενίσχυση της συμβολικής ταυτότητας της Αθήνας θα επιτευχθεί μεταξύ άλλων με την Ανάδειξη του Θαλάσσιου μετώπου, συστατικού στοιχείου της πολιτιστικής και παραγωγικής/ οικονομικής φυσιογνωμίας της Αθήνας ως Μεσογειακής Πρωτεύουσας.

Το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας περιλαμβάνει ειδικές δράσεις για την *Παρέμβαση πολεοδομικής αναβάθμισης στη λιμενοβιομηχανική ζώνη Δραπετσώνας – Κερατσινίου*.

Ειδικότερα, το ΡΣΑ, βάσει και των κατευθύνσεων του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης που περιλαμβάνει την περιοχή στη ζώνη αποσυμφόρησης από τη βιομηχανική δραστηριότητα, αναγνωρίζει ότι «η περιοχή της λιμενοβιομηχανικής ζώνης Δραπετσώνας – Κερατσινίου, στον ευρύτερο χώρο των πρώην βιομηχανικών εγκαταστάσεων Λιπασμάτων, τσιμεντοβιομηχανίας και μεταφόρτωσης ορυκτών υλών, λόγω της κρίσιμης θέσης της στον παράκτιο χώρο του δυτικού Λεκανοπεδίου, σε άμεση γειτνίαση με τον επιβατικό και εμπορικό Λιμένα Πειραιά – Ικονίου, προσφέρεται για οργανωμένη πολεοδομική ανάπτυξη, σύμφωνα με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Δημιουργία ενός πόλου υπερτοπικής εμβέλειας με χρήσεις υπηρεσιών, μεταποίησης, πολιτισμού, εκπαίδευσης, αναψυχής, τουρισμού και κατοικίας. Έμφαση αποδίδεται στην ενίσχυση χρήσεων άμεσα συνδεδεμένων με τις λιμενικές δραστηριότητες.
- Εξασφάλιση σημαντικών αδόμητων χώρων στην κατεύθυνση αποκατάστασης της συνέχειας μεταξύ γειτονικής ενδοχώρας και Θαλασσίου μετώπου, με τη δημιουργία δικτύου κοινόχρηστων χώρων και εκτεταμένου Πάρκου Κοινόχρηστου Πρασίνου, που θα προκύψει με την εφαρμογή των κατάλληλων εργαλείων πολιτικής γης.

Προστασία και ανάδειξη των μνημείων βιομηχανικής αρχαιολογίας με επανάχρησή τους με συμβατές δραστηριότητες.

- Οργανωμένη πολεοδομική ανάπτυξη περιορισμένης πυκνότητας και χαμηλού μέσου ΣΔ, με ενσωμάτωση εφαρμογών βιοκλιματικού σχεδιασμού στα κτίρια και το δημόσιο χώρο, που θα εγγυάται την αναβάθμιση του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος.
- Εξασφάλιση αποτελεσματικής προσπέλασης με Μέσα Σταθερής Τροχιάς και σε συνέχεια με την εξυπηρέτηση της λιμενικής ζώνης του Πειραιά.» Προβλέπεται η επέκταση των δικτύων σταθερής τροχιάς ΜΜΜ με την ανάπτυξη ενός ελαφρού συστήματος Μέσου Σταθερής Τροχιάς ενδοαστικής εξυπηρέτησης, μεσαίας χωρητικότητας και μεσαίας εμπορικής ταχύτητας, είτε σε άξονες κορμού επιφανειακών κατά βάση Δημόσιων Συγκοινωνιών (διαχωρισμός διαδρόμου κίνησης 60 – 80%) με μεσαία ζήτηση, είτε κατά μήκος διαδρόμων όπου επιδιώκεται, παράλληλα με τη συγκοινωνιακή αναβάθμιση, η πολεοδομική ανάπλαση και η αποθάρρυνση κυκλοφορίας των ΙΧ. Σε ειδικές περιπτώσεις αναπτύσσεται τμηματικά και υπογείως ή σε υπερυψωμένη τροχιά. Αποτελείται από τις ακόλουθες γραμμές και κλάδους:
  - Πειραιάς – Κερατσίνι – Πέραμα
  - Λιμένας Κρουαζιερόπλοιων (Πειραιϊκή) – Ακτή Ξαβερίου – Ακτή Κονδύλη – Ηετιώνεια Ακτή – Δραπετσώνα: ειδικό Μέσο Σταθερής Τροχιάς για την εσωτερική εξυπηρέτηση της λιμενικής ζώνης

Εξάλλου, το σύστημα Εισόδων / Εξόδων – Πυλών στην Αττική συγκροτείται από κύριους σταθμούς και τερματικές εγκαταστάσεις, μεταξύ των οποίων για την περιοχή του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας:

- Κύριος Εμπορευματικός Λιμένας είναι ο Λιμένας Ικονίου – Κερατσινίου - Περάματος,
- Επιλιμένος Τερματικός Σ/Σ Ικονίου – Κερατσινίου
- Εμπορευματικός Άξονας είναι ο νέος κλάδος Σταθμός Διαλογής Θριασίου – Λιμένας Ικονίου / Κερατσινίου.

Εκτός των αστικών παρεμβάσεων το ΡΣΑ προβλέπει και την **προστασία σημαντικών χώρων πρασίνου**. Στην περιοχή του Δήμου βρίσκεται το Πολιτιστικό Πάρκο Σελεπίτσαρι το οποίο αναπτύσσεται στο χώρο των πρώην λατομείων, δίπλα σε πυκνοδομημένες περιοχές

κατοικίας. Προωθείται η θεσμοθέτησή του με ήπιες χρήσεις αναψυχής – αθλητισμού – πολιτισμού και η επίλυση ιδιοκτησιακών ζητημάτων προς όφελος του δημόσιου χαρακτήρα της έκτασης και της ισχυροποίησής του ως χώρου πρασίνου μητροπολιτικής εμβέλειας.

1.1.5.4 Μελέτη Ανάπλασης της βιομηχανικής περιοχής του Δήμου Δραπετσώνας

Πρόκειται για μια μελέτη που εκπονήθηκε για τον πρ. Δήμο Δραπετσώνας αλλά αφορά πλέον το νέο Δήμο Κερατσινίου – Δραπετσώνας. Στόχος της Μελέτης αποτέλεσε η διερεύνηση των αναγκών προϋποθέσεων ώστε να καταστεί δυνατή η τροποποίηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου της περιοχής Ανάπλασης στην τέως Βιομηχανική Ζώνη Δραπετσώνας - Κερατσινίου.

Ως περιοχή παρέμβασης καθορίστηκε το τμήμα της λιμενο-βιομηχανικής ζώνης Δραπετσώνας από την Ακτή Βασιλειάδη έως τα όρια του Δήμου Κερατσινίου, ενώ ως ευρύτερη περιοχή ορίζεται η λιμενική ζώνη από το Λιμάνι του Πειραιά έως τον Ακροκέραμο και ο συσχετισμός της με τα ΓΠΣ των Δήμων Δραπετσώνας και Κερατσινίου. Σύμφωνα με την μελέτη, αντικείμενο αυτής είναι:

(α) Η χωροταξική θεώρηση της περιοχής μελέτης και της ευρύτερης περιοχής και η εκπόνηση Χωροταξικού Σχεδίου Γενικής Διάταξης όπου θα καθορίζονται στο σύνολο και ανά τμήματα της περιοχής μελέτης:

- οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης και τα επιθυμητά αναλογικά ποσοστά τους, με ιδιαίτερη προσοχή στα θέματα χρήσεων του θαλασσίου μετώπου και των όρμων,
- ο βαθμός εκμετάλλευσης του χώρου και η πυκνότητα δόμησης (χωροθέτηση και ποσοστά κοινοχρήστων - κοινοφελών, συντελεστές και λοιποί όροι δόμησης),
- οι παράμετροι που θα επιτρέψουν την ανάκτηση του θαλασσίου μετώπου,
- οι τρόποι ανάπτυξης (κανονιστικοί όροι, εισφορές σε γη και χρήμα, κλπ), σύμφωνα και με την έρευνα του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (πολεοδομικού και ρυμοτομικού),
- το μελλοντικό κυκλοφοριακό και συγκοινωνιακό δίκτυο (συσχετισμός με τον νέο οδικό άξονα, αλλά και τις επεκτάσεις του τραμ και του μητροπολιτικού σιδηροδρόμου)

(β) Ο έλεγχος των δυνατοτήτων εφαρμογής του παραπάνω Χωροταξικού Σχεδίου Γενικής Διάταξης και συγκεκριμένα με βάση :

- το οικονομικό περιβάλλον

- τα πιθανά σχήματα διοίκησης - διαχείρισης του Προγράμματος, καθώς και υποδείξεις για χρηματοδοτικά σχήματα, ώστε να είναι δυνατή η υλοποίησή τους και
- την υποστήριξη των επιλογών σχεδιασμού με βάση τις συνθήκες περιβάλλοντος

(γ) Η Πολεοδομική Μελέτη της περιοχής επέμβασης.

Οι στόχοι που θέτει η μελέτη ανάπλασης είναι τόσο χωρικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα, όσο και οικονομικού και κοινωνικού, και συγκεκριμένα:

- Να αποδοθεί το παραλιακό μέτωπο στους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής
- Να συνδυαστεί το παραλιακό κοινόχρηστο μέτωπο με χρήσεις πολιτισμού – αναψυχής,
- Να συνδεθεί λειτουργικά το παραλιακό κοινόχρηστο μέτωπο με τις περιβάλλουσες περιοχές κατοικίας
- Να δημιουργηθεί πλέγμα «πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων»
- Να αναδειχθούν και να χρησιμοποιηθούν για επανάχρηση τα εναπομείναντα κτιριακά και υπαίθρια βιομηχανικά στοιχεία της ιστορικής – πολιτιστικής κληρονομιάς
- Να ανακατακτηθούν τα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος και να εξυγιανθούν, εκεί όπου απαιτείται,
- Να επιλεγούν κατάλληλες χρήσεις για όλα τα τμήματα της Περιοχής Μελέτης,
- Να κατασκευαστεί το συνδεδετικό τμήμα στον υπερτοπικό οδικό άξονα ως γέφυρα.
- Να δημιουργείται αναπτυξιακό κλίμα για την περαιτέρω προσέλκυση επενδύσεων, με νέες δραστηριότητες κατευθυνόμενες προς πολλαπλούς τομείς,
- Να δημιουργούνται οι μεγαλύτερες δυνατές πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις στην ευρύτερη περιοχή
- Να δημιουργηθούν νέες βιώσιμες θέσεις εργασίας για τους κατοίκους της περιοχής και προϋποθέσεις για μερική ανανέωση του κοινωνικού ιστού,
- Να συσχετίζονται οι λειτουργίες, που θα επιλέγονται εκάστοτε, με τις δραστηριότητες (και τον εμπλουτισμό τους) του επιβατικού λιμένα του Πειραιά.

Η πρόταση συντίθεται από τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να επιτευχθούν οι ανωτέρω στόχοι:

1. **Θεσμικά μέτρα.** Προτείνεται ο καθορισμός Συντελεστή Δόμησης στα επίπεδα του 0,4 από την εφαρμογή του οποίου στην περιοχή ανάπτυξης (Δραπετσώνα – Κερατσίνι), των 661,05 στρ., μπορεί να κτιστεί κτιριακός όγκος 265.000,0 μ² περίπου καθώς και πρόβλεψη κατάλληλων όρων και περιορισμών στη χρήση του χώρου και τη δόμηση, ώστε να παραχθεί και να συντηρείται αστικό περιβάλλον υψηλής ποιότητας.
2. **Σχεδιαστικά μέτρα.** Η σχεδιαστική διάταξη των κοινοχρήστων χώρων και των κοινωφελών εγκαταστάσεων προβλέπεται με τρόπο, που να εξυπηρετεί, αφ' ενός, τις επιθυμητές χωρικές παραμέτρους, αλλά συγχρόνως να είναι ευέλικτη η υλοποίηση της ανάπτυξης στο σύνολο και κατά τμήματα.
3. **Ρυθμίσεις διαχείρισης.** Προτείνεται να συσταθεί Φορέας, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) και κυρίως των Δήμων και των ιδιοκτητών, περιλαμβανομένου και του ΟΛΠ, στον οποίο ανήκει η Λιμενική Ζώνη κατά χρήση.
4. **Ρυθμίσεις Χρήσεων γης.** Οι κύριες αρχές για τη χωρική διάταξη του δικτύου κοινωφελών και κοινοχρήστων χώρων δημοσίου συμφέροντος είναι:
  - Βόρεια από τον άξονα της οδού Εθνικής Αντιστάσεως, έως και την περιβάλλουσα τον όρμο των Σφαγείων περιοχή, δημιουργείται μεγάλης έκτασης κοινόχρηστο Πάρκο, ενσωματώνοντας και τον μεγάλο Δημοτικό Αθλητικό πυρήνα, το κοινόχρηστο θαλάσσιο μέτωπο, καθώς και τις προβλεπόμενες να εγκατασταθούν δραστηριότητες στα προς αποκατάσταση κτιριακά συγκροτήματα του «υαλουργείου», της «ηλεκτρικής» και ανατολικότερα του «κτιρίου Ιδρύματος Κανελλόπουλου».
  - Ο δεύτερος, σημαντικής έκτασης πυρήνας - κοινόχρηστο Πάρκο διατάσσεται στο κέντρο της Περιοχής Ανάπτυξης, στην ζώνη του πρώην «γυψάδικου», πυρήνας ο οποίος διευρύνεται σημαντικά από τμήμα της εισφοράς σε γη της ΑΓΕΤ και ο οποίος καταλήγει ισόπεδα, κάτω από την γέφυρα Κοντοπούλου (του υπερτοπικού άξονα), στο κοινόχρηστο θαλάσσιο μέτωπο. Σε επαφή μαζί του βρίσκονται:
  - Στο δημιουργούμενο δίκτυο πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων θα πρέπει να προστεθεί η προβλεπόμενη λειτουργική πεζογέφυρα (πεζόδρομος – ποδηλατόδρομος), η οποία από το μικρό υφιστάμενο Πάρκο του Κερατσινίου, δυτικά της οδού Πορφύρα, θα συνδέει ισόπεδα την «άνω Πόλη» με το επίπεδο του Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου.

Σε σχέση με το παραπάνω πλέγμα των δημόσιων κοινοχρήστων – κοινωφελών χώρων και δραστηριοτήτων, αλλά και των πολιτιστικών και αναψυχής, προτείνεται χρήσεις του ιδιωτικού τομέα:

- η εγκατάσταση Ξενοδοχειακού Συγκροτήματος, ως τοπόσημου αλλά και ως λειτουργικά αναγκαίου, στην είσοδο του Λιμανιού του Πειραιά,
- η χρήση «Κεντρική λειτουργία πόλης» σε Ο.Τ προς την κατεύθυνση των σημερινών εντός σχεδίου περιοχών του Δήμου Δραπετσώνας (ΠΡΟΤΥΠΟΣ, ΒΡ και ΑΓΕΤ) τα οποία και εξυπηρετούνται άμεσα από τον υπερτοπικό οδικό άξονα και που εκτιμάται ότι θα δημιουργηθούν κελύφη για επιχειρηματικές δραστηριότητες σχετιζόμενες με τη ναυτιλία και το λιμάνι,
- ενώ προς την πλευρά των Ο.Τ. προς το θαλάσσιο μέτωπο προβλέπεται η εγκατάσταση χρήσεων κατοικίας στις περιοχές «αμιγούς» και/ή «γενικής» κατοικίας, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις να παραμένει η περιοχή ελκυστική και να μην ερημώνεται τη νύχτα. Για τους ίδιους, επιβάλλεται η χρήση κατοικίας στις περιοχές «Κεντρικής λειτουργία πόλης» σε ικανό ποσοστό.

Πίνακας 13 Πρόταση κατανομής χρήσεων γης στη Περιοχή Ανάπλασης

Προβλεπόμενες Χρήσεις	Δραπετσώνα		Κερατσίνι		Σύνολο Περιοχής Ανάπλασης	
	στρ.	%	στρ.	%	στρ.	%
Σύνολο	527,90	79,87	133,05	20,13	660,95	100
Κοινόχρηστοι χώροι	281,34	53,29	91,05	68,43	372,39	69,32
Κοινωφελείς Εγκαταστάσεις	69,94		16,20		86,14	
Εκμεταλλεύσιμοι Χώροι						
Κεντρικές Λειτουργίες	86,29		0		86,29	
Ξενοδοχείο	8,83		0		8,83	
Αναψυχή	12,17		0		12,17	
Γενική Κατοικία	15,87		25,80		41,67	
Αμιγής Κατοικία	53,82		0		53,82	

1.1.5.5 Πρόταση χωροθέτησης/ δημιουργίας πίστας μηχανοκίνητου αθλητισμού (formula 1 – DIELPIS Formula Project)

Πρόκειται για πρόταση που παρουσιάστηκε από την ΔΙΕΛΠΙΣ Formula1 και αφορά στη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών για την ανάληψη αγώνων F1.

Η διαδρομή που σχεδιάστηκε, συνολικού μήκους 5.250 μ., θα μπορούσε να ενταχθεί στο πρόγραμμα αγώνων της F1, αφού και τα τμήματα της υπάρχουσας οδοποιίας που

προβλέπονται, με μικρές αλλαγές, **καλύπτουν τις προδιαγραφές** που απαιτούνται από την διεθνή ομοσπονδία αγώνων (FIA). Τα τμήματα που θα απαιτηθεί να σχεδιαστούν και να κατασκευαστούν είναι αυτονόητο ότι θα καλύπτουν τα απαιτούμενα. Το **73%** της πίστας είναι τμήμα του λιμανιού και της λεωφόρου, στο οποίο με συγκεκριμένες τροποποιήσεις για το διάστημα των αγώνων θα πρέπει να γίνονται παρεμβάσεις και μόνο το **27%** θα πρέπει να κατασκευασθεί. Αυτό θα συμβάλλει σημαντικά στη μείωση του κόστους κατασκευής. Συγκεκριμένα η διαδρομή αποτελείται από:

- ένα τμήμα της Γ.Παπανδρέου,
- ένα τμήμα του ΟΛΠ μέσα στο λιμάνι,
- ένα τμήμα στην περιοχή των λιπασμάτων (όπου προβλέπεται να χωροθετηθούν οι κερκίδες και το pit-stop)

Το κτίριο των Pit Stop θα έχει τη μορφή εμπορικού πλοίου, ως αναφορά στον τόπο διεξαγωγής και κύριο χαρακτηριστικό της χώρας διεθνώς. Θα αποτελείται από 13 χώρους ομάδων, για 2 αγωνιστικά οχήματα έκαστος και θα είναι δύο ορόφων. Στην αρχή του συγκροτήματος (Πλώρη) θα φιλοξενεί τους VIP σε πενταόροφο τμήμα κτηρίου, ενώ το πίσω τμήμα (Πρύμνη) θα είναι εξαόροφο και θα φιλοξενεί αίθουσες συνεντεύξεων, την διοίκηση των αγώνων, αγωνοδίκες και σουίτες χορηγών.

Οι **κερκίδες στο σημείο εκκίνησης-τερματισμού** φιλοξενούν **35.000 θεατές**. Αναπτύσσονται σε δύο επίπεδα και στεγάζονται σε όλο το μήκος τους. Στο επίπεδο κάτω από τη στέγη και πάνω από τους θεατές υπάρχουν **250 δημοσιογραφικές θέσεις** μετάδοσης αγώνων.

- Κατά τη διαδρομή εκτός της εκκίνησης και των τριών άλλων σημείων όπου χωροθετούνται οι μόνιμες κερκίδες, θα τοποθετηθούν και **λυόμενες κερκίδες** και θα υπάρχουν σημεία από **διαμορφωμένα πρηνή** για "ελεύθερη" παρακολούθηση.
- Συνολικά οι **θέσεις θεατών** σε σταθερές, κινητές κερκίδες και διαμορφωμένα πρηνή, θα ανέρχονται σε **130.000 θέσεις**.

Όσον αφορά στην χρήση του χώρου, για τη χρονική περίοδο που δε θα χρησιμοποιείται ως πίστα Formula1, προβλέπεται στο νέο χώρο που θα διαμορφωθεί και αποτελεί το 27% να δημιουργηθεί μια μικρότερη διαδρομή, είτε σαν κέντρο εκπαίδευσης, είτε για διοργάνωση μικρότερης κλίμακας αγώνων, ενώ οι κτιριακές εγκαταστάσεις θα μπορούν να αποτελέσουν χώρους διοργάνωσης αθλητικών και πολιτιστικών γεγονότων.

1.1.6 Βασικά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

1.1.6.1 Περιβαλλοντικά Ζητήματα

Αστικό Πράσινο - Μικροκλίμα

Η ποσοστιαία κατανομή αστικού πρασίνου στην περιοχή της Μελέτης είναι από τις μικρότερες του Λεκανοπέδιου και σε συνδυασμό με την ρύπανση και γενικά το υποβαθμισμένο περιβάλλον, συμβάλλει αρνητικά στο μικροκλίμα. Στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας υπάρχουν περιορισμένοι χώροι φυτεμένου πράσινου μέσα στον οικιστικό ιστό με αποτέλεσμα την αύξηση των αρνητικών επιπτώσεων από την παραγωγή ρύπων, τη μεταφορά ρύπων από το Θριάσιο πεδίο, ενώ και η ελάχιστη βλάστηση του Όρους Αιγάλεω αδυνατεί να συνεισφέρει στην βελτίωση του αστικού κλίματος. Ιδιαίτερα θετικό στοιχείο είναι το πάρκο Σελεπίτσαρι

Πηγές Ρύπανσης

Οι πηγές ρύπανσης της ατμόσφαιρας, στην άμεση και την ευρύτερη περιοχή της Μελέτης είναι: η βιομηχανία, είτε οι βιοτεχνίες που βρίσκονται στον αστικό ιστό, είτε ως κενά κελύφη που αφορούν στις μεγάλες βιομηχανίες του παραλιακού μετώπου, οι λιμενικές δραστηριότητες και οι δραστηριότητες μεταφορών, οι οποίες περιλαμβάνουν, οδικές μεταφορές, κυκλοφορία οχημάτων. Επίσης οι: δραστηριότητες που αναπτύσσονται στις εγκαταστάσεις πετρελαίου και οι εγκαταστάσεις της ΔΕΠΑ στο Σχιστό. Επίσης, ένα σημαντικό πρόβλημα για την περιοχή αποτελεί και εγγύτητα με την Ψυττάλεια, όπου λειτουργεί το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων.

1.1.6.2 Προστατευόμενες Περιοχές

Στην περιοχή μελέτης ανήκει και **τμήμα του Όρους Αιγάλεω**, το οποίο εντάσσεται στην θεσμοθετημένη περιοχή προστασίας του Όρους Αιγάλεω (Ν.2742/1999 ΦΕΚ 207/Α/07.10.1999) και δεν διέπεται από άλλα καθεστώτα προστασίας (RAMSAR,

NATURA). Η Ζώνη Προστασίας αποτελεί μια πολύ μεγάλη γεωγραφική ενότητα συνολικής έκτασης 93 χιλιάδων στρεμμάτων. Σε όλη αυτήν την έκταση πρέπει να διαφυλαχθεί και να επεκταθεί το πράσινο, καθώς και να προστατευτεί όλη η περιοχή, μέσα από τον αυστηρό καθορισμό των χρήσεων γης.

Η έκταση του ορεινού όγκου, σύμφωνα με το Ν. 2742/1999 χωρίζεται σε Ζώνες στις οποίες επιτρέπονται μόνο ορισμένες χρήσεις. Στην περιοχή μελέτης περιλαμβάνονται μόνο οι ζώνες Α, Ε1, Ε2 και Ε4. Οι ζώνες αυτές αναλυτικά είναι:

ΖΩΝΗ Α	Απολύτου Προστασίας και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος. Επιτρέπεται μόνο η εγκατάσταση υπαίθριων ή ημιυπαίθριων καθιστικών (περίπτερα αναψυχής)
ΖΩΝΗ Ε1	Περιοχή Νεκροταφείου
ΖΩΝΗ Ε2	Εγκαταστάσεις Βιομηχανικής περιοχής Σχιστού (Όπως περιγράφεται στην ΚΥΑ Β2671/48221 – ΦΕΚ 100Β/88)
ΖΩΝΗ Ε4	Εγκαταστάσεις Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου - ΔΕΠΑ

Από το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας προβλέπεται η επικαιροποίηση του προστατευτικού καθεστώτος του ορεινού όγκου Αιγάλεω – Ποικίλου Όρους – Λίμνης Ρειτών / Κουμουνδούρου και ο χαρακτηρισμός της περιοχής ως Περιφερειακό Πάρκο όπου και θεσμοθετείται δέσμη μέτρων περιορισμού της δόμησης και προστασίας στα πεδινά τμήματα, με στόχο την προάσπισή τους ως φυσικών αυχένων επικοινωνίας.

Για την περιβαλλοντική αναβάθμιση και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής εντός του αστικού ιστού, προωθείται η **θεσμική θωράκιση και προστασία αστικών νησίδων πρασίνου, δασικού ή οικολογικού χαρακτήρα και η δημιουργία μητροπολιτικών πάρκων**, μεταξύ αυτών και το πάρκο Σελεπίτσαρι το οποίο αναπτύσσεται στο χώρο των πρώην λατομείων, δίπλα σε πυκνοδομημένες περιοχές κατοικίας. Από το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας προωθείται η θεσμοθέτησή του με ήπιες χρήσεις αναψυχής – αθλητισμού – πολιτισμού και η επίλυση ιδιοκτησιακών ζητημάτων προς όφελος του δημόσιου χαρακτήρα της έκτασης και της ισχυροποίησής του ως χώρου πρασίνου μητροπολιτικής εμβέλειας.

1.1.7 Βασικά χαρακτηριστικά των σχέσεων και των αλληλεξαρτήσεων του με τους γειτονικούς Δήμο Κερατσινίου - Δραπετσώνας και την ευρύτερη περιοχή.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι δήμοι που αποτελούν καταληκτικούς προορισμούς για εργασία για τους κατοίκους του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας, και αντίστροφα, δηλαδή οι δήμοι για τους οποίους ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας αποτελεί τόπο εργασίας. Με αυτό τον τρόπο δίνεται μια εικόνα για το βαθμό αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης του τοπικού πληθυσμού, στον τομέα της απασχόλησης, με άλλες περιοχές.

Ειδικότερα, η γειτνίαση του δήμου με την περιοχή του Πειραιά, έχει σαν συνέπεια το μεγαλύτερο ποσοστό (35,46%) των κατοίκων που μετακινούνται προς άλλες περιοχές για εργασία, να έχουν ως προορισμό το Δήμο Πειραιώς. Επιπλέον, σημαντικά ποσοστά κατοίκων μετακινούνται προς το Δήμο Αθηναίων (17,68%) και προς το Δήμο Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη (10,26%) για εργασία. Ακολουθούν οι Δήμοι Περάματος, Μοσχάτου – Ταύρου, Ασπρόπυργου, Καλλιθέας, Αιγάλεω, Κορυδαλλού, καθώς και μια σειρά από άλλους δήμους της Αττικής, όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα.

Όσον αφορά την μετακίνηση των εργαζομένων προς το Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας, διαπιστώνεται ότι και σε αυτήν την περίπτωση ο μεγαλύτερος αριθμός εργαζομένων προέρχεται από το Δήμο Πειραιώς. Επιπλέον, η γειτνίαση με το Δήμο Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη συνεπάγεται την μετακίνηση ενός σημαντικού αριθμού εργαζομένων στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας για εργασία. Πολλοί είναι και οι εργαζόμενοι από τους Δήμους Περάματος και Κορυδαλλού, ενώ στην περιοχή εργάζονται και άτομα από άλλους δήμους της Αττικής, σε μικρότερο, όμως, αριθμό. Τέλος, ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας αποτελεί τόπο εργασίας και για εργαζόμενους από δήμους γειτονικών νομών (Ν. Κορινθίας, Ν. Εύβοιας, Ν. Βοιωτίας κλπ.).

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι υπάρχει μια σημαντική αλληλεξάρτηση του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας με το Δήμο Πειραιώς, καθώς το 35,46% και το 32,07% των μετακινήσεων των εργαζομένων που γίνονται από και προς το Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας αντίστοιχα, πραγματοποιούνται μεταξύ αυτών των δύο περιοχών. Σε γενικές γραμμές, ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας έχει αλληλεξαρτήσεις με μεγάλο αριθμό δήμων στον τομέα της απασχόλησης. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το 44,53% του συνόλου των απασχολούμενων του δήμου μετακινείται προς άλλες περιοχές για εργασία.

Πίνακας 14 Μετακινήσεις εργαζομένων από και προς το Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ 2011 – 2014
Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

ΔΗΜΟΙ	Από Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας προς:	Προς Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας:
Δήμος Πειραιώς	5175	1155
Δήμος Αθηναίων	2580	0
Δήμος Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη	1498	864
Δήμος Περάματος	782	461
Δήμος Μοσχάτου - Ταύρου	574	49
Δήμος Ασπρόπυργου	498	17
Δήμος Καλλιθέας	386	0
Δήμος Αιγάλεω	342	94
Δήμος Κορυδαλλού	325	462
Δήμος Ελευσίνας	315	17
Δήμος Χαϊδαρίου	274	90
Δήμος Περιστερίου	236	0
Δήμος Σαλαμίνας	205	99
Δήμος Αμαρουσίου	202	0
Δήμος Παλαιού Φαλήρου	167	96
Δήμος Γλυφάδας	145	0
Δήμος Ελληνικού - Αργυρούπολης	134	0
Δήμος Αλίμου	122	48
Δήμος Κηφισιάς	103	0
Δήμος Μάνδρας - Ειδυλλίας	88	11
Δήμος Κρωπίας	75	0
Δήμος Μεταμορφώσεως	68	0
Δήμος Νέας Σμύρνης	68	0
Δήμος Χαλανδρίου	57	0
Δήμος Αγίου Δημητρίου	54	0
Δήμος Αχαρνών	49	0
Δήμος Αγίας Βαρβάρας	48	72
Δήμος Δάφνης – Υμηττού	9	0
Δήμος Αγίας Παρασκευής	8	0
Δήμος Νέας Ιωνίας	7	0
Δήμος Τροιζηνίας	0	1
Δήμος Κυθήρων	0	1
Δήμος Αίγινας	0	3
Δήμος Μαραθώνος	0	5
Δήμος Διονύσου	0	9
Δήμος Σαρωνικού	0	8
Δήμος Βάρης – Βούλας – Βουλιαγμένης	0	8
Δήμος Μεγαρέων	0	6
Δήμος Τανάγρας	0	1
Δήμος Ερέτριας	0	3
Δήμος Ανατολικής Μάνης	0	1
Δήμος Αλιάρτου	0	2
Δήμος Ιστιαίας-Αιδηψού	0	2
Δήμος Κύμης - Αλιβερίου	0	1
Δήμος Καρύστου	0	2
Δήμος Επιδαύρου	0	1
Δήμος Λουτρακίου - Αγίων	0	2

Θεοδώρων		
Δήμος Κορινθίων	0	4
Δήμος Μονεμβασιάς	0	1
Δήμος Ελαφονήσου	0	1
Δήμος Ναυπλιέων	0	2
Δήμος Ωρωπού	0	3
Σύνολο	14594	3602

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή Πληθυσμού 2001

1.1.8 Βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Σε αυτήν την ενότητα θα γίνει ανάλυση των στοιχείων που σχετίζονται με το επίπεδο εισοδήματος των κατοίκων του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας. Ειδικότερα, σύμφωνα με στοιχεία του Κέντρου Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών (ΚΕΠΥΟ), το μέσο φορολογούμενο εισόδημα των κατοίκων του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας, βάσει του δείκτη εισόδημα ανά φορολογική δήλωση, ανέρχεται στα 17.661€ για το οικονομικό έτος 2009. Η τιμή του συγκεκριμένου δείκτη κυμαίνεται σε χαμηλότερα επίπεδα από την αντίστοιχη της Περ. Ενότητας Πειραιώς (18.157€) και σε υψηλότερα επίπεδα από την αντίστοιχη τιμή της Ελλάδας (17.395€). Η ίδια κατάσταση παρατηρείται και κατά την εξέταση του εισοδήματος ανά φορολογούμενο, όπου ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας έχει τιμή 12.136€ (95,59% της Περ. Ενότητας Πειραιώς και 102,87% της χώρας).

Σε σύγκριση με τους υπόλοιπους δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς, ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας βρίσκεται στην 3^η θέση όσον αφορά το μέσο φορολογούμενο εισόδημά βάσει και των δύο εξεταζόμενων δεικτών. Στην πρώτη θέση βρίσκεται ο Δήμος Πειραιώς που αποτελεί την έδρα της Περιφερειακής Ενότητας, ενώ στην τελευταία θέση ο Δήμος Περάματος.

Από την εξέταση της εξέλιξης του δείκτη εισοδήματος ανά φορολογική δήλωση για την περίοδο 2003-2009, διαπιστώνεται ότι ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας παρουσιάζει αύξηση κατά 38,62%, με την τιμή του δείκτη να αυξάνεται κάθε χρόνο και να κυμαίνεται στα ίδια περίπου επίπεδα με το Δήμο Κορυδαλλού.

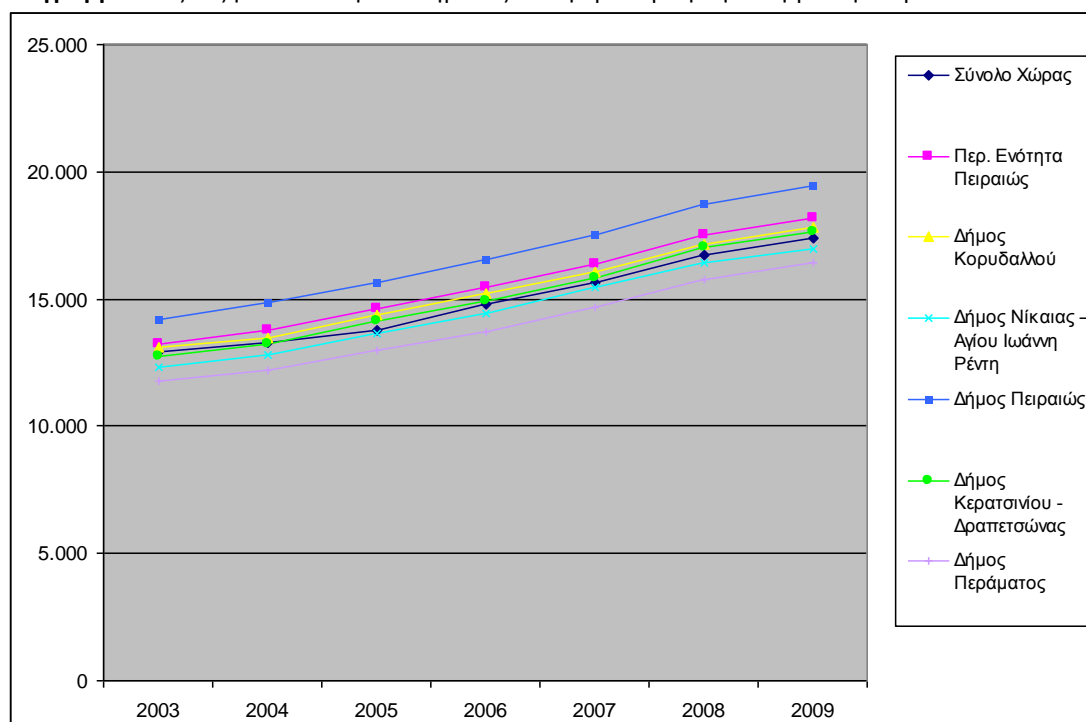
Πίνακας 15 Μέσο φορολογούμενο εισόδημα για το σύνολο των δήμων της Περ. Ενότητας Πειραιώς (2009)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ 2011 – 2014
Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

	Εισόδημα ανά φορολογική δήλωση	Ποσοστό στην Περ. Ενότητα Πειραιώς	Ποσοστό % στη χώρα	Εισόδημα ανά φορολογού μενο	Ποσοστό στην Περ. Ενότητα Πειραιώς	Ποσοστό στη χώρα
Σύνολο Χώρας	17.395		100%	11.797		100%
Περ. Ενότητα Πειραιώς	18.157	100,00%	104,38%	12.695	100,00%	107,62%
Δήμος Κορυδαλλού	17.837	98,24%	102,54%	12.269	96,64%	104,00%
Δήμος Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη	16.986	93,55%	97,65%	11.838	93,25%	100,35%
Δήμος Πειραιώς	19.436	107,04%	111,73%	13.852	109,11%	117,42%
Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας	17.661	97,27%	101,53%	12.136	95,59%	102,88%
Δήμος Περάματος	16.433	90,51%	94,47%	11.243	88,56%	95,31%

Πηγή: ΚΕΠΥΟ 2009, ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3 Εξέλιξη του δείκτη εισοδήματος ανά φορολογική δήλωση για την περίοδο 2003-2009

Πηγή: ΚΕΠΥΟ, ίδια επεξεργασία

Από την εξέταση των 6 ομάδων επαγγελματιών του παρακάτω πίνακα, διαπιστώνεται ότι, για το οικονομικό έτος 2009, οι ελεύθεροι επαγγελματίες έχουν το μεγαλύτερο μέσο φορολογούμενο εισόδημα, με την ομάδα των εμπόρων-βιομηχάνων- επιτηδευματιών να βρίσκεται στη δεύτερη θέση. Για την περίοδο 2003-2009, αυτές οι δυο ομάδες βρίσκονται

συνεχώς στις δυο πρώτες θέσεις. Αντίθετα, για την ίδια περίοδο, στην τελευταία θέση βρίσκονται, με μεγάλη διαφορά από τις υπόλοιπες ομάδες, οι εισοδηματίες με ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα μέσου φορολογούμενου εισοδήματος.

Επιπλέον, ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο που προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα είναι ότι, για το έτος 2009, το μέσο φορολογούμενο εισόδημα σε όλες τις ομάδες επαγγελματιών του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας (εκτός των μισθωτών), είναι μικρότερο από το αντίστοιχο της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς.

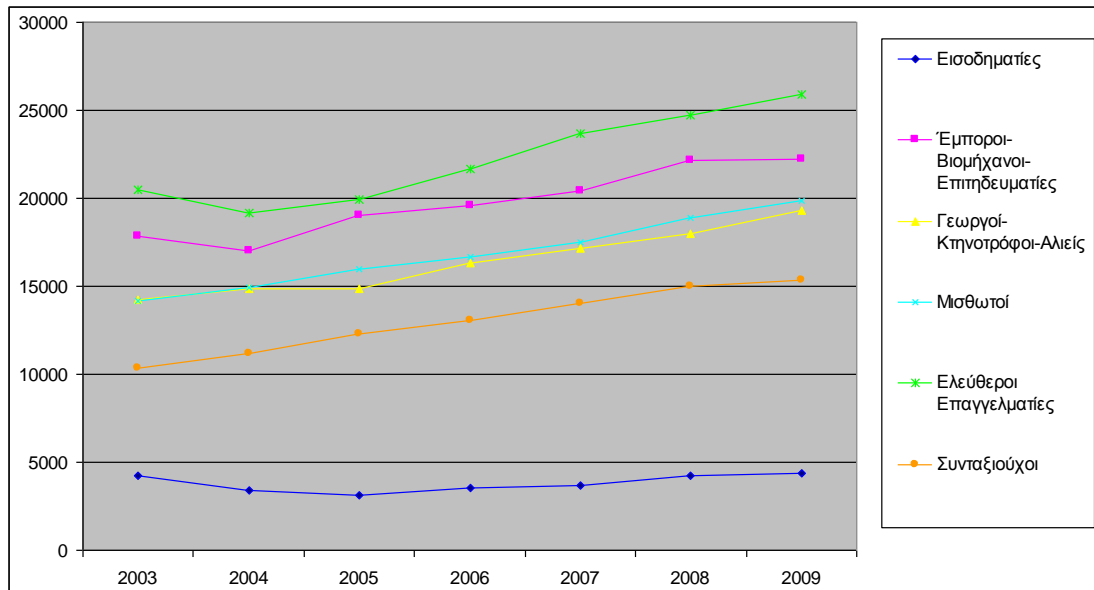
Πίνακας 16 Κατανομή εισοδήματος ομάδων επαγγελματιών για το Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας (οικονομικό έτος 2009)

		Αριθμός φορολογικών δηλώσεων	Φορολογούμενο εισόδημα σε ευρώ (€)	Μέσο φορολογούμενο εισόδημα	Μέσο φορολογούμενο εισόδημα Περ. Ενότητας Πειραιώς
ΟΜΑΔΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ	Εισοδηματίες	4.398	19.104.657	4.344	5.964
	Έμποροι - βιομήχανοι - βιοτέχνες - επιτηδευματίες	5.516	122.447.526	22.199	23.005
	Γεωργοί - κτηνοτρόφοι - αλιείς - εκμεταλλευτές δασών	492	9.500.865	19.311	19.747
	Μισθωτοί	23.128	459.132.590	19.852	19.525
	Ελεύθεροι επαγγελματίες	2.225	57.701.506	25.933	29.485
	Συνταξιούχοι	15.525	237.819.538	15.318	16.288
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ		51.284	905.706.682	17.661	18.157

Πηγή: ΚΕΠΥΟ 2009, ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 4 Εξέλιξη του μέσου φορολογούμενου εισοδήματος στις ομάδες επαγγελματιών για την περίοδο 2003-2009

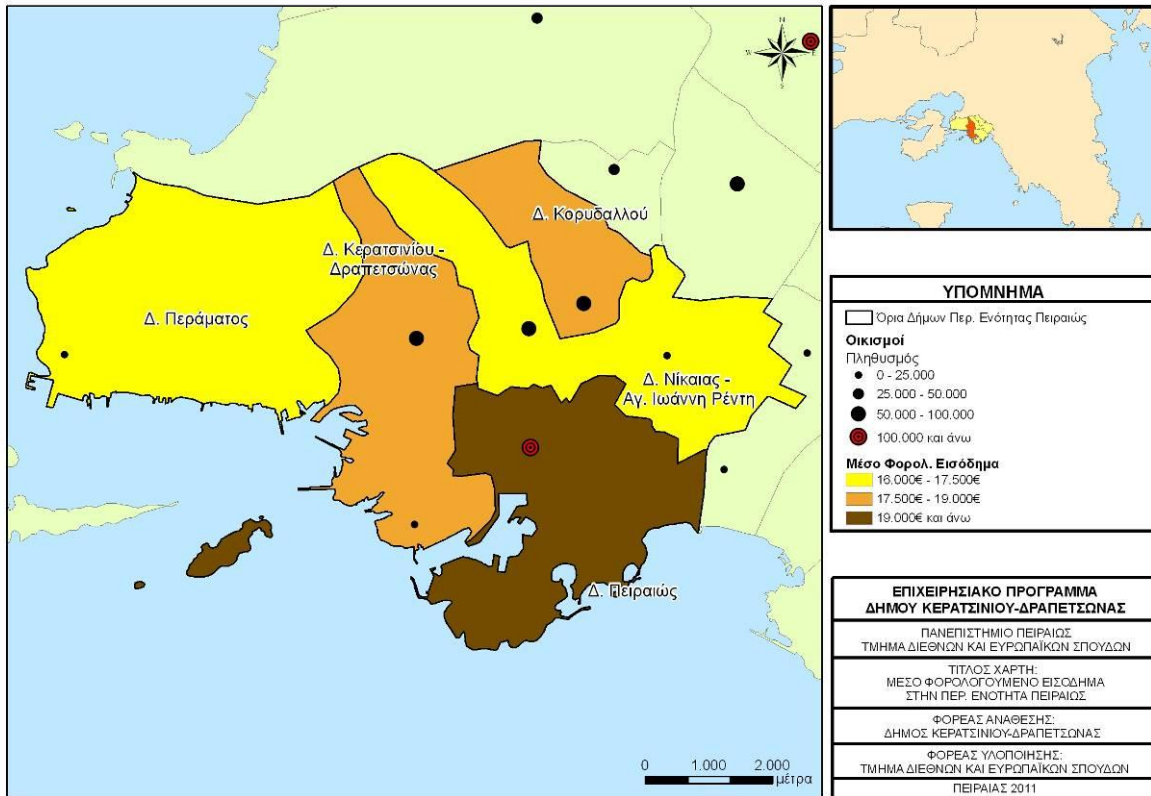
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ 2011 – 2014
Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

Πηγή: ΚΕΠΥΟ, ίδια επεξεργασία

Χάρτης 6 Μέσο φορολογούμενο εισόδημα στους Δήμους της Περ. Ενότητας Πειραιώς

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ 2011 – 2014
Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

1.2 Βασικά οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του Δήμου

1.2.1 Διοικητική διάρθρωση του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Σημαντικό στοιχείο που θα πρέπει να αναφέρουμε είναι ότι ο Δήμος από τη συνένωση με βάση τον Νόμο 3852/10 (Καλλικράτη) δεν έχει προχωρήσει σε τροποποίηση του Εσωτερικού Οργανισμού Υπηρεσιών και δεν έχει ενσωματώσει το σύνολο των υπηρεσιών σε ένα νέο οργανόγραμμα στο οποίο μπορεί να γίνει αναφορά.

Σήμερα, αυτό που διέπει τη λειτουργία του Δήμου είναι ο ΟΕΥ του παλαιού Δήμου Κερατσινίου, που όμως και αυτός δεν είχε πλήρως εφαρμοστεί.

Στο Παράρτημα 1 δίδεται το διάγραμμα της θεσμοθετημένης (τυπικής) Οργανωτικής Δομής (οργανόγραμμα) του Δήμου όπως προκύπτει από τις υφιστάμενες διατάξεις (Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου – ΦΕΚ 771 Β' / 3 Ιουνίου 2010).

Γενικότερες παρατηρήσεις από την ανάλυση των εσωτερικών υπηρεσιών του Δήμου είναι οι εξής:

1. Διαφοροποιήσεις της Διάρθρωσης των Υπηρεσιών στην πράξη

Υπάρχουν διοικητικές ενότητες (Τμήματα ή Γραφεία) θεσμοθετημένες στον ισχύοντα Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του Δήμου, που στην πράξη δεν λειτουργούν. Οι αντιστοίχως αναφερόμενες στον Οργανισμό αρμοδιότητες, στις περισσότερες των περιπτώσεων, δεν ασκούνται σήμερα στην πράξη από τις υπηρεσίες του Δήμου.

Είναι φανερό ότι θα πρέπει να εξετασθεί, στο πλαίσιο ανασχεδιασμού της Οργανωτικής Δομής, κατά πόσον οι αρμοδιότητες αυτές είναι απαραίτητες για τη λειτουργία και τις υπηρεσίες που παρέχει ο Δήμος και στην περίπτωση καταφατικής απάντησης, να αποφασισθεί η ένταξή τους στην δικαιοδοσία των κατάλληλων διοικητικών ενοτήτων και η ενεργοποίησή τους.

2. Διαφοροποιήσεις στην πράξη στην Αποστολή των Υπηρεσιών και την άσκηση των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων τους

Από τις συνεντεύξεις με τα στελέχη του Δήμου αποτυπώθηκαν βασικές διαφοροποιήσεις στην πράξη σε ότι αφορά στην αποστολή των Υπηρεσιών και στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους που περιγράφονται στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του

Δήμου. Υπάρχουν ορισμένες αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον Ο.Ε.Υ. στο αντικείμενο συγκεκριμένων διοικητικών ενοτήτων και που σήμερα δεν ασκούνται στην πράξη. Αντίστοιχα υπάρχουν αρμοδιότητες που ασκούνται σήμερα στην πράξη, χωρίς να προβλέπονται ρητά στον Ο.Ε.Υ.

3. Περιθώρια βελτίωσης της σαφήνειας του προσδιορισμού και της λειτουργίας βασικών επιτελικών λειτουργιών για την αποτελεσματική άσκηση διοίκησης

Διακρίνονται αδυναμίες στον προσδιορισμό των αναγκαίων επιτελικών λειτουργιών με βάση τις οποίες είναι δυνατόν να υποστηριχθεί αποτελεσματικά η άσκηση της διοίκησης των υποθέσεων του Δήμου. Βασικές επιτελικές λειτουργίες όπως είναι :

- Η συγκέντρωση και η ανάλυση δεδομένων και δεικτών
- Η επεξεργασία και η προετοιμασία τεκμηριωμένων εισηγήσεων για λήψη αποφάσεων
- Η υποστήριξη του στρατηγικού σχεδιασμού
- Η υποστήριξη του επιχειρησιακού σχεδιασμού συνολικά και κατά λειτουργία του Δήμου
- Η παρακολούθηση εφαρμογής του εγκεκριμένου στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού
- Η ανάλυση και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων δραστηριοποίησης του Δήμου
- Η εισήγηση της λήψης διορθωτικών αποφάσεων για την βελτίωση των αποτελεσμάτων κλπ.

4. Συγκέντρωση επιτελικών λειτουργιών στα πολιτικά όργανα του Δήμου, εκτός του υπηρεσιακού μηχανισμού

Με δεδομένο ότι υπάρχουν αδυναμίες είτε στον προσδιορισμό είτε στην λειτουργία βασικών επιτελικών λειτουργιών για την υποστήριξη της άσκησης διοίκησης (management), στο πλαίσιο του υπηρεσιακού μηχανισμού, παρατηρείται συγκέντρωση δραστηριοτήτων άσκησης των επιτελικών αυτών λειτουργιών στα πολιτικά όργανα του Δήμου (Δήμαρχος, Αντιδήμαρχοι, Γενικός Γραμματέας). Για να ανταποκριθούν τα πολιτικά όργανα στον ρόλο

αυτό αναγκάζονται να χρησιμοποιούν προσωρινούς υποστηρικτικούς μηχανισμούς (ειδικοί σύμβουλοι, ειδικοί συνεργάτες, ειδικές ομάδες έργου, ειδικές μονάδες κλπ).

Χωρίς να παραγνωρίζεται η αναγκαιότητα αξιοποίησης από τον Δήμο των γνώσεων και εμπειριών εξειδικευμένων συνεργατών, η υποστήριξη των οποίων είναι πολύτιμη, είναι φανερό ότι θα πρέπει να προωθηθεί, στο πλαίσιο ανασχεδιασμού της Οργανωτικής Δομής του Δήμου, η αναβάθμιση των δυνατοτήτων του υπηρεσιακού μηχανισμού στην παροχή υπηρεσιών επιτελικής υποστήριξης και σχεδιασμού.

Μια τέτοια εξέλιξη θα βοηθούσε τόσο στην διαμόρφωση συνθηκών εξασφάλισης της συνέχειας των στόχων και δραστηριοτήτων του Δήμου, ανεξάρτητα Δημοτικής Αρχής, όσο και στην δημιουργία κλίματος παρακίνησης του στελεχιακού δυναμικού του Δήμου, αφού θα αναβάθμιζε το επίπεδο και το εύρος του ρόλου του.

1.2.2 Ανθρώπινο δυναμικό

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται η στελέχωση του Δήμου Κερατσινίου Δραπετσώνας. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι οργανικές θέσεις, οι μετακλητές θέσεις, οι θέσεις προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου.

Κλάδος	Προηγούμενος Ο.Ε.Υ.	Υπηρετούντες	Κενές Θέσεις
ΜΟΝΙΜΟΙ			
ΠΕ	65	52	13
ΤΕ	39	23	16
ΔΕ	342	220	122
ΥΕ	243	161	82
ΣΥΝΟΛΟ	689	456	233
ΙΔΑΧ			
ΠΕ	1	1	0
ΤΕ	1	1	0
ΔΕ	28	27	1
ΥΕ	64	54	10
ΣΥΝΟΛΟ	94	83	11
Σύνολο	783	539	22

Θέσεις Προσωπικού Ορισμένου Χρόνου

Προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου για αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών (αρθ. 205, αρθρ. 206 του Ν. 3584/07).

Διάφορες ειδικότητες διακόσιες (200) θέσεις.

Οι ειδικότητες θα προσδιορίζονται με την ανακοίνωση πλήρωσης των θέσεων ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Θέσεις Δικηγόρων με Σχέση Έμμισθης Εντολής

Προβλέπονται 9 θέσεις Δικηγόρων με Σχέση Έμμισθης Εντολής.

Θέσεις Μετακλητών

Οι μετακλητές θέσεις του Δήμου Κερατσινίου Δραπετσώνας παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Θέσεις	Αριθμός
Γενικός Γραμματέας	1
Ιδιαίτερος Γραμματέας	1
Σύνολο	2

Θέσεις Ειδικών Συμβούλων-Ειδικών Συνεργατών

Οι θέσεις Ειδικών Συμβούλων-Ειδικών Συνεργατών παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Θέσεις	Αριθμός
Ειδικοί Σύμβουλοι/ Ειδικοί Συνεργάτες / Επιστημονικοί Συνεργάτες	6
Σύνολο	6

1.2.3 Καταγραφή της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Η ακίνητη περιουσία των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. είναι δυνατό να ταξινομηθεί, με βάση τα λειτουργικά της χαρακτηριστικά, σε τέσσερις κατηγορίες :

- 1) **Κτίρια και επαγγελματικοί χώροι** που χρησιμοποιούνται από τις δημοτικές υπηρεσίες ως χώροι γραφείων, αποθήκες, συνεργεία, κ.λπ. Η **λειτουργικότητα**, τα **κόστη συντήρησης** και **επισκευών**, που συνδέονται με τη χρήση, την παλαιότητα και το είδος του ακινήτου (διατηρητέα) και το **ύψος του ενοικίου**, αν πρόκειται για μίσθωση, αποτελούν τους βασικούς παράγοντες αξιολόγησης.
- 2) **Δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις** με συγκεκριμένες χρήσεις, μέσω των οποίων παρέχονται υπηρεσίες στους πολίτες π.χ. αθλητικά κέντρα, πολιτιστικοί χώροι, κοιμητήρια, σχολεία, ΚΑΠΗ, παιδικοί σταθμοί κ.α. Στην περίπτωση αυτή, η **επάρκεια**, η **λειτουργικότητα**, η **κατανομή ανά δημοτικό διαμέρισμα** μαζί με το **κόστος συντήρησης**, αποτελούν τους βασικούς παράγοντες αξιολόγησης. Φυσικά, αν πρόκειται για μισθωμένα ακίνητα συνυπολογίζεται το σχετικό μίσθωμα.

Στις δύο προηγούμενες κατηγορίες, ειδικά για ακίνητα ιδιοκτησίας του Δήμου, είναι δυνατόν να υφίστανται περιορισμοί στη χρήση τους ως : α) **διατηρητέα**, β) **κληροδοτήματα**, γ) **παραχωρηθέντα** με συγκεκριμένους όρους από το δημόσιο και δ) αν η χρήση τους προκύπτει από το **γενικό πολεοδομικό σχέδιο** (Γ.Π.Σ.) π.χ. αθλητικές εγκαταστάσεις. Οι περιορισμοί αυτοί αφορούν τον συντελεστή δόμησης, το είδος της χρήσης, τις δυνατότητες αλλαγής της κ.α.

Το **κριτήριο διαφοροποίησης** των δύο πρώτων κατηγοριών ακινήτων αφορά τους **αποδέκτες** των υπηρεσιών τους. Η πρώτη κατηγορία χρησιμοποιείται από τις δημοτικές υπηρεσίες, ενώ η δεύτερη απευθύνεται στους κατοίκους, σε διάφορες πληθυσμιακές ομάδες, συλλόγους κ.λπ.

- 3) **Δημοτικά ακίνητα** που συνήθως εκμισθώνονται π.χ., μεμονωμένα καταστήματα, οικόπεδα κ.α. Τα **έσοδα** από την αξιοποίησή τους στην περίπτωση αυτή συνιστούν το βασικό κριτήριο αξιολόγησης.

4) Η τελευταία κατηγορία αφορά τους **κοινόχρηστους χώρους** που είτε **εκμισθώνονται** είτε για την χρησιμοποίησή τους καταβάλλονται τα σχετικά **τέλη και δικαιώματα** που ορίζονται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου π.χ. πλατείες, λαϊκές αγορές, διαφημιστικοί χώροι κ.α. Οι χώροι αυτοί είναι δυνατόν να αποφέρουν σημαντικά έσοδα στο Δήμο που θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν ένα τμήμα του αναπτυξιακού του προγράμματος. Φυσικά, οι κοινόχρηστοι χώροι, ως αντικείμενα εκτός συναλλαγής, δεν μπορούν να αξιοποιηθούν διαφορετικά π.χ. να οικοδομηθούν, αλλά η χρησιμοποίησή τους, με βάση τους περιορισμούς της νομοθεσίας, συνεπάγεται οικονομικά οφέλη για τον Δήμο.

Στους επόμενους Πίνακες, τα ακίνητα του Δήμου έχουν ταξινομηθεί στις τρεις πρώτες κατηγορίες (οι κοινόχρηστοι χώροι, όπως είναι φυσικό, δεν ήταν δυνατό να καταγραφούν). Στην πρώτη κατηγορία με τίτλο «**Δημοτικές Υπηρεσίες**» έχουν καταχωρηθεί οι δημοτικές υπηρεσίες που χρησιμοποιούν διαφορετικά ακίνητα ως χώρους γραφείων, αποθήκες κ.α. και ανήκουν στον Δήμο. Η δεύτερη κατηγορία με τίτλο «**Παροχή Υπηρεσιών**» αφορά στα ακίνητα μέσω των οποίων παρέχονται υπηρεσίες στους πολίτες, τα οποία χρησιμοποιούνται από δημοτικές υπηρεσίες. Η τρίτη κατηγορία αφορά τα **ακίνητα** που **μισθώνει** ο Δήμος σε τρίτους, κυρίως για επαγγελματική χρήση

Δημοτικές Υπηρεσίες

ΧΡΗΣΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΟΔΟΣ	ΕΜΒΑΔΟΝ(τ.μ) ΚΤΗΜ.
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ & ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 200	ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ	1.397
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ & ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 200	ΚΑΡ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	358

Παροχή Υπηρεσιών

ΧΡΗΣΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΟΔΟΣ	ΕΜΒΑΔΟΝ(τ.μ) ΚΤΗΜ.
Α΄ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ-ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ	ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ	ΑΡΤΗΣ	379
ΟΙΚΟΠΕΔΟ: ΑΝΕΓΕΡΣΗ Ε΄ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ	ΕΜΜΑΝ. ΜΠΕΝΑΚΗ 70	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	257
ΟΙΚΟΠΕΔΟ: ΑΝΕΓΕΡΣΗ Ε΄ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ	ΕΜΜΑΝ. ΜΠΕΝΑΚΗ 70	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	288
Γ΄ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	ΠΛΑΤΩΝΟΣ	ΒΥΡΩΝΟΣ	238

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ 2011 – 2014
Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

ΟΙΚΟΠΕΔΟ: ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ - ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟΥ	ΣΠΕΤΣΩΝ	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	7.251
ΟΙΚΟΠΕΔΟ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ	ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ	
ΒΡΕΦΟΝ/ΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΟΣ ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ	ΜΙΑΟΥΛΗ	545
ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝ.ΜΕΡΙΜΝΑΣ (ΣΥΣΤΕΓΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ Ο ΣΤ' ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ)	ΤΕΡΨΙΧΟΡΗΣ 4	ΠΕΡΡΑΙΒΟΥ	360
ΑΣΤΙΚΟ ΑΚΙΝΗΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΡΟΥΣΗΣ 103	ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ	1.220
ΒΡΕΦΟΝ/ΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΟΣ ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ	ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	
Β' ΚΑΠΗ: ΡΙΛΟΤΙΣ	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 41	ΣΜΥΡΝΗΣ	91,27
Β' ΚΑΠΗ: Α ΟΡΟΦΟ	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 41	ΣΜΥΡΝΗΣ	88,47
Β' ΚΑΠΗ: Β ΟΡΟΦΟ	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 41	ΣΜΥΡΝΗΣ	88,47
Β' ΚΑΠΗ: ΑΙΘΟΥΣΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ & ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 41	ΣΜΥΡΝΗΣ	62,72
ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝ.ΜΕΡΙΜΝΑΣ	ΠΕΡΡΑΙΒΟΥ	ΤΕΡΨΙΧΟΡΗΣ	
ΣΤ' ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ (ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ ΤΟΥ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΩΝ.ΜΕΡΙΜΝΑΣ)	ΠΕΡΡΑΙΒΟΥ	ΤΕΡΨΙΧΟΡΗΣ	

Ακίνητα που μισθώνονται ή μπορούν να μισθωθούν

ΧΡΗΣΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΟΔΟΣ	ΕΜΒΑΔΟΝ(τ.μ) ΚΤΗΜ.
Ν Α Φ Θ Α	ΠΡΟΠΟΝΤΙΔΟΣ	ΜΑΡΜΑΡΑ	8.812
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ "ΚΑΤΕΡΙΝΑ	ΒΥΡΩΝΟΣ	ΧΙΛΗΣ	672
ΑΣΤΙΚΟ ΑΚΙΝΗΤΟ	ΚΙΟΥ 4	ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΔΗ	232
ΑΣΤΙΚΟ ΑΚΙΝΗΤΟ	ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	ΠΡΟΠΟΝΤΙΔΟΣ	2.467
ΑΣΤΙΚΟ ΑΚΙΝΗΤΟ	ΣΕΛΕΠΙΤΣΑΡΙ		
ΚΑΧΡΑΜΑΝΟΓΛΟΥ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 71	ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ	3.330
ΚΑΧΡΑΜΑΝΟΓΛΟΥ	ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 1	ΒΑΛΛΩΡΙΤΟΥ	1.750
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	Λ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 136	ΑΥΞ.ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΔΗ	125

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ 2011 – 2014
Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

Α΄ ΟΡΟΦΟΣ ΔΙΩΡΟΦΟΥ ΟΙΚΙΑΣ	ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ 2	ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ	90
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΜΟΥΔΑΝΙΩΝ 10-12	ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ	182
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΜΟΥΔΑΝΙΩΝ 10-12	ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ	95,09
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ	73,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ	20,7
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,8
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,4
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	20,7
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	30,8
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	30,8
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	23,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	23,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,8
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,8
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,4
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	23,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	23,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,8
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,8
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	23,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	23,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	18
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,4
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,2
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,8
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,4
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,4
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	19,4
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	30
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	18
ΚΤΙΣΜΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 17	ΦΙΛΛΙΠΙΔΟΥ	10

Παρατηρήσεις

- 1) Ο Δήμος Κερατσινίου Δραπετσώνας διαθέτει μία **σημαντική ακίνητη περιουσία** που θα πρέπει να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.
- 2) Σε ότι αφορά την πρώτη κατηγορία επιβεβαιώνεται η διαπίστωση του κεφαλαίου «Κτιριακή υποδομή και εξοπλισμός» για τον **κατακερματισμό των δημοτικών υπηρεσιών**, Οι περισσότερες είναι εγκατεστημένες σε δημοτικά ακίνητα με λειτουργικά προβλήματα.
- 3) Στη δεύτερη κατηγορία που αφορά στα ακίνητα μέσω των οποίων δημοτικές υπηρεσίες και θυγατρικά νομικά πρόσωπα **παρέχουν υπηρεσίες** στους πολίτες, έχουν καταγραφεί τα περισσότερα ακίνητα, αν και όχι με πλήρη στοιχεία.

1.2.4 Οικονομική Ανάλυση του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Η οικονομική αποτύπωση του ενοποιημένου Δήμου Κερατσινίου – Δραπετσώνας περιλαμβάνει δύο βασικά μέρη. Αρχικά την εκτίμηση κάποιων συγκεκριμένων δεικτών με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία από κάθε Δήμο και στη συνέχεια την αποτύπωση των οικονομικών μεγεθών του ενοποιημένου Δήμου. Οι βασικότερες πηγές για τα στοιχεία της ανάλυσης ήταν οι προϋπολογισμοί και απολογισμοί των τριών τελευταίων ετών των δύο Δήμων.

Ο προϋπολογισμός των δήμων συντάσσεται σύμφωνα με τον τύπο που καθορίστηκε με την υπ' αριθμ. 7028/2004 (ΦΕΚ 253/Β) απόφασή ΥΠΕΣ, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. 64871/15-11-2007 (ΦΕΚ 2253 Β') και 70560/16-11-2009 (ΦΕΚ 2394 Β') και ισχύει για την κατάρτιση του προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2005 και εφεξής, καθώς και σύμφωνα με την ΚΥΑ οικ. 3966/24.01.2011 (ΦΕΚ 141/09.02.2011 τεύχος Β') Οδηγίες για την κατάρτιση προϋπολογισμού των Δήμων, οικονομικού έτους 2011.

Ειδικότερα, ο προϋπολογισμός διαιρείται σε δύο μέρη, εκ των οποίων το Μέρος Ι περιλαμβάνει τα έσοδα και το Μέρος ΙΙ τις δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του αποθεματικού.

Στο Μέρος Ι (Έσοδα) υπάρχει ένας Πίνακας ανακεφαλαίωσης των εσόδων και στη συνέχεια έχουμε την ανάλυση των εσόδων σε όλες τις υποκατηγορίες. Στο Μέρος ΙΙ (Δαπάνες) υπάρχει επίσης ένας Πίνακας ανακεφαλαίωσης των εξόδων.

Τα έσοδα του προϋπολογισμού διακρίνονται στις ακόλουθες ομάδες:

- Τακτικά έσοδα
- Έκτακτα έσοδα
- Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε) που βεβαιώνονται για πρώτη φορά.
- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε.
- Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων και επιστροφές χρημάτων
- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης.

Τα έξοδα του προϋπολογισμού διακρίνονται στις ακόλουθες ομάδες:

- Λειτουργικές δαπάνες χρήσης
- Επενδύσεις
- Πληρωμές Π.Ο.Ε., λοιπές αποδόσεις και προβλέψεις
- Αποθεματικό

Όπως αναφέρθηκε, οι δαπάνες παρακολουθούνται τόσο κατά είδος, όσο και κατ' υπηρεσία.

Οι υπηρεσίες αυτές είναι οι κάτωθι :

- 00 Γενικές υπηρεσίες
- 10 Οικονομικές και διοικητικές
- 15 Υπηρεσίες Πολιτισμού , Αθλητισμού και κοινωνικής πολιτικής
- 20 Υπηρεσίες Καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού
- 25 Υπηρεσίες Ύδρευσης, Άρδευσης, Αποχέτευσης
- 30 Υπηρεσίες Τεχνικών Έργων
- 35 Υπηρεσίες Πρασίνου
- 45 Υπηρεσία Νεκροταφείων
- 50 Δημοτική Αστυνομία
- 70 Λοιπές Υπηρεσίες

Στις Γενικές Υπηρεσίες εντάσσονται οι δαπάνες των συγκεκριμένων κωδικών αριθμών που απαριθμούνται στην κοινή υπουργική απόφαση. Στις υπόλοιπες Υπηρεσίες εντάσσονται οι αντίστοιχες δαπάνες που τις βαρύνουν.

Στον κωδικό υπ' αριθμό 10 «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» εντάσσεται και το ειδικό αυτοτελές γραφείο των «δημοτικών ανταποκριτών» (άρθρο 94 ν 3852/2010), το οποίο επιτελεί λειτουργία που προσιδιάζει στον κωδικό αυτόν και δεν απαιτείται να παρακολουθείται χωριστά.

Στον Κωδικό 15 «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ» παρακολουθούνται και οι δαπάνες που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες δημόσιας υγείας και κοινωνικής προστασίας, της παρ. 38 του άρθρου 94 του ν. 3852/2010.

Οι δαπάνες που αφορούν:

- τα μισθώματα σχολικών κτιρίων (άρθρο 94 παρ. 4 περίπτ. 16 του ν. 3852/2010),
- τα μισθώματα μεταφορικών μέσων για τη μεταφορά των μαθητών από 1/7/2011 (άρθρο 94 παρ. 4 περίπτ. 18 του ν. 3852/2010 και 18 παρ. 10 περίπτ. η' του ν. 3870/2010) και
- τις αποδοχές ή αμοιβές των καθαριστριών των σχολικών μονάδων (άρθρο 18 παρ. 1 του ν. 3870/2010),

μπορούν να παρακολουθούνται είτε στον Κωδικό 15, είτε σε ανεπτυγμένη μορφή του Κωδικού 70 «Λοιπές Υπηρεσίες».

1.2.4.1 Έσοδα

Η πραγματική οικονομική κατάσταση του Δήμου : εισπραχθέντα έσοδα. Για την ανάλυση μας και με στόχο να υπάρχουν συγκρίσιμα στοιχεία για τους δύο Δήμους ενοποιήθηκαν αθροιστικά τα στοιχεία των δύο Δήμων και στη συνέχεια έγινε συγκριτική ανάλυση σε σχέση με το 2010.

Ταξινόμηση εισπραχθέντων εσόδων με βάση την αναλογία τους στα συνολικά έσοδα : το ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας και υποκατηγορίας εσόδων στα συνολικά έσοδα του Δήμου περιγράφει το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούνται οι οικονομικές του δυνατότητες και αποτελεί ένδειξη των προσπαθειών που καταβάλει για τη βελτίωση τους.

Με βάση τα στοιχεία του Πίνακα 17 «Εισπραχθέντα έσοδα», προκύπτουν τα εξής :

- 1) Τα **τακτικά έσοδα** έχουν ποσοστό από 65,34% έως 76,848% των συνολικών εσόδων μεταξύ 2008-2010, ενώ **μειώθηκαν** κατά 7,72% μέσα στην διετία (μεταβολή 2010 έναντι 2009).

- 2) Τα **έκτακτα** έχουν ποσοστό από **17,49% έως 22,64%** των συνολικών εσόδων μεταξύ 2008-2010, ενώ **μειώθηκαν** κατά 47,82% μέσα στην διετία (μεταβολή 2010 έναντι 2009).
- 3) Τα **έσοδα Π.Ο.Ε.** που βεβαιώνονται και εισπράττονται για πρώτη φορά, αποτελούν το **0,91%** για το 2008, **0,51%** (2009) και το **0,84%** (2010) των συνολικών και **μειώθηκαν** κατά 41,89% μέσα στην διετία.
- 4) Τα έσοδα από **δάνεια** αποτελούν το 10,52% (2008) και το **2,84%** (2009).
- 5) Τα **εισπρακτέα υπόλοιπα εσόδων** που έχουν βεβαιωθεί κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη συνιστούν το **0,44%** (2008, το **0,26%** (2009) και 0,2 για το 2010 έχοντας μια μείωση της τάξεως του 34,50%.
- 6) Οι **εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων** αποτελούν το **4,02%** για το 2008, **3,88%** για το 2009 και το **4,14%** για το 2010 και μειώθηκαν κατά την τελευταία διετία κατά **7,41%**.
- 7) Το **χρηματικό υπόλοιπο** αποτελεί το **1,03%** για το 2008, **1,72%** για το 2009 και **3,04%** για το 2010.

Τα **συνολικά έσοδα μειώθηκαν** κατά **18,12%** μέσα στην διετία και ο **μέσος όρος** τους έφθασε για την τριετία τα **42.733.308,98€**.

Όσον αφορά τις **υποκατηγορίες εσόδων** (συμμετοχή στα συνολικά έσοδα του Δήμου) παρατηρούνται τα ακόλουθα :

- 1) Τα έσοδα από **ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα (καθαριότητας - φωτισμού)** αποτελούν το **23,30%** για το 2008, **23,14%** για το 2009 και το **29,19%** για το 2010. Στη συσχέτιση μεταξύ 2010 και 2009 τα έσοδα παρουσίασαν μια αύξηση της τάξεως του **3,28%**.
- 2) Τα έσοδα από **λοιπά τέλη - δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών , τέλος στα ακαθάριστα έσοδα επιτηδευματιών, Τ.Α.Π., έσοδα νεκροταφείων, τέλος αδειών οικοδομών, τέλη διαφήμισης, τέλος χρήσης κοινοχρήστων χώρων,**) αποτελούν το **3,48%** (2008) **2,55%** (2009) και το **5,39%** (2010) των συνολικών και **αυξήθηκαν** κατά 73,12% μέσα στην διετία.
- 3) Τα έσοδα από **φόρους και εισφορές** (Φ.Η.Χ., φόρος ζύθου, εισφορές σε χρήμα) αποτελούν το **1,4%** για το 2008, **1,07%** (2009) και το 1,86% (2010) των συνολικών και **αυξήθηκαν** κατά 42,3% μέσα στην διετία.
- 4) Οι **επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες, τακτικές και έκτακτες,** αποτελούν το **41,08%** (2008) **50,44%** (2009) και το **45,84%** (2010) των συνολικών εσόδων των

αντίστοιχων ετών. Οι **τακτικές** μειώθηκαν κατά 20,73% και οι **έκτακτες** κατά 46,24%. Οι υποκατηγορίες αυτές περιλαμβάνουν την τακτική επιχορήγηση και τις ειδικές επιχορηγήσεις για τις λειτουργικές ανάγκες των σχολείων και των βρεφονηπιακών σταθμών, για την αποζημίωση των σχολικών τροχονόμων, για τα έξοδα του Κ.Ε.Π. και λοιπές επιχορηγήσεις. Η **τακτική επιχορήγηση** (Κ.Α.Π.) αποτελεί το **35,36%** για το 2008 **40,83%** (2009) και το **39,53%** (2010) των συνολικών εσόδων μέσα στην διετία.

- 5) Οι πρόσοδοι από **ακίνητη περιουσία** (μισθώματα ακινήτων, τέλη λαϊκών αγορών, μισθώματα για διαφήμιση) αποτελούν το **0,1%** των συνολικών εσόδων και **αυξήθηκαν** κατά 20% μέσα στην διετία. Τα **λοιπά τακτικά έσοδα** αποτελούν το 0,64% των συνολικών και **αυξήθηκαν** κατά 137,30%. Ωστόσο, η αύξηση αυτή είναι μόλις 140.000€ σε απόλυτα νούμερα. Τέλος στις **προσόδους κινητής περιουσίας** καταγράφονται ποσοστά της τάξης του **0,2%**, που μειώνονται μέσα στην διετία σε ποσοστό 50,10%.
- 6) Οι **επιχορηγήσεις για επενδύσεις** (ΣΑΤΑ, σχολικά κτίρια, Π.Ε.Π. Αττικής, λοιπές επιχορηγήσεις κατ) αποτελούν το **10,48%** για το 2008, το **11,44%** (2009) και το **7,02%** (2011) των συνολικών εσόδων και **μειώθηκαν** κατά 49,76% μέσα στην διετία.
- 7) Τα έσοδα από **πρόστιμα**, παράβολα και προσαυξήσεις (κυρίως πρόστιμα Κ.Ο.Κ.) φθάνουν το **0,55%** για το 2008, **0,54%** (2009) και το **0,34%** (2010) των συνολικών και **μειώθηκαν** κατά 48,65% μέσα στην διετία.

Στις άλλες υποκατηγορίες των εκτάκτων εσόδων καταγράφονται ελάχιστα ή μηδενικά ποσοστά (εκποιήσεις, δωρεές και λοιπά έκτακτα), ενώ για τις υπόλοιπες έχει γίνει ήδη αναφορά (έσοδα Π.Ο.Ε., δάνεια, χρηματικό υπόλοιπο κ.λπ.).

Συμπέρασμα 1^ο: Τα **ίδια έσοδα** του Δήμου, τα έσοδα δηλαδή που επιβάλλει, βεβαιώνει και εισπράττει ο ίδιος, ανέρχονται στο **36,49%** για το 2008, στο 33,82% (2009) και στο **44,09%** (2010) των συνολικών του εσόδων.

Η **οικονομική αυτοδυναμία** του ενοποιημένου Δήμου Κερατσινίου- Δραπετσώνας κινείται σε **οριακά επίπεδα**, και χαρακτηρίζεται όμως από μια αυξητική τάση.

Τα έσοδα αυτά είναι : Πρόσοδοι από ακίνητη και κινητή περιουσία, έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα, φόροι - εισφορές, λοιπά τακτικά, εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας, προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα, λοιπά έκτακτα, έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται - εισπράττονται για πρώτη φορά, εισπρακτέα υπόλοιπα εσόδων Π.Ο.Ε.

Η ανάλυσή τους σε επί μέρους έσοδα, δείχνει ότι ο Δήμος αξιοποιεί αρκετές πηγές ιδίων εσόδων, αλλά τα αποτελέσματα είναι άνισα από ποσοτική άποψη, ορισμένα δηλαδή αποδίδουν σημαντικά ποσά, ενώ άλλα όχι, ανάλογα με τη δημοσιονομική δυνατότητα της φορολογικής βάσης, αλλά και τη φορολογική προσπάθεια που καταβάλει ο Δήμος.

Συμπέρασμα 2^ο: Όλες οι **επιχορηγήσεις** έφθασαν το **51,56%** για το 2008, **61,88%** (2009) και το **52,86%** (2010) των συνολικών του εσόδων. Το ποσοστό αυτό αποτελεί δείκτη **οικονομικής εξάρτησης** (μεγάλη) σε μια περίοδο όπου τα έσοδα του κεντρικού κράτους μειώνονται λόγω της οικονομικής ύφεσης κάτι που άμεσα θα μεταφερθεί και στους ΟΤΑ..

Συμπέρασμα 3^ο: Τα έσοδα από **δάνεια** μαζί με τις **επιχορηγήσεις** συνιστούν τις **εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης** του Δήμου. Ο Δήμος μπορεί να μην κατατάσσεται στο λεγόμενους «κόκκινους» Δήμους, ωστόσο μετά τη συνένωση παρουσιάζει υψηλή δανειοδότηση.

Συμπέρασμα 4^ο: Όλα τα **τακτικά έσοδα** προσεγγίζουν το **65,34%** για το 2008, **68,18%** (2009) και το **76,84%** (2010) των συνολικών (*τακτικά, τακτικά Π.Ο.Ε., τακτικά εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε., χρηματικό υπόλοιπο τακτικών*). Ο Δήμος ελέγχει σε **ικανοποιητικό βαθμό** το ύψος των εσόδων του και έχει τη **δυνατότητα να προγραμματίσει** αντίστοιχα έξοδα, ωστόσο παρουσιάζει υψηλή εξάρτηση από τα έσοδα που προέρχονται από το κεντρικό κράτος, κάνοντας επιτακτική την ανάγκη ενός επανασχεδιασμού αύξησης των ιδίων πόρων του.

Συμπέρασμα 5^ο: Το **ελάχιστο χρηματικό υπόλοιπο** και η αστάθειά του, εξαρτάται ως ένα βαθμό από την χρονική κατανομή των επιχορηγήσεων και από λογιστικές τακτοποιήσεις που συνόδευαν την ενοποίηση των Δήμων.

Πίνακας 17 Εισπραχθέντα έσοδα 2008-2010

ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ		2008	2009	2010	2011 (31/8/2011)	2008%	2009%	2010%	2010/2009
0	Τακτικά έσοδα	28.624.021,36 €	31.635.156,93 €	29.193.262,10 €	34.730.123,88 €	65,34%	68,18%	76,84%	-7,72%
1	Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	128.081,24 €	154.759,27 €	77.226,84 €	154.655,48 €	0,29%	0,33%	0,20%	-50,10%
2	Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	53.974,10 €	17.047,67 €	11.150,91 €	3.686,32 €	0,12%	0,04%	0,03%	-34,59%
3	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	10.207.985,69 €	10.737.148,41 €	11.089.447,96 €	14.398.361,70 €	23,30%	23,14%	29,19%	3,28%
4	Έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	1.524.523,80 €	1.182.846,12 €	2.047.751,27 €	1.956.328,54 €	3,48%	2,55%	5,39%	73,12%
5	Φόροι και εισφορές	614.719,03 €	495.709,59 €	705.375,83 €	836.576,46 €	1,40%	1,07%	1,86%	42,30%
6	Έσοδα από επιχορηγήσεις	15.490.604,50 €	18.944.909,65 €	15.018.518,94 €	17.256.838,90 €	35,36%	40,83%	39,53%	-20,73%
7	Λοιπά τακτικά έσοδα	604.133,00 €	102.735,22 €	243.790,35 €	123.676,48 €	1,38%	0,22%	0,64%	137,30%
1	Έκτακτα έσοδα	7.659.663,11 €	10.506.433,16 €	5.482.249,96 €	5.102.888,42 €	17,49%	22,64%	14,43%	-47,82%
11	Έσοδα από εκποίηση κινητής & ακίνητης περιουσίας	42.014,70 €	7.784,23 €	56.309,04 €	0,00 €	0,10%	0,02%	0,15%	623,37%
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	2.504.515,99 €	4.459.583,75 €	2.397.423,72 €	3.093.633,66 €	5,72%	9,61%	6,31%	-46,24%
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	4.590.399,30 €	5.309.658,34 €	2.667.517,47 €	1.693.571,20 €	10,48%	11,44%	7,02%	-49,76%
14	Δωρεές από κληρονομίες / κληροδοτήσεις	15.000,00 €	79.165,00 €	0,00 €	0,00 €	0,03%	0,17%	0,00%	-100,00%
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	242.471,96 €	249.138,72 €	127.920,88 €	202.973,66 €	0,55%	0,54%	0,34%	-48,65%
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	265.261,16 €	401.103,12 €	233.078,85 €	112.709,90 €	0,61%	0,86%	0,61%	-41,89%

2	Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών	398.477,05 €	237.610,91 €	318.849,68 €	272.478,88 €	0,91%	0,51%	0,84%	34,19%
21	Τακτικά έσοδα	187.593,93 €	213.475,07 €	305.808,87 €	170.795,50 €	0,43%	0,46%	0,80%	43,25%
22	Έκτακτα έσοδα	33.412,66 €	25.135,84 €	13.040,81 €	101.683,38 €	0,08%	0,05%	0,03%	-48,12%
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	4.800.843,51 €	1.318.791,46 €	77.795,73 €	59.048,66 €	10,96%	2,84%	0,20%	-94,10%
31	Εισπράξεις από δάνεια	4.607.625,52 €	1.200.000,00 €	0,00 €	0,00 €	10,52%	2,59%	0,00%	-100,00%
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα προηγούμενων οικονομικών ετών	193.217,99 €	118.771,46 €	77.795,73 €	59.048,66 €	0,44%	0,26%	0,20%	-34,50%
4	Εισπράξεις υπέρ Δημόσιου και τρίτων	1.871.119,48 €	1.905.548,96 €	1.764.398,73 €	8.229.658,96 €	4,27%	4,11%	4,64%	-7,41%
41	Εισπράξεις υπέρ Δημόσιου	1.762.419,34 €	1.799.414,16 €	1.571.042,12 €	8.135.279,86 €	4,02%	3,88%	4,14%	-12,69%
42	Εισπράξεις υπέρ τρίτων	108.700,14 €	106.134,80 €	193.356,61 €	94.379,10 €	0,25%	0,23%	0,51%	82,18%
5	Χρηματικό υπόλοιπο	452.786,94 €	796.090,37 €	1.156.827,50 €	680.942,32 €	1,03%	1,72%	3,04%	45,31%
511	Χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα	-8.534.976,88 €	-10.088.611,29 €	-10.409.208,54 €	0,00 €	-19,48%	-21,74%	-27,40%	3,18%
512	Χρηματικό υπόλοιπο από έκτακτα έσοδα	8.987.763,82 €	10.884.701,66 €	11.566.036,04 €	680.942,32 €	20,52%	23,46%	30,44%	6,26%
	Σύνολα	43.806.911,45 €	46.399.631,79 €	37.993.383,70 €	49.075.141,12 €	100,00%	100,00%	100,00%	-18,12%

1.2.4.2 Αποτελεσματική οικονομική διαχείριση : βεβαιωθέντα / εισπραχθέντα έσοδα

Η ικανότητα ενός Ο.Τ.Α. να **εισπράττει** τις **απαιτήσεις** του συνδέεται άμεσα με την **αποτελεσματικότητα** του εισπρακτικού του μηχανισμού. Ως γνωστόν το άθροισμα των εισπραχθέντων εσόδων και των εισπρακτέων υπολοίπων ισούται με το σύνολο των βεβαιωθέντων για κάθε κατηγορία και υποκατηγορία εσόδων. Με βάση λοιπόν τα στοιχεία των Πινάκων 18-19-20 «Έσοδα Ενοποιημένου Δήμου 2008-2010» προκύπτουν τα εξής :

- Οι απαιτήσεις του Δήμου που δεν κατέστη δυνατό να εισπραχθούν (εισπρακτέα υπόλοιπα), φθάνουν το 2008 το **38,14%**, 38,42 (2009) και το 44,35% (2010) των βεβαιωθέντων εσόδων. Οι αντίστοιχες αναλογίες στα **τακτικά** είναι 0,27% , 0,42 και 0,33% και πρακτικά ανύπαρκτες. Ο Δήμος, **εφόσον βεβαιώσει ένα έσοδο μέσα στη χρήση, κατά πάσα πιθανότητα το εισπράττει**. Η μεγάλη διαφορά που προκύπτει είναι από τα έσοδα παρελθόντων ετών, τα οποία αποτελούν μεγάλο πρόβλημα όλων των ΟΤΑ της χώρας.
- Σε άλλες δύο κατηγορίες, επίσης, έσοδα από **δάνεια** και εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων, όπως είναι αναμενόμενο, τα εισπρακτέα υπόλοιπα είναι μηδενικά.
- Η πολύ καλή αυτή εικόνα αλλάζει στις υπόλοιπες κατηγορίες. Στα **έσοδα Π.Ο.Ε.** που βεβαιώνονται και εισπράττονται για πρώτη φορά, τα εισπρακτέα υπόλοιπα είναι **79,3%** για το 2010, **78,5%** (2009) και 79,3% για το 2008. Στα **εισπρακτέα υπόλοιπα εσόδων**, που έχουν βεβαιωθεί κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη, φθάνουν το **99%** για το 2010 και αντιστοίχως τα προηγούμενα έτη είναι **95%** (2009) και **83%** για το 2008 των βεβαιωθέντων εσόδων

Οι διαφορές αυτές οφείλονται στα **τέλη καθαριότητας – φωτισμού** και σε **λοιπά έσοδα** (έσοδα Π.Ο.Ε.), ενώ στα εισπρακτέα υπόλοιπα πάλι στα **τέλη καθαριότητας – φωτισμού**.

Τα υψηλά αυτά ποσοστά δικαιολογούνται κυρίως από το γεγονός ότι στην περιοχή υπάρχει τεράστιο πρόβλημα με τις προβληματικές επιχειρήσεις που κλείνουν, καθώς και από το γεγονός ότι λόγω της μεγάλης και παρατεταμένης ύφεσης δεν υπάρχουν νέες επιχειρήσεις στην περιοχή. Σε συγκεκριμένες υποκατηγορίες εσόδων η κατάσταση έχει ως εξής :

- Την τριετία 2008-2010 τα εισπρακτέα υπόλοιπα από τα έσοδα από **λοιπά τέλη – δικαιώματα, ανταποδοτικά τέλη** και **δικαιώματα** και τα έσοδα από **πρόστιμα**, κινούνται από 0,2%-0,4%.

Οι διαφορές αυτές οφείλονται σε μη εισπραχθέντα έσοδα από το **νεκροταφείο** (λοιπά τέλη και δικαιώματα), στην μη πληρωμή **τελών καθαριότητας - φωτισμού** που δεν εισπράττονται μέσω ΔΕΗ και στην μη καταβολή **μισθωμάτων** (δημοτικά ακίνητα).

Συμπέρασμα : Η οικονομική διαχείριση του δήμου κινείται σε **ικανοποιητικά επίπεδα**. Προβλήματα είσπραξης εντοπίζονται σε **υποχρεώσεις** που ανάγονται σε προηγούμενα χρόνια και ιδίως στα **τέλη καθαριότητας – φωτισμού**.

1.2.4.3 Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού: βεβαιωθέντα / προϋπολογισθέντα έσοδα

Η σχέση που διαμορφώνεται απολογιστικά μεταξύ βεβαιωθέντων και προϋπολογισθέντων εσόδων αποτελεί δείκτη αφενός μεν της **ακρίβειας** με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός και αφετέρου της **φορολογικής και διαχειριστικής προσπάθειας** που αναλαμβάνει ο Δήμος και οι υπηρεσίες του. Με βάση λοιπόν τα στοιχεία των Πινάκων 2 -4 προκύπτουν τα εξής :

- 1) Όσον αφορά τα **συνολικά έσοδα** παρατηρείται ότι τελικά βεβαιώνεται το **47,70%** το 2008, **50,06%** (2009) και το **50,01%** (2010), αφού βέβαια έχουν προηγηθεί οι αναμορφώσεις των προϋπολογισθέντων. Στα **τακτικά** βεβαιώνεται το **73,14%** για το 2008, **83,53%** (2009) και το **79,86%** (2010), στα **έκτακτα** - κυρίως επιχορηγήσεις για επενδύσεις - μόνο το **11,88%**, **15,09%** και το **9,73%** αντίστοιχα. Στα **έσοδα Π.Ο.Ε.**, το 2008 βεβαιώθηκε το **39,08%**, το 2009 το **41,65%**, και το 2010 ήταν **43,6%**, ενώ στις **απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.**, βεβαιώθηκε το **77,09%**, **82,43%** και το **90,03%** αντίστοιχα.
- 2) Στις **υποκατηγορίες εσόδων** έχουν διαμορφωθεί **τρεις ομάδες** ανάλογα με το μέγεθος των αποκλίσεων. Στην πρώτη τα βεβαιωθέντα κυμαίνονται μεταξύ του 100% και του 80% των προϋπολογισθέντων (λογικές διαφορές), στην δεύτερη μεταξύ του 80% και του 45% (μεγάλες έως μέτριες διαφορές) και στην τρίτη τα βεβαιωθέντα κυμαίνονται κάτω του 35% των προϋπολογισθέντων (υπερβολικές διαφορές).

Παρατηρείται ότι πολλές υποκατηγορίες εσόδων ακολουθούν την ίδια τάση, όσον αφορά τις διαφορές βεβαιωθέντων / προϋπολογισθέντων π.χ. ανταποδοτικά τέλη – δικαιώματα, εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων, εισπράξεις από δάνεια, επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες, έσοδα από επιχορηγήσεις, λοιπά τακτικά έσοδα, εκποίηση κινητής - ακίνητης περιουσίας, πρόσοδοι κινητής περιουσίας, λοιπά έκτακτα. έσοδα, επιχορηγήσεις για επενδύσεις, πρόσοδοι ακίνητης περιουσίας, φόροι – εισφορές. Η ταξινόμηση αυτή

μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει **συστηματικό χαρακτήρα** (Πίνακας 21). Άλλωστε σε **τέσσερις υποκατηγορίες εσόδων** οφείλονται κυρίως οι μεγάλες διαφορές βεβαιωθέντων / προϋπολογισθέντων στα συνολικά έσοδα (απόλυτα και σχετικά ποσά) : επιχορηγήσεις για επενδύσεις, φόροι – εισφορές, λοιπά έκτακτα έσοδα, ανταποδοτικά τέλη – δικαιώματα.

Το πρόβλημα που παρατηρείται στη **σχέση βεβαιωθέντων εσόδων προς προϋπολογισθέντα** συνήθως οφείλεται :

- 1) Στην **υφιστάμενη ύφεση** που έχει επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τόσο τα οικονομικά των ΟΤΑ, όσο και του Κεντρικού Κράτους. Το φαινόμενο αυτό παίρνει εκρηκτικές διαστάσεις σε ένα Δήμο όπως ο Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας με καλπάζοντα το κοινωνικό πρόβλημα της ανεργίας.
- 2) Σε **αστάθμητους παράγοντες** που επηρεάζουν το ύψος των δημοτικών εσόδων π.χ. κατανομές κρατικών επιχορηγήσεων, καταβολές εισροών από τα Ε.Π. του ΕΣΠΑ., νομοθετικές ρυθμίσεις, δικαστικές αποφάσεις κ.α.
- 3) Σε **λάθη εκτιμήσεων** για το ύψος συγκεκριμένων επιχορηγήσεων, τα οποία πολλές φορές προέρχονται από τα ασαφή κριτήρια κατανομής τους.
- 4) Σε **καθυστερήσεις** έργων, οπότε δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις (συμβαίνει σε επιχορηγήσεις και δάνεια).
- 5) Σε πιθανές **αδυναμίες** τήρησης των πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών που απαιτούνται για την παρακολούθηση των έργων ή δράσεων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση, αλλά και σε **αστοχίες** της διοίκησης (προβλέψεις, εκτιμήσεις).
- 6) Στο πλαίσιο του «δικεδικητικού» προϋπολογισμού που συντάσσεται από όλους σχεδόν τους Ο.Τ.Α., ορισμένες **υποκατηγορίες εσόδων υπερμεγεθύνονται** ώστε να υπάρξει ισοσκέλιση του και να φανεί ότι επαρκούν τα έσοδα για να καλυφθούν τα αυξημένα έξοδα στις επενδύσεις και την παροχή υπηρεσιών..
- 7) Η νομοθεσία που διέπει την οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ο.Τ.Α. επιβάλλει την **καταχώρηση** αφενός μεν όλων των καθυστερούμενων εσόδων, μαζί με τα σχετικά πρόστιμα και προσαυξήσεις, είτε αυτά πρόκειται να εισπραχθούν είτε όχι, αφετέρου δε όλων των απαιτήσεων για τις οποίες υπάρχει δικαστική ή διοικητική διεκδίκηση.
- 8) Σε **αδυναμίες σύλληψης** της φορολογητέας ύλης, σε ανεπάρκειες των ελεγκτικών μηχανισμών του Δήμου, σε αντιδράσεις των φορολογουμένων κυρίως των τοπικών επιχειρήσεων.

Συμπέρασμα : Οι διαδικασίες κατάρτισης και υλοποίησης του προϋπολογισμού εσόδων παρουσιάζουν προβλήματα κυρίως στα έκτακτα, αλλά και στα τακτικά και στα έσοδα

Π.Ο.Ε., που οφείλονται είτε σε εξωγενείς παράγοντες, είτε σε αδυναμίες του Δήμου να βεβαιώσει συγκεκριμένα έσοδα. Επίσης, όπως είναι λογικό οι αισιόδοξες προβλέψεις δεν επαληθεύονται π.χ. έκτακτες επιχορηγήσεις για επενδύσεις ή για λειτουργικές δαπάνες, αποδόσεις τελών, εισφορών κ.α.

Πίνακας 18 Έσοδα Ενοποιημένου Δήμου 2008

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΟΔΑ 2008		Προϋπολογισθέντα Α΄	Αναμορφώσεις	Προϋπολογισθέντα Β΄	Βεβαιωθέντα Α΄	Διαγραφέντα	Εισπραχθέντα	Εισπρακτέα υπόλοιπα
0	Τακτικά έσοδα	35.748.761,61 €	527.837,00 €	36.276.598,61 €	28.704.683,65 €	2.720,41 €	28.624.021,36 €	77.941,88 €
1	Πρόσοδοι ακίνητης περιούσιας	431.000,00 €	40.000,00 €	471.000,00 €	188.713,13 €	2.720,41 €	128.081,24 €	57.911,48 €
2	Πρόσοδοι κινητής περιούσιας	112.000,00 €	11.000,00 €	123.000,00 €	53.974,10 €	- €	53.974,10 €	- €
3	Ανταποδοτικά τέλη & δικαιώματα	13.135.311,88 €	- €	13.135.311,88 €	10.223.633,69 €	- €	10.207.985,69 €	15.648,00 €
4	Λοιπά τέλη - δικαιώματα - παροχή υπηρεσιών	4.185.000,00 €	2.220,00 €	4.187.220,00 €	1.528.906,20 €	- €	1.524.523,80 €	4.382,40 €
5	Φόροι & εισφορές	855.859,00 €	4.617,00 €	860.476,00 €	614.719,03 €	- €	614.719,03 €	- €
6	Επιχορηγήσεις	16.309.590,73 €	370.000,00 €	16.679.590,73 €	15.490.604,50 €	- €	15.490.604,50 €	- €
7	Λοιπά τακτικά	720.000,00 €	100.000,00 €	820.000,00 €	604.133,00 €	- €	604.133,00 €	- €
1	Έκτακτα έσοδα	60.963.147,62 €	3.701.763,20 €	64.664.910,82 €	7.681.581,53 €	- €	7.659.663,11 €	21.918,42 €
11	Εκποίηση κινητής & ακίνητης περιούσιας	416.000,00 €	- €	416.000,00 €	42.014,70 €	- €	42.014,70 €	- €
12	Επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες	4.573.500,00 €	324.380,00 €	4.897.880,00 €	2.504.515,99 €	- €	2.504.515,99 €	- €
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	54.257.647,62 €	3.258.383,20 €	57.516.030,82 €	4.590.399,30 €	- €	4.590.399,30 €	- €
14	Δωρεές από κληρονομίες/κληροδοτή	103.000,00 €	2.000,00 €	105.000,00 €	15.000,00 €	- €	15.000,00 €	- €

	σεις							
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	644.000,00 €	- €	644.000,00 €	244.532,32 €	- €	242.471,96 €	2.060,36 €
16	Λοιπά έκτακτα	969.000,00 €	117.000,00 €	1.086.000,00 €	285.119,22 €	- €	265.261,16 €	19.858,06 €
2	Έσοδα Π.Ο.Ε.	6.406.544,04 €	265.893,64 €	6.672.437,68 €	2.607.361,15 €	- €	398.477,05 €	2.208.884,10 €
21	Τακτικά (δεν υπάρχουν έκτακτα Π.Ο.Ε.)	4.381.622,02 €	240.553,12 €	4.622.175,14 €	1.767.323,15 €	- €	365.064,39 €	1.402.258,76 €
22	Έκτακτα	2.024.922,02 €	25.340,52 €	2.050.262,54 €	840.038,00 €	- €	33.412,66 €	806.625,34 €
3	Εισπράξεις δανείων, απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	38.309.291,38 €	157.224,05 €	38.466.515,43 €	29.655.655,62 €	92.171,31 €	4.800.843,51 €	24.762.640,80 €
31	Εισπράξεις από δάνεια	16.780.000,00 €	- 3.000.000,00 €	13.780.000,00 €	4.607.625,52 €	- €	4.607.625,52 €	- €
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.	21.529.291,38 €	3.157.224,05 €	24.686.515,43 €	25.048.030,10 €	92.171,31 €	193.217,99 €	24.762.640,80 €
4	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου & τρίτων	2.044.602,00 €	431.500,00 €	2.476.102,00 €	1.871.119,48 €	- €	1.871.119,48 €	- €
41	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου	1.811.200,00 €	286.500,00 €	2.097.700,00 €	1.762.419,34 €	- €	1.762.419,34 €	- €
42	Εισπράξεις υπέρ τρίτων	233.402,00 €	145.000,00 €	378.402,00 €	108.700,14 €	- €	108.700,14 €	- €
5	Χρηματικό υπόλοιπο	464.695,61 €	- 223.242,84 €	241.452,77 €	452.786,94 €	- €	453.086,94 €	- €
511	Από τακτικά έσοδα	- 8.007.432,53 €	- 527.544,35 €	- 8.534.976,88 €	- 8.534.976,88 €	- €	- 8.534.976,88 €	- €

512	Από έκτακτα έσοδα	8.472.128,14 €	304.301,51 €	8.776.429,65 €	8.987.763,82 €	- €	8.987.763,82 €	- €
	Σύνολα	143.937.042,26 €	4.860.975,05 €	148.798.017,31 €	70.973.188,37 €	94.891,72 €	43.807.211,45 €	27.071.385,20 €

Πίνακας 19 Έσοδα Ενοποιημένου Δήμου 2009

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΟΔΑ 2009		Προϋπολογισθέντα Α΄	Αναμορφώσεις	Προϋπολογισθέντα Β΄	Βεβαιωθέντα Α΄	Διαγραφθέντα	Εισπραχθέντα	Εισπρακτέα υπόλοιπα
0	Τακτικά έσοδα	36.994.785,60 €	1.036.000,00 €	38.030.785,60 €	31.767.478,56 €	- €	31.635.156,93 €	132.321,63 €
1	Πρόσοδοι ακίνητης περιουσίας	606.000,00 €	- €	606.000,00 €	182.029,55 €	- €	154.759,27 €	27.270,28 €
2	Πρόσοδοι κινητής περιουσίας	110.000,00 €	- €	110.000,00 €	17.047,67 €	- €	17.047,67 €	- €
3	Ανταποδοτικά τέλη & δικαιώματα	13.888.519,28 €	- €	13.888.519,28 €	10.739.441,71 €	- €	10.737.148,41 €	2.293,30 €
4	Λοιπά τέλη - δικαιώματα - παροχή υπηρεσιών	4.585.000,00 €	- €	4.585.000,00 €	1.226.056,84 €	- €	1.182.846,12 €	43.210,72 €
5	Φόροι & εισφορές	962.875,00 €	- €	962.875,00 €	495.709,59 €	- €	495.709,59 €	- €
6	Επιχορηγήσεις	15.912.391,32 €	1.036.000,00 €	16.948.391,32 €	18.944.909,65 €	- €	18.944.909,65 €	- €
7	Λοιπά τακτικά	930.000,00 €	- €	930.000,00 €	162.283,55 €	- €	102.736,22 €	59.547,33 €
1	Έκτακτα έσοδα	67.242.062,49 €	2.445.621,28 €	69.687.683,77 €	10.515.280,32 €	- €	10.506.433,16 €	8.847,16 €
11	Εκποίηση κινητής & ακίνητης περιουσίας	416.000,00 €	- €	416.000,00 €	7.784,23 €	- €	7.784,23 €	- €
12	Επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες	7.602.517,68 €	1.751.954,58 €	9.354.472,26 €	4.459.583,75 €	- €	4.459.583,75 €	- €

13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	48.232.061,81 €	533.666,70 €	54.549.128,51 €	5.309.658,34 €	- €	5.309.658,34 €	- €
14	Δωρεές από κληρονομίες/κληροδοτήσεις	110.000,00 €	65.000,00 €	175.000,00 €	79.165,00 €	- €	79.165,00 €	- €
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	644.000,00 €	- €	644.000,00 €	249.670,08 €	- €	249.138,72 €	531,36 €
16	Λοιπά έκτακτα	4.454.083,00 €	95.000,00 €	4.549.083,00 €	409.418,92 €	- €	401.103,12 €	8.315,80 €
2	Έσοδα Π.Ο.Ε.	5.202.992,96 €	- €	5.202.992,96 €	2.167.358,90 €	- €	237.610,91 €	1.929.747,99 €
21	Τακτικά (δεν υπάρχουν έκτακτα Π.Ο.Ε.)	3.828.146,48 €	- €	3.828.146,48 €	1.282.561,00 €	- €	213.475,07 €	1.069.085,93 €
22	Έκτακτα	1.374.846,48 €	- €	1.374.846,48 €	884.797,90 €	- €	24.135,84 €	860.662,06 €
3	Εισπράξεις δανείων, απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	32.923.771,88 €	1.369.754,80 €	34.293.526,68 €	28.271.385,20 €	45.499,11 €	1.318.771,46 €	26.907.114,63 €
31	Εισπράξεις από δάνεια	5.870.000,00 €	1.368.000,00 €	7.238.000,00 €	1.200.000,00 €	- €	1.200.000,00 €	- €
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.	27.053.771,88 €	1.754,80 €	27.055.526,68 €	27.071.385,20 €	45.499,11 €	118.771,46 €	26.907.114,63 €
4	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου & τρίτων	2.636.700,00 €	36.600,00 €	2.673.300,00 €	1.905.951,96 €	- €	1.905.548,96 €	403,00 €
41	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου	2.191.700,00 €	36.600,00 €	2.228.300,00 €	1.799.817,16 €	- €	1.799.414,16 €	403,00 €
42	Εισπράξεις υπέρ τρίτων	445.000,00 €	- €	445.000,00 €	106.134,80 €	- €	106.134,80 €	- €
5	Χρηματικό υπόλοιπο	1.144.131,58 €	- 371.114,14 €	773.017,44 €	796.090,37 €	- €	796.090,37 €	- €
511	Από τακτικά έσοδα	- 9.525.350,16 €	- 563.261,13 €	- 10.088.611,29 €	- 10.088.611,29 €	- €	- 10.088.611,29 €	- €

512	Από έκτακτα έσοδα	10.669.481,74 €	192.146,99 €	10.861.628,73 €	10.884.701,66 €	- €	10.884.701,66 €	- €
	Σύνολα	146.144.444,51 €	4.516.861,94 €	150.661.306,45 €	75.423.545,31 €	45.499,11 €	46.399.611,79 €	28.978.434,41 €

Πίνακας 20 Έσοδα Ενοποιημένου Δήμου 2010

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΟΔΑ 2010		Προϋπολογισθέντα Α'	Αναμορφώσεις	Προϋπολογισθέντα Β'	Βεβαιωθέντα Α'	Διαγραφθέντα	Εισπραχθέντα	Εισπρακτέα υπόλοιπα
0	Τακτικά έσοδα	40.100.946,24 €	102.048,00 €	40.202.994,24 €	29.292.418,05 €	600,00 €	29.193.262,10 €	98.555,95 €
1	Πρόσοδοι ακίνητης περιουσίας	356.000,00 €	- €	356.000,00 €	134.798,16 €	- €	77.226,84 €	57.571,32 €
2	Πρόσοδοι κινητής περιουσίας	70.000,00 €	- €	70.000,00 €	11.150,91 €	- €	11.150,91 €	- €
3	Ανταποδοτικά τέλη & δικαιώματα	14.375.361,72 €	- €	14.375.361,72 €	11.100.037,02 €	- €	11.089.447,96 €	10.589,06 €
4	Λοιπά τέλη - δικαιώματα - παροχή υπηρεσιών	4.290.000,00 €	80.010,00 €	4.370.010,00 €	2.078.230,47 €	600,00 €	2.017.751,27 €	29.879,20 €
5	Φόροι & εισφορές	950.681,00 €	22.038,00 €	972.719,00 €	705.562,73 €	- €	705.375,83 €	186,90 €
6	Επιχορηγήσεις	19.183.903,52 €	- €	19.183.903,52 €	15.018.518,94 €	- €	15.018.518,94 €	- €
7	Λοιπά τακτικά	875.000,00 €	- €	875.000,00 €	244.119,82 €	- €	243.790,35 €	329,47 €
1	Έκτακτα έσοδα	56.500.360,24 €	227.689,00 €	56.728.049,24 €	5.521.804,55 €	- €	5.482.249,96 €	39.554,59 €
11	Εκποίηση κινητής & ακίνητης περιουσίας	166.000,00 €	- €	166.000,00 €	71.117,04 €	- €	56.309,04 €	14.808,00 €
12	Επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες	7.796.500,00 €	103.689,00 €	7.900.189,00 €	2.397.423,72 €	- €	2.397.423,72 €	- €

13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	46.206.160,24 €	- €	46.206.160,24 €	2.667.517,47 €	- €	2.667.517,47 €	- €
14	Δωρεές από κληρονομίες/κληροδοτήσεις	34.000,00 €	- €	34.000,00 €	- €	- €	- €	- €
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	644.000,00 €	50.000,00 €	694.000,00 €	127.920,88 €	- €	127.920,88 €	- €
16	Λοιπά έκτακτα	1.653.700,00 €	74.000,00 €	1.727.700,00 €	257.825,44 €	- €	233.078,85 €	24.746,59 €
2	Έσοδα Π.Ο.Ε.	5.284.211,36 €	1.000,00 €	5.285.211,36 €	2.304.505,20 €	- €	318.849,68 €	1.985.655,52 €
21	Τακτικά (δεν υπάρχουν έκτακτα Π.Ο.Ε.)	3.868.755,68 €	- €	3.868.755,68 €	1.426.008,71 €	- €	305.808,87 €	1.120.199,84 €
22	Έκτακτα	1.415.455,68 €	1.000,00 €	1.416.455,68 €	878.496,49 €	- €	13.040,81 €	865.455,68 €
3	Εισπράξεις δανείων, απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	31.812.807,20 €	276.951,02 €	32.089.758,22 €	28.987.140,83 €	501,06 €	77.795,73 €	28.908.844,04 €
31	Εισπράξεις από δάνεια	2.993.002,00 €	273.857,82 €	3.266.859,82 €	- €	- €	- €	- €
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.	28.819.805,20 €	3.093,20 €	28.822.898,40 €	28.987.140,83 €	501,06 €	77.795,73 €	28.908.844,04 €
4	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου & τρίτων	2.403.800,00 €	48.000,00 €	2.451.800,00 €	1.765.557,60 €	- €	1.764.398,73 €	1.158,87 €
41	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου	2.208.800,00 €	43.000,00 €	2.251.800,00 €	1.572.200,99 €	- €	1.571.042,12 €	1.158,87 €
42	Εισπράξεις υπέρ τρίτων	195.000,00 €	5.000,00 €	200.000,00 €	193.356,61 €	- €	193.356,61 €	- €
5	Χρηματικό υπόλοιπο	1.430.494,64 €	- 561.051,24 €	869.443,40 €	1.156.827,50 €	- €	1.156.827,50 €	- €
511	Από τακτικά έσοδα	- 9.646.443,97 €	- 762.764,57 €	- 10.409.208,54 €	- 10.409.208,54 €	- €	- 10.409.208,54 €	- €

512	Από έκτακτα έσοδα	11.076.938,61 €	201.713,33 €	11.278.651,94 €	11.566.036,04 €	- €	11.566.036,08 €	- €
	Σύνολα	137.532.619,68 €	94.636,78 €	137.627.256,46 €	69.028.253,73 €	1.101,06 €	37.993.383,70 €	31.033.768,97 €

Πίνακας 21 Κατηγοριοποίηση αποκλίσεων βεβαιωθέντων εσόδων προς προϋπολογισθέντα

> 80%		> 45% < 80%		35% <	
2009	2010	2009	2010	2009	2010
Ανταποδοτικά τέλη - δικαιώματα	Ανταποδοτικά τέλη - δικαιώματα	Λοιπά τακτικά έσοδα	Λοιπά τακτικά έσοδα	Εκποίηση κινητής - ακίνητης περιουσίας	Εκποίηση κινητής - ακίνητης περιουσίας
Εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων	Έσοδα από λοιπά τέλη, δικαιώματα	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	Πρόσοδοι κινητής περιουσίας	Πρόσοδοι κινητής περιουσίας
Εισπράξεις από δάνεια	Εισπράξεις από δάνεια		Τακτικά έσοδα Π.Ο.Ε	Λοιπά έκτακτα έσοδα	Λοιπά έκτακτα έσοδα
Επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες	Επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες		Εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.	Επιχορηγήσεις για επενδύσεις	Επιχορηγήσεις για επενδύσεις
Έσοδα από επιχορηγήσεις	Έσοδα από επιχορηγήσεις			Πρόσοδοι ακίνητης περιουσίας	Πρόσοδοι ακίνητης περιουσίας
Επιστροφές χρημάτων	Έκτακτα έσοδα Π.Ο.Ε			Φόροι και εισφορές	Φόροι και εισφορές
Εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.	Δωρεές - κληρονομίες - κληροδοσίες			Δωρεές - κληρονομίες - κληροδοσίες	Έσοδα από λοιπά τέλη, δικαιώματα
Τακτικά έσοδα Π.Ο.Ε.				Έκτακτα έσοδα Π.Ο.Ε.	Επιστροφές χρημάτων
Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	* Οι υποκατηγορίες με πλάγια γράμματα εμφανίζουν την ίδια τάση στη σχέση βεβαιωθέντων / προϋπολογισθέντων, όχι όμως το ίδιο ακριβώς ποσοστό				

1.2.4.4 . Αξιολόγηση εσόδων

Τα βασικότερα χαρακτηριστικά των εσόδων είναι τα εξής:

- Συνεχής μείωση των εσόδων των ΚΑΠ
- Ανυπαρξία εσόδων για έργα π.χ. συνεχώς μειούμενη ΣΑΤΑ.
- Μη επαρκή έσοδα για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών και την εκτέλεση έργων.
- Καθυστέρηση στην αξιοποίηση του ΕΣΠΑ από την Κεντρική Διοίκηση αλλά και δυσκολία στην κατάθεση τεκμηριωμένων προτάσεων σε προγράμματα των ΕΣΠΑ, για την απόκτηση πρόσθετων πόρων για τα αναγκαία έργα υποδομής.
- Χαμηλά έσοδα λόγω ύφεσης

1.2.4.5 . Έξοδα

Το ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας και υποκατηγορίας υλοποιημένων εξόδων στα συνολικά έξοδα του Δήμου αποτελεί αφενός μεν δείκτη των **προτεραιοτήτων** του, αφετέρου δε περιγράφει το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται ο **οικονομικός του προγραμματισμός**. Με βάση λοιπόν τα στοιχεία του Πίνακα 22 «Πληρωθέντα έξοδα», προκύπτουν τα εξής :

Τα **έξοδα χρήσης** (λειτουργικές δαπάνες) αποτελούν το **76,51%** για το 2008, το **80,14%** (2009) και το 86,42% (2010) των πληρωθέντων εξόδων, οι **επενδύσεις** το **5,40%** για το 2008, **8,19%** για το 2009 και **2,62%** για το 2010, ενώ οι **πληρωμές Π.Ο.Ε. - αποδόσεις - προβλέψεις ανέρχονταν σε 18,09%, 11,67%, και 10,96%** αντίστοιχα.

Τα έξοδα χρήσης **μειώθηκαν** κατά **13,17%** (2010 /2009) μέσα στην διετία, οι επενδύσεις κατά **74,28%**, ενώ οι πληρωμές Π.Ο.Ε. **μειώθηκαν** κατά **23,63%** αντίστοιχα. Τα **συνολικά έξοδα** μειώθηκαν κατά **24,36%**, ενώ ο **μέσος όρος** τριετίας τους έφθασε τα **41.390.008 €**.

Οι κυριότερες υποκατηγορίες εξόδων είναι : οι **αμοιβές** του προσωπικού **48,97% (2008), 44,48% (2009) και 45,98% (2010)**, οι **μεταβιβαστικές πληρωμές 23,37% (2008), 24,04% (2009) και 25,86% (2010)**, τα **έργα 5,33% για το 2008, 5,48% για το 2009 και 2,55% για το 2010**, οι **πληρωμές Π.Ο.Ε. 14,38% ,8,34% και 7,40%**, τα **τοκοχρεολύσια 4,05%, 4,42% και 6,86%** και οι **αποδόσεις 3,71%, 3,33% και 3,56%** αντίστοιχα. Οι υπόλοιπες δαπάνες κινούνται κάτω από το 5%. Οι υποκατηγορίες αυτές απορρόφησαν αντίστοιχα το **93,41% (2008), 89,38% (2009) και το 92,20% (2010)** των πληρωθέντων εξόδων, δηλαδή οι

δραστηριότητες και η λειτουργία του Δήμου υλοποιήθηκαν, κυρίως, μέσω των παραπάνω υποκατηγοριών.

Αν ταξινομηθούν όλες οι υποκατηγορίες με βάση τη διάκριση **λειτουργικά έξοδα – επενδύσεις**, καταλήγουμε στο παρακάτω συμπέρασμα :

- Την τριετία διετία 2008 – 2010 σε υπολογισμό μέσου όρου τριετίας το **75,91%** των πληρωθέντων εξόδων του Δήμου Κερατσινίου Δραπετσώνας αφορούσε **λειτουργικές δαπάνες**, ενώ οι **επενδύσεις** και τα **τοκοχρεολύσια** απορρόφησαν **10,52%** (οι πληρωμές Π.Ο.Ε. κατανεμήθηκαν με βάση τον προορισμό τους, ενώ στις αποδόσεις αναλογεί ποσοστό **13,5%**). Είναι σαφές ότι ο Δήμος **προσανατολίστηκε** περισσότερο στην **παροχή υπηρεσιών** και λιγότερο στα έργα.

Πίνακας 22 Πληρωθέντα έξοδα

ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ		2008	2009	2010	2008%	2009%	2010%	2010/2009
6.	Έξοδα χρήσης	32.591.925,66 €	36.211.528,93 €	31.442.740,57 €	76,51%	80,14%	86,42%	-13,17%
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	20.862.098,48 €	20.097.242,49 €	16.730.855,88 €	48,97%	44,48%	45,98%	-16,75%
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	955.417,15 €	967.257,23 €	913.605,44 €	2,24%	2,14%	2,51%	-5,55%
62	Παροχές τρίτων	1.245.470,45 €	1.399.066,26 €	1.202.403,51 €	2,92%	3,10%	3,30%	-14,06%
63	Φόροι – τέλη	20.972,36 €	23.209,15 €	34.379,78 €	0,05%	0,05%	0,09%	48,13%
64	Λοιπά Γενικά έξοδα	227.771,09 €	277.414,67 €	165.237,56 €	0,53%	0,61%	0,45%	-40,44%
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστης	1.727.193,39 €	1.999.038,93 €	2.494.352,69 €	4,05%	4,42%	6,86%	24,78%
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	606.152,40 €	585.088,02 €	494.552,45 €	1,42%	1,29%	1,36%	-15,47%
67	Πληρωμές - Μεταβιβάσεις σε τρίτους	9.957.319,93 €	10.862.881,08 €	9.407.015,09 €	23,37%	24,04%	25,86%	-13,40%
68	Λοιπά Έξοδα	411.760,81 €	331,10 €	338,17 €	0,97%	0,00%	0,00%	2,14%
7.	Επενδύσεις	2.300.669,65 €	3.702.568,39 €	952.441,95 €	5,40%	8,19%	2,62%	-74,28%
71	Αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	221.779,03 €	697.001,51 €	26.063,33 €	0,52%	1,54%	0,07%	-96,26%
73	Έργα	2.271.969,30 €	2.474.653,60 €	926.378,62 €	5,33%	5,48%	2,55%	-62,57%
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες, ειδικές δαπάνες	158.577,33 €	130.913,28 €	- €	0,37%	0,29%	0,00%	-100,00%
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	60.000,00 €	400.000,00 €	- €	0,14%	0,89%	0,00%	-100,00%
8.	Πληρωμές Π.Ο.Ε., αποδόσεις και	7.706.569,76 €	5.273.295,01 €	3.988.510,11 €	18,09%	11,67%	10,96%	-24,36%

	προβλέψεις							
81.	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	6.125.805,61 €	3.768.917,47 €	2.692.767,79 €	14,38%	8,34%	7,40%	-28,55%
82.	Αποδόσεις	1.580.764,15 €	1.504.377,54 €	1.295.742,32 €	3,71%	3,33%	3,56%	-13,87%
85	Προβλέψεις μη είσπραξης	- €	- €	- €	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	Σύνολα	42.599.165,07 €	45.187.392,33 €	36.383.692,63 €	100,00%	100,00%	100,00%	-19,48%

1.2.4.6 Οι δραστηριότητες του Δήμου : κατανομή εξόδων ανά υπηρεσία

Οι κατηγορίες των εξόδων χρήσης και των επενδύσεων κατανέμονται ανά υπηρεσία.

Στους Πίνακες για τα «Πληρωθέντα έξοδα ανά υπηρεσία 2008-2010» καταγράφονται οι σχετικές δαπάνες και η ποσοστιαία κατανομή τους :

- 1) Οι **γενικές** υπηρεσίες απορρόφησαν το **39,38%** (2008), το **37,64%** (2009) και το **41,40%** (2010) των αντίστοιχων εξόδων¹.
- 2) Η ανταποδοτική υπηρεσία **καθαριότητας - ηλεκτροφωτισμού** απορρόφησε το **24,17%** (2008), το **23,22%** (2009) και το **23,71%** (2010) αντίστοιχα.
- 3) Η υπηρεσία **τεχνικών έργων** απορρόφησε το **8,58%** (2008), το **11,62%** (2009) και το **6,66%** (2010).
- 4) Οι **οικονομικές - διοικητικές** υπηρεσίες έφθασαν το **11,47%**, το **12,53%** και το **12,82%** αντίστοιχα.

Στις υπόλοιπες υπηρεσίες καταγράφηκαν πολύ μικρά ποσοστά : πολιτισμού - αθλητισμού - κοινωνικής πολιτικής, , πρασίνου και νεκροταφεία.

Η κατανομή των εξόδων του Δήμου ανά υπηρεσία αντανακλά τόσο τις **προτεραιότητες** και **δεσμεύσεις** της Δημοτικής Αρχής όσο και τα **προβλήματα** και τις **ανάγκες των κατοίκων**.

Η **καθαριότητα**, ως υπηρεσία με αυξημένο λειτουργικό και επενδυτικό κόστος, απορρόφησε λιγότερο από το **ένα τρίτο** των αντίστοιχων εξόδων. Τα **έργα** μαζί με τα **τοκοχρεολύσια**, τα οποία αφαιρέθηκαν από τις γενικές υπηρεσίες, απορρόφησαν συνολικά το **16,9%** (2008), το **17,54%** (2009) και το **16,2%** (2010). Τέλος, οι **οικονομικές – διοικητικές** και οι **γενικές υπηρεσίες**, χωρίς τα τοκοχρεολύσια βέβαια, απορρόφησαν το **45,82%** (2008), το **45,17%** (2009) και το **46,90%** (2010) των αντίστοιχων εξόδων. Επιβεβαιώνεται δηλαδή η προηγούμενη παρατήρηση ότι οι λειτουργικές δαπάνες του Δήμου Κερατσινίου Δραπετσώνας απορροφούν σημαντικό τμήμα των συνολικών του εξόδων.

1.4.5.7. Σταθερότητα και αστάθεια οικονομικών μεγεθών : δεσμευθέντα προς προϋπολογισθέντα έξοδα

¹ Το ποσοστό αυτό προκύπτει, αν αφαιρεθούν τα έξοδα της κατηγορίας 8 «πληρωμές Π.Ο.Ε., αποδόσεις, προβλέψεις», γιατί αφορούν όλες σχεδόν τις υπηρεσίες.

Με βάση το λογιστικό των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. για να πραγματοποιηθεί μία δαπάνη είναι απαραίτητο να προβλέπεται στον προϋπολογισμό που έχει ψηφιστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο, να εγκριθεί από το αρμόδιο όργανο του δήμου, να εκτελεστεί με νόμιμο τρόπο, να εκκαθαριστεί και τέλος να πληρωθεί από την ταμιακή υπηρεσία.

Ανάληψη δαπάνης είναι η διοικητική πράξη με την οποία αποφασίζεται (εγκρίνεται) η πραγματοποίηση ορισμένης δαπάνης σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού. Για την έκδοση της συμπράττουν η υπηρεσία που διαχειρίζεται την πίστωση, η οικονομική υπηρεσία και ο Δήμαρχος. Η πράξη αυτή ονομάζεται **έκθεση ανάληψης δαπάνης** και αφού ολοκληρωθούν οι σχετικές διαδικασίες, καταχωρείται στο «βιβλίο αναλαμβανομένων υποχρεώσεων» και στη συνέχεια αναρτάται στο πρόγραμμα **Διαύγεια**. Μετά την καταχώρηση, ο δήμαρχος υποβάλλει, μέσω της αρμόδιας υπηρεσίας, εισήγηση στο δημοτικό συμβούλιο ή στην Οικονομική Επιτροπή για τη διάθεση της πίστωσης και την έγκριση της δαπάνης, εκτός αν πρόκειται για δαπάνες τις πιστώσεις των οποίων διαθέτει ο ίδιος.

Ειδικά δαπάνες που επαναλαμβάνονται σταθερά, με συνεχή ή περιοδικό χαρακτήρα και διέπονται από νόμους, συμβάσεις, δικαστικές αποφάσεις, κ.λπ. (αποδοχές προσωπικού, έξοδα παράστασης, υποχρεωτικές εισφορές, μισθώματα ακινήτων, τοκοχρεολύσια δανείων κ.λπ.), αναλαμβάνονται από την αρχή του έτους για το συνολικό ετήσιο ποσό τους. Για τις δαπάνες αυτές αρκεί η εγγραφή στο βιβλίο αναλαμβανομένων υποχρεώσεων και δεν απαιτείται η σύνταξη των αντίστοιχων εκθέσεων.

Η σχέση **προϋπολογισθέντων** και **πληρωθέντων** εξόδων ανά κατηγορία και υποκατηγορία, αποτελεί μέτρο σύγκρισης των **παραδοχών κατάρτισης** του προϋπολογισμού με τις **δυνατότητες υλοποίησης** του, όπως προκύπτουν από την εξέλιξη των εσόδων και τον προγραμματισμό των υπηρεσιών. Με βάση λοιπόν τα στοιχεία των Πινάκων 23, 24, 25, προκύπτουν τα εξής (βλέπε επίσης σημειώσεις πινάκων) :

- 1) Στα **συνολικά έξοδα**, τα δεσμευθέντα αποτελούν το **44,6%** (2008), το **45,7%** το 2009 και το **54,6%** (2010) των προϋπολογισθέντων. Στα **έξοδα χρήσης** συνιστούν το **89,7%** (2008), το 90,2 (2009) και το **91,5%** (2010).

Με δεδομένες τις αλλαγές που μεσολαβούν κατά τη διάρκεια του έτους (νομοθετικές ρυθμίσεις, συμβάσεις εργασίας, τιμολόγια ΔΕΚΟ, κατανομές κρατικών επιχορηγήσεων, διαδικασίες παραγωγής έργων), τα ποσοστά αυτά στα **έξοδα χρήσης** και στις **πληρωμές Π.Ο.Ε.** κ.λπ. κρίνονται ως **πολύ ικανοποιητικά**, δηλαδή οι παραδοχές κατάρτισης του προϋπολογισμού συγκρινόμενες με τις εκτιμήσεις υλοποίησής του διαφέρουν μόνο κατά $\pm 19\%$. Στις **επενδύσεις** όμως, οι πιστώσεις που δεσμεύτηκαν, κινούνται μεταξύ του **ενός πέμπτου και του ενός τρίτου** των προϋπολογισθέντων και συμβάλουν αποφασιστικά στα χαμηλά ποσοστά των συνολικών εξόδων.

2) Οι υποκατηγορίες εξόδων με τις μεγαλύτερες διαφορές δεσμευθέντων – προϋπολογισθέντων και τα δύο χρόνια είναι : **έργα, μελέτες, αγορές κτιρίων – προμήθειες παγίων, δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων και λοιπά γενικά έξοδα.** Ορισμένες συνδέονται με την μη ένταξη προτάσεων του Δήμου σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ή με τη ροή των επιχορηγήσεων για επενδύσεις, ενώ άλλες υποδεικνύουν **αδυναμίες στον προγραμματισμό των έργων** ή στις **προβλέψεις υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων.** Στις υπόλοιπες υποκατηγορίες, τα δεσμευθέντα κυμαίνονται πάνω από το 70% των προϋπολογισθέντων.

Αξίζει να αναφερθεί ότι οι επενδύσεις και οι υποκατηγορίες εξόδων που εντάσσονται σε αυτές, παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες διαφορές. Παρατηρείται, επίσης, ότι σημαντικές ανακατατάξεις στα έσοδα του προϋπολογισμού (επιχορηγήσεις για επενδύσεις) συνεπάγονται μεταβολές στις αντίστοιχες δαπάνες.

Συμπέρασμα : Οι παραδοχές κατάρτισης του προϋπολογισμού **επιβεβαιώνονται σε ικανοποιητικό βαθμό**, είτε επαναπροσδιορίζονται από εξωτερικούς παράγοντες. Οι διαδικασίες προγραμματισμού των επενδυτικών δαπανών του Δήμου παρουσιάζουν σημαντικά και σοβαρά **προβλήματα.**

Πίνακας 23 Πληρωθέντα έξοδα ανά υπηρεσία 2008

		ΟΙΚ. ΕΤΟΣ 2008	Αναμορφώσεις	Προϋπολογισθέντα Β΄	Πληρωθέντα	Αδιάθετες	
ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 2008		ΨΗΦΙΣΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΤΟΥ Δ.Σ.				πιστώσεις	Υπερβάσεις
0	Γενικές υπηρεσίες	25.634.132,48 €	55.724,82 €	25.689.857,30 €	13.531.955,78 €	12.157.901,52 €	- €
10	Οικονομικές διοικητικές υπηρεσίες	6.818.214,00 €	958.876,00 €	7.777.090,00 €	3.942.297,17 €	3.834.792,83 €	- €
15	Υπηρεσίες πολιτισμού - αθλητισμού - κοινωνικής πολιτικής	10.695.876,00 €	117.145,00 €	10.813.021,00 €	2.228.369,45 €	8.584.651,55 €	- €
20	Υπηρεσίες καθαριότητας - ηλεκτροφωτισμού	12.314.276,72 €	305.680,00 €	12.619.956,72 €	8.304.208,26 €	4.315.748,46 €	- €
30	Υπηρεσία τεχνικών έργων	49.636.904,00 €	- 619.646,80 €	49.016.257,20 €	2.949.972,74 €	46.066.284,46 €	- €
35	Υπηρεσίες πράσινου	8.156.490,00 €	3.055.990,00 €	11.212.480,00 €	2.617.164,33 €	8.595.315,67 €	- €
40	Υπηρεσία πολεοδομίας	2.411.141,00 €	716.501,00 €	3.127.642,00 €	707.259,93 €	2.420.382,07 €	- €
45	Υπηρεσίες νεκροταφείων	- €	- €	- €	€	- €	- €
50	Δημοτική αστυνομία	144.300,00 €	25.000,00 €	169.300,00 €	81.872,90 €	87.427,10 €	- €
	Σύνολα	115.811.334,20 €	4.615.270,02 €	120.425.604,22 €	34.363.100,56 €	86.062.503,66 €	- €

Πίνακας 24 Πληρωθέντα έξοδα ανά υπηρεσία 2009

		ΟΙΚ. ΕΤΟΣ 2009		Προϋπολο- γισθέντα Β'	Πληρωθέντα	Αδιάθετες	
ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 2009		ΨΗΦΙΣΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΤΟΥ Δ.Σ.				πιστώσεις	Υπερβάσεις
0	Γενικές υπηρεσίες	17.656.114,58 €	1.265.433,00 €	18.894.547,58 €	15.042.270,20 €	3.879.277,38 €	- €
10	Οικονομικές διοικητικές υπηρεσίες	7.378.859,16 €	800.272,00 €	8.179.131,16 €	5.006.065,46 €	3.173.065,70 €	- €
15	Υπηρεσίες πολιτισμού - αθλητισμού - κοινωνικής πολιτικής	12.987.354,00 €	215.680,00 €	13.203.034,00 €	2.121.962,69 €	11.081.071,31 €	- €
20	Υπηρεσίες καθαριότητας – ηλεκτροφωτισμού	13.671.994,88 €	396.835,00 €	14.068.829,88 €	9.276.741,90 €	4.792.087,98 €	- €
30	Υπηρεσία τεχνικών έργων	49.957.994,00 €	158.470,00 €	50.116.464,00 €	4.641.969,87 €	45.474.494,13 €	- €
35	Υπηρεσίες πράσινου	9.595.513,00 €	198.240,00 €	9.793.753,00 €	2.961.804,26 €	6.831.948,74 €	- €
40	Υπηρεσία πολεοδομίας	3.466.015,00 €	63.960,00 €	3.529.975,00 €	814.317,48 €	2.715.657,52 €	- €
45	Υπηρεσίες νεκροταφείων	- €	- €	- €	- €	- €	- €
50	Δημοτική αστυνομία	157.985,00 €	363.000,00 €	520.385,00 €	93.780,54 €	427.204,46 €	- €

	Σύνολα	114.871.829,62 €	3.461.890,00 €	118.306.119,62 €	39.958.912,40 €	78.374.807,22 €	- €
--	---------------	------------------	----------------	------------------	-----------------	-----------------	-----

Πίνακας 25 Πληρωθέντα έξοδα ανά υπηρεσία 2010

		ΟΙΚ. ΕΤΟΣ 2010	Αναμορφώσεις	Προϋπολο- γισθέντα Β'	Πληρωθέντα	Αδιάθετες	Υπερβάσεις
ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 2010		ΨΗΦΙΣΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΤΟΥ Δ.Σ.				πιστώσεις	
0	Γενικές υπηρεσίες	19.057.690,76 €	811.757,82 €	19.869.448,58 €	13.930.384,34 €	5.939.064,24 €	- €
10	Οικονομικές διοικητικές υπηρεσίες	6.822.463,00 €	1.171.399,00 €	7.993.862,00 €	4.311.952,15 €	3.681.909,85 €	- €
15	Υπηρεσίες πολιτισμού - αθλητισμού - κοινωνικής πολιτικής	11.301.595,00 €	71.600,00 €	11.373.195,00 €	2.144.280,64 €	9.228.914,36 €	- €
20	Υπηρεσίες καθαριότητας - ηλεκτροφωτισμού	13.743.322,72 €	480.500,00 €	14.223.822,72 €	7.978.167,08 €	6.245.655,64 €	- €
30	Υπηρεσία τεχνικών έργων	43.042.192,00 €	- 1.029.139,00 €	42.013.053,00 €	2.241.850,18 €	39.771.202,82 €	- €
35	Υπηρεσίες πράσινου	9.226.528,00 €	82.700,00 €	9.309.228,00 €	2.236.047,01 €	7.073.180,99 €	- €
40	Υπηρεσία πολεοδομίας	2.588.584,00 €	66.800,00 €	2.655.384,00 €	652.724,36 €	2.002.659,64 €	- €
45	Υπηρεσίες νεκροταφείων	- €	- €	- €	€	- €	- €

50	Δημοτική αστυνομία	662.910,00 €	30.000,00 €	692.910,00 €	148.806,35 €	544.103,65 €	- €
	Σύνολα	106.445.285,48 €	1.685.617,82 €	108.130.903,30 €	33.644.212,11 €	74.486.691,19 €	- €

1.4.5.8. Ανταποδοτικές υπηρεσίες

Στον Πίνακα που ακολουθεί, έχουν καταγραφεί τα έσοδα και τα έξοδα της ανταποδοτικής υπηρεσίας «καθαριότητα και ηλεκτροφωτισμός».

Πίνακας 26 Συσχετισμό Ανταποδοτικών Εσόδων- Εξόδων 2008 2010

Υπηρεσία καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	2008	2009	2010	2009/2008	2010/2009
Πληρωθέντα έξοδα	10.921.372,59	12.238.546,16	10.214.214,09	12,06%	-16,54%
Εισπραχθέντα έσοδα	11.732.509,49	11.919.994,53	13.107.199,23	1,60%	9,96%
Πλεόνασμα/ Έλλειμμα	811.136,90	-318.551,63	2.892.985,14	-60,73%	1008,17%
Πλεόνασμα %/ Έλλειμμα %	6,91%	-2,67%	22,07%	-61,35%	-925,91%

Παρατηρείται ότι η υπηρεσία καθαριότητας - ηλεκτροφωτισμού είναι **πλεονασματική** κατά 6,91% το 2008, ελλειμματική κατά 2,67% το 2009 και πλεονασματική κατά 22,07% το 2010.

Βέβαια δεν έχει γίνει κατανομή εξόδων που έχουν σχέση με την συγκεκριμένη υπηρεσία π.χ. αποσβέσεις και το τμήμα των τοκοχρεολυσίων που αντιστοιχεί στα δάνεια για οχήματα και εξοπλισμό καθαριότητας. Αν επιχειρηθεί μία πλήρης αντιστοίχιση των εξόδων, με βάση το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα που τηρείται στο Δήμο, είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει ουσιαστική μείωση του πλεονάσματος.

Υπενθυμίζεται ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία συμμετέχει κατά 24,17% (2008), 23,22% (2009) και 23,71,% (2010) στο σύνολο των εξόδων χρήσης και των επενδύσεων. Η αναλογία της παραμένει σταθερή μέσα στην τριετία, αλλά σε υψηλά επίπεδα, αποτελεί δηλαδή την πιο σημαντική από άποψη κόστους υπηρεσία.

Συμπέρασμα : Θα πρέπει να επανεξεταστεί η **λογιστική μεθοδολογία** που ακολουθείται στις ανταποδοτικές υπηρεσίες και να αποτυπώνονται τα **πραγματικά έξοδα** που τους αντιστοιχούν.

1.4.5.9. Αξιολόγηση εξόδων - Προτάσεις

Γενικό συμπέρασμα : Στο σκέλος των εξόδων ο Δήμος παρουσιάζει ικανοποιητική εικόνα. Η ένταξη όμως μιας δαπάνης στον προϋπολογισμό δεν συνεπάγεται την υλοποίησή της. Τα μεγαλύτερα προβλήματα παρουσιάζονται στα έργα και σε ορισμένες υπηρεσίες

Θα πρέπει να βελτιωθούν :

- 1) Η μεθοδολογία κατάρτισης του προϋπολογισμού
- 2) Οι διαδικασίες προγραμματισμού των επενδυτικών δαπανών
- 3) Οι διαδικασίες υλοποίησης των επενδύσεων

Τέλος, θα πρέπει να περιοριστεί το λειτουργικό κόστος του Δήμου, γιατί λειτουργεί σε βάρος των απαραίτητων επενδύσεων σε έργα υποδομής.

1.3 Η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης

1.3.1 Τα κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο

Η διοικητική αναπτυξιακή ενότητα του Κερατσινίου – Δραπετσώνας, όπως προκύπτει και από την ανάλυση και τους δείκτες αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης, αντιμετωπίζει σχεδόν το σύνολο των σύγχρονων αστικών προβλημάτων, όπως είναι η ανεργία, η πολεοδομική ασφυξία, η περιβαλλοντική υποβάθμιση, η μείωση της αξίας γης, η βίαιη κοινωνική αναδιάταξη της τοπικής κοινωνίας κλπ. Το Κερατσίνι και η Δραπετσώνα, αποτέλεσαν ιστορικά μια περιοχή με ιδιαίτερα εντούτοις πολιτιστικά και ιστορικά χαρακτηριστικά, όπου το ΠΣ της Αθήνας και συνολικά οι κρατικές πολιτικές την οδήγησαν σε μια υποβάθμιση από χωροταξικής και περιβαλλοντικής άποψης, εξειδικεύοντας τη σε μια περιοχή με έντονη βιομηχανοποίηση. Παρά τις επίκτητες αδυναμίες της περιοχής, τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται μια μεταστροφή της δυναμικής του αστικού περιβάλλοντος και της αναπτυξιακής προοπτικής της περιοχής, όπου με έμφαση στο παράκτιο μέτωπο της στοιχειοθετείται μια σειρά παρεμβάσεων που δύναται να μετατρέψουν την περιοχή σε τόπο προσέλκυσης επενδύσεων εντάσεως κεφαλαίου και με ιδιαίτερη εξωστρέφεια.

Το αναπτυξιακό στοίχημα για το νεοσύστατο Δήμο Κερατσινίου – Δραπετσώνας, είναι να καταφέρει σε περίοδο δημοσιονομικής αστάθειας και κρίσης, να αποτελέσει τόπο επενδυτικά «φιλικό», ώστε να παραχθούν θέσεις εργασίας και εισόδημα για την τοπική κοινωνία και την οικονομία της δυτικής – και όχι μόνο – Αττικής.

Ο Δήμος Κερατσινίου – Δραπετσώνας, για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο 2011 – 2014, καλείται να αντιμετωπίσει ή να ωριμάσει τις συνθήκες για την αντιμετώπιση μιας σειράς ζητημάτων που πολλάκις έχουν καταγραφεί και αποτυπωθεί και αφορούν την επίλυση προβλημάτων καθημερινότητας των πολιτών, περιβαλλοντικών πιέσεων λόγω των οχλουσών δραστηριοτήτων, την ανάδειξη των πολεοδομικών και ιστορικών ιδιαιτεροτήτων της περιοχής κ.α.

Ενδεικτικά, ορισμένα εκ των κρισιμότερων αναπτυξιακών ζητημάτων που καλείται ο Δήμος να συνυπολογίσει και να συνεκτιμήσει στον προγραμματισμό της δράσης του, είναι:

- Ανάπλαση της λιμενοβιομηχανικής ζώνης Δραπετσώνας- Κερατσινίου (χαρακτηριστικό παράδειγμα *brownfields* της Ελλάδας οι εγκαταλελειμμένοι βιομηχανικοί χώροι των εργοστασίων λιπασμάτων στη Δραπετσώνα). Κρίσιμα θέματα ως προς την επιτυχή αξιοποίησή της ζώνης: οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης και τα επιθυμητά αναλογικά ποσοστά τους, ο βαθμός

εκμετάλλευσης του χώρου και η πυκνότητα δόμησης (χωροθέτηση και ποσοστά κοινοχρήστων - κοινωφελών, συντελεστές και λοιποί όροι δόμησης), οι παράμετροι που θα επιτρέψουν την ανάκτηση του θαλασσίου μετώπου κ.ά. όπως αναφέρονται αναλυτικά σελ. 41 της Ανάλυσης.

- Σε συνάρτηση με την προαναφερθείσα ανάγκη ανάπτυξης, κρίσιμο στοιχείο αποτελεί η διερεύνηση και αξιολόγηση όλων των προτάσεων που έχουν διαχρονικά τεθεί για την ανάπτυξη της εν λόγω περιοχής, με ιδιαίτερη έμφαση στην προοπτική δημιουργίας πίστας Φόρμουλα 1. Η διερεύνηση της εφικτότητας και βιωσιμότητας τέτοιων mega projects είναι κρίσιμης σημασίας, καθότι η διεκδίκηση της χωροθέτησης τέτοιου βεληνεκούς έργου προϋποθέτει την ολοκληρωμένη εξέταση περιβαλλοντικών, οικονομικών, κατασκευαστικών και κοινωνικών δεδομένων που επηρεάζονται από αυτό.
- Η αξιοποίηση της βιομηχανικής κληρονομιάς ή και μεγάλων ελεύθερων αστικών εκτάσεων, όπως παραδείγματος χάριν του εργοστασίου Καχραμανόγλου ή του νεκροταφείου της Ανάστασης, δύναται να αποτελέσει αστική παρέμβαση ολοκληρωμένου χαρακτήρα με πολλαπλά πολλαπλασιαστικά οφέλη για την περιοχή. Η μετατροπή υφιστάμενων βιομηχανικών κελυφών και η αξιοποίηση των εγκαταλελειμμένων κοινοχρήστων χώρων τους, προσφέρουν αξιόλογες εναλλακτικές στη χωροθέτηση λειτουργιών συμβατών και συμπληρωματικών με τις ανάγκες για περισσότερο αστικό πράσινο, κοινωνικές-πολιτιστικές χρήσεις κλπ.
- Η αξιοποίηση του όρους Αιγάλεω με όρους περιβαλλοντικής προστασίας και ανάδειξης των ιδιαίτερων οικο-πολιτιστικών πλεονεκτημάτων του.
- Η αντιμετώπιση της ολοένα και αυξανόμενη υπο-απασχόλησης και ανεργίας, όπου λόγω και της κρίσης από το 2008 και έπειτα, δείχνει να αποτελεί κρίσιμο παράγοντα κοινωνικής αποσταθεροποίησης. Ο ρόλος του Δήμου στον τομέα αυτό και πάντα στο πνεύμα και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που του επιτρέπει ο νόμος, καλείται να αναλάβει δράσεις και πρωτοβουλίες συντονισμού της κοινωνικής πολιτικής και εξασφάλισης παροχών για τις κοινωνικές ομάδες που πλήττονται και να συνεργαστεί στενά σε διαβαθμιδικό επίπεδο με όμορους Δήμους, την Περιφέρεια για την εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων στήριξης της τοπικής απασχόλησης.
- Η στενή συνεργασία και ο προγραμματισμός από κοινού με τη ΔΕΗ για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών (υγείας ή και αισθητικής) του δικτύου πυλώνων υψηλής τάσης και άμεση προώθηση της υπογειοποίησης, αλλά και η προώθηση της παύσης λειτουργίας του σταθμού Αγ. Γεωργίου.
- Η συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση της περιοχής στο πνεύμα του ολοκληρωμένου σχεδιασμού των μετακινήσεων με ΜΜΕ στην δυτική Αττική. Η Δημοτική αρχή οφείλει να δρομολογήσει και να εξετάσει κοινωνικο-οικονομικά σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία και φορείς όπως

την ΤΡΑΙΝΟΣΕ, το ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ, τον ΟΑΣΑ κλπ. για την επέκταση του μετρό, την κατασκευή γραμμής μέσου σταθερής τροχιάς, πύκνωση δρομολογίων ΜΜΕ κ.α.

- Πολιτισμική κληρονομιά της περιοχής. Τρία είναι τα κυρίαρχα κομμάτια που συνθέτουν το σημερινό πολιτισμικό προφίλ της περιοχής και συνιστούν τοπότητα της περιοχής και βοηθούν στην ερμηνεία της εικόνας της. Η ιστορία αφήνει το αποτύπωμά της στο χώρο, έτσι η Δραπετσώνα χαρακτηρίζεται από την Ηετιώνεια Πύλη (απομεινάρια των οχυρωματικών έργων του Θεμιστοκλή) όταν η περιοχή ήταν ακόμα χέρσα γη, στη συνέχεια, αρχές του 20^{ου} αι. από τη συγκέντρωση των μεγάλων βιομηχανικών μονάδων στο παράκτιο μέτωπό της (το 2002 κηρύχθηκε νεώτερο μνημείο τμήμα του Συγκροτήματος του Εργοστασίου Λιπασμάτων και Χημικών Προϊόντων «Λιπάσματα Δραπετσώνας») και τις προσφυγικές πολυκατοικίες τρίτης γενιάς. Οι τελευταίες αποτελούν ιστορικά κτίρια με κοινωνική σημασία λόγω της σύνδεσής τους με την ιστορία των προσφύγων, αλλά και αξιόλογο δείγμα της αρχιτεκτονικής του Μεσοπολέμου.
- Χωρική και αναπτυξιακή συνοχή του παράκτιου μετώπου με τον αστικό ιστό (μέχρι σήμερα η οικιστική ανάπτυξη, η δομή και λειτουργία της πόλης εξελίσσεται ανεξάρτητα, αγνοώντας ή πιο σωστά αποκλείοντας τις περιοχές κατοικίας και τις λοιπές οικονομικές δραστηριότητες από την θάλασσα, παρά την γεωγραφική εγγύτητά τους).
- Εξάρτηση από το αστικό κέντρο του Πειραιά.
- Υψηλά ποσοστά ανεργίας (λόγω της εξειδίκευσης της περιοχής στο δευτερογενή τομέα και ουσιαστικά της μονοανάπτυξής του).
- Αστικό Πράσινο (έλλειψη ελεύθερων- κοινόχρηστων χώρων πρασίνου). Οι ελεύθεροι χώροι που αναπτύσσονται στον αστικό ιστό δεν είναι αποτέλεσμα σχεδιασμού, αλλά έχουν δημιουργηθεί ως κενοί χώροι ανάμεσα στις κατοικίες (αστικά κενά).

1.3.2 Αξιολόγηση πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων, ευκαιριών και περιορισμών

1.3.2.1 SWOT ανάλυση για την περιοχή του Δήμου, ως αναπτυξιακός χώρος

Η αναπτυξιακή προοπτική κάθε περιοχής αλλά και κάθε επί μέρους οργάνωσής ή επιχειρηματικού της φορέα υπόκειται στη δράση ενός συνόλου εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων, οι οποίοι δρουν ευμενώς ή δυσμενώς, άμεσα ή έμμεσα στο υπάρχον παραγωγικό σύστημα και την παραγωγική διαδικασία της. Οι εν λόγω παράγοντες αφορούν εσωτερικούς ή εξωτερικούς περιορισμούς στην προοπτική ανάπτυξης της περιοχής και συνδέονται με την αλληλεξάρτηση της τοπικής οικονομίας με την εθνική ή περιφερειακή οικονομία. Ακόμα συνδέονται με τη διεθνή οικονομία για περιοχές που

έχουν ισχυρή οικονομική αλληλεξάρτηση με οικονομίες άλλων χωρών που κυρίως αποτυπώνονται στις οικονομικές "ροές" από και προς αυτές. Η σε βάθος κατανόηση αυτών των παραγόντων συμβάλλει σε μια ρεαλιστική αντίληψη των ορίων και των προοπτικών ανάπτυξης και δημιουργίας απασχόλησης, που στις περισσότερες των περιπτώσεων αποτελεί βασική επιδίωξη κάθε ευρύτερης περιοχής (Περιφέρειας ή μητροπολιτικής περιοχής) και κάθε Δήμου.

Ένα χρήσιμο εργαλείο το οποίο είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση των προαναφερθέντων παραγόντων αποτελεί η ανάλυση SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Η ανάλυση SWOT ως μεθοδολογικό εργαλείο, αποτελεί ένα τρόπο καταγραφής των κυριότερων συμπερασμάτων που προκύπτουν από την ανάλυση και την καταγραφή του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος ενός τμήματος ή του συνόλου της περιοχής μελέτης. Απώτερος στόχος της είναι καταρχήν ο εντοπισμός και η καταγραφή των "ισχυρών" σημείων ή στρατηγικών πλεονεκτημάτων πάνω στα οποία μπορεί να στηριχθεί η αναπτυξιακή της πορεία και να καθοριστούν οι στρατηγικές κατευθύνσεις μιας συνεκτικής και συνολικής στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης για την συνολική περιοχή αναφοράς. Ακόμη, ο εντοπισμός και καταγραφή των "αδύνατων" σημείων αποτελεί την αναγκαία βάση για εκείνες τις πολιτικές και δράσεις που θα συνέβαλαν στη θεραπεία τους. Εξάλλου, σε ένα οικονομικό περιβάλλον που συνεχώς εξελίσσεται παρουσιάζονται ευκαιρίες και κίνδυνοι, στοιχεία τα οποία θα πρέπει να αξιολογούνται και να λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό των όποιων παρεμβάσεων πολιτικής υπέρ των εν λόγω περιοχών.

Η ανάλυση SWOT συνίσταται από τις τέσσερις (4) εξίσου σημαντικές παραμέτρους:

- Δυνατά σημεία
- Αδύνατα σημεία
- Ευκαιρίες
- Απειλές

Οι δύο πρώτες παράμετροι (Δυνατά και Αδύνατα Σημεία) σχετίζονται με το "εσωτερικό περιβάλλον" και καθορίζονται από την ανάλυση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της υπό μελέτη περιοχής. Οι παράμετροι αυτές αφορούν αποκλειστικά τον προσδιορισμό των πλεονεκτημάτων ή μειονεκτημάτων που πηγάζουν από την υφιστάμενη υποδομή, τις οικονομικές διαρθρώσεις, τα στοιχεία που διαμορφώνουν το οικονομικό περιβάλλον, το φυσικό περιβάλλον, το επίπεδο εκπαίδευσης, το πολιτιστικό περιβάλλον, και το γενικότερο προφίλ ενός τμήματος ή του συνόλου της περιοχής. Η συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία των φυσιογνωμικών, οικονομικών και λοιπών στοιχείων, που έχει

προηγηθεί, επιτρέπει την αξιολόγηση και τη σύνοψη των συμπερασμάτων σχετικά με τα δυνατά και αδύνατα σημεία που σκιαγραφούν το χαρακτήρα της υπό μελέτη περίπτωσης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που συγκροτούν το εσωτερικό περιβάλλον της υπό μελέτη περιοχής, εντοπίζονται και εξειδικεύονται οι παράμετροι που συνιστούν τα δυνατά σημεία, τα οποία πρέπει να αναπτύξει η παραγωγική δραστηριότητα στην περιοχή, καθώς και τα αδύνατα σημεία, τα οποία καλείται να περιορίσει, ώστε να μην αποτελούν εμπόδιο ή ανασταλτικός παράγοντας στη διαδικασία ανάπτυξής της.

Με ανάλογο τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα από την ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος προσδιορίζονται τα βασικότερα από εκείνα τα σημεία που διαφαίνεται να αποτελούν ευκαιρίες για ανάπτυξη και τα οποία θα πρέπει να εκμεταλλευθεί ο στρατηγικός αναπτυξιακός σχεδιασμός της περιοχής μελέτης, καθώς και οι κίνδυνοι (απειλές) που ενδέχεται να αντιμετωπίσει στο μέλλον.

Τα συμπεράσματα της ανάλυσης αυτής χρησιμεύουν στον καθορισμό των βασικών αξόνων δράσης και των πολιτικών, που θα πρέπει να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν στην υπό μελέτη περιοχή, έτσι ώστε να αρθούν τα εμπόδια στην ανάπτυξή της.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ (ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ) ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η θέση και ο ρόλος της περιοχής του Δήμου ως θαλάσσια πύλη της χώρας, εντεταγμένης εντός ενός μεγάλου διεθνούς λιμενικού συστήματος ▪ Οι ναυτιλιακές, διαμετακομιστικές και εμπορικές δραστηριότητες της ευρύτερης περιοχής ▪ Ο διαδημοτικός χαρακτήρας της περιοχής εντός του μητροπολιτικού κέντρου Αθηνών ▪ Η κομβική της θέση και η γειτνίασή της με τις βιομηχανικές περιοχές της Δυτικής Αττικής ▪ Το μέγεθος του πληθυσμού ▪ Η βιομηχανική και ναυτιλιακή κουλτούρα, η πολιτιστική παράδοση και εργατικότητα των κατοίκων ▪ Η ύπαρξη ανεκμετάλλευτου θαλάσσιου μετώπου και πολλών πρώην βιομηχανικών και αποθηκευτικών χώρων για αξιοποίηση ▪ Η ύπαρξη δύο μετώπων, ενός θαλάσσιου και ενός ορεινού, που αποτρέπουν τον αστικό εγκλωβισμό ▪ Ύπαρξη πόρων για τουριστική ανάπτυξη (π.χ. θαλάσσιο μέτωπο, μικρασιάτικη κληρονομιά, βιομηχανική κληρονομιά, ζώσα πολιτιστική δραστηριότητα, εστίαση) ▪ Σημαντικές τεχνικές υποδομές και δίκτυα ▪ Σημαντικές κοινωνικές, εκπαιδευτικές και πολιτιστικές υποδομές

- Οργάνωση του Δήμου

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ (ΣΗΜΕΙΑ ΥΣΤΕΡΗΣΗΣ) ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ

- Η περιβαλλοντική και κυκλοφοριακή επιβάρυνση που προκαλείται από τις λιμενοβιομηχανικές δραστηριότητες
- Οι αισθητικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που προκαλούνται από τα εγκαταλελειμμένα κελύφη βιομηχανιών και αποθηκών
- Η αδυναμία πρόσβασης των κατοίκων στη θάλασσα και άλλες χωρικές ασυνέχειες που προκαλούνται από υπερτοπικούς οδικούς άξονες και παλιά βιομηχανικά συγκροτήματα
- Η έλλειψη ελεύθερων δημόσιων χώρων και χώρων στάθμευσης
- Οι ενδοδημοτικές ανισότητες
- Η απουσία σύνδεσης της περιοχής με τα μέσα σταθερής τροχιάς
- Η μειωμένη συμμετοχή του Δήμου στη λειτουργία και στα οφέλη του λιμανιού
- Η μη ύπαρξη αναπτυγμένων τουριστικών υποδομών και προορισμών
- Η μειωμένη επιχειρηματικότητα και η έλλειψη ιδιωτικών επενδύσεων σε νέους δυναμικούς κλάδους
- Η μείωση του πληθυσμού και η γήρανση αυτού σε ορισμένες συνοικίες
- Η αυξανόμενη ανεργία

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ) ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ

- Αξιοποίηση του παραλιακού μετώπου και των εγκαταλελειμμένων χώρων
- Η αναβάθμιση των λιμανιών και η μετεξέλιξη της περιοχής σε διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο
- Η προσέλκυση στην περιοχή νέων δραστηριοτήτων από το χώρο των δυναμικών υπηρεσιών
- Αξιοποίηση χρηματοδοτικών πόρων του Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013 και άλλων εθνικών (π.χ. Πρόγραμμα Ελλάδα) και Κοινοτικών πόρων
- Αξιοποίηση θεσμικού πλαισίου Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) για επενδύσεις στην περιοχή, αλλά και άλλων μορφών συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα
- Η σύνδεση της περιοχής με τα μεταφορικά μέσα σταθερής τροχιάς
- Η πρόβλεψη για συνεχή αύξηση των τουριστικών ροών στην ευρύτερη περιοχή του λεκανοπεδίου και η δημιουργία ελκυστικών τουριστικών υποδομών στην περιοχή του Δήμου
- Μεγαλύτερη περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των επιχειρήσεων, των κατοίκων και μεγαλύτερη έμφαση στην περιβαλλοντική εκπαίδευση
- Η ολοκλήρωση υπερτοπικών έργων υποδομής

- Η ύπαρξη κοντινών φορέων με ερευνητική εμπειρία και επιστημονική κατάρτιση (π.χ. ΑΕΙ, ΤΕΙ, ερευνητικά κέντρα)) καθώς και η αξιοποίηση των επιστημόνων που κατάγονται από την περιοχή
- Θεσμοθέτηση και εφαρμογή των κατευθύνσεων του ΡΣΑ

ΑΠΕΙΛΕΣ (ΚΙΝΔΥΝΟΙ) ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ

- Η οικονομική κρίση της χώρας μας, αλλά και της ΕΕ συνολικά
- Η μειωμένη χρηματοδότηση των ΟΤΑ για λειτουργικά έξοδα και για επενδύσεις
- Η μείωση των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα
- Ο διεθνής ανταγωνισμός για ναυτιλιακές υπηρεσίες
- Η μη έγκαιρη αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών ζητημάτων
- Η αργή απορρόφηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων
- Ενδεχόμενη άρνηση συνεργασίας από ιδιοκτήτες για αξιοποίηση παραλιακού μετώπου και άλλων χώρων
- Το ενδεχόμενο μείωσης των εργαζομένων του Δήμου λόγω εφεδρείας κλπ.
- Ανταγωνισμός από άλλες περιοχές του λεκανοπεδίου για την προσέλκυση δραστηριοτήτων

1.3.2.2 SWOT Ανάλυση για το Δήμο, ως οικονομικός/ διοικητικός οργανισμός

	ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Στο πλαίσιο του Ο.Ε.Υ. υπάρχει αναλυτική και επίσημη περιγραφή της δομής και των αρμοδιοτήτων των επί μέρους Υπηρεσιών του Δήμου. • Υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίησης Νομικών Προσώπων του Δήμου για την αποκέντρωση όσων λειτουργιών του Δήμου απαιτούν περισσότερη ευελιξία για την βελτίωση της αποδοτικότητάς τους. 	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα ο νέος ΟΕΥ. • Υπάρχουν διαφοροποιήσεις στην πράξη από την οργανωτική δομή και την κατανομή των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στον Ο.Ε.Υ. • Βασικές επιτελικές λειτουργίες δεν προσδιορίζονται με σαφήνεια στον Ο.Ε.Υ. (ανάλυση, τεκμηρίωση εισηγήσεων, στρατηγικός σχεδιασμός, αξιολόγηση αποτελεσμάτων κλπ) • Δεν ασκούνται στην πράξη συστηματικά από τον επιχειρησιακό μηχανισμό σημαντικές θεσμοθετημένες στον Ο.Ε.Υ. επιτελικές λειτουργίες (θέματα προγραμματισμού, 	<ul style="list-style-type: none"> • Με την προσαρμογή του υφισταμένου Ο.Ε.Υ. θα μπορούσαν να βελτιωθούν αρκετά αδύνατα σημεία της Οργανωτικής Δομής που επισημάνθηκαν. 	<ul style="list-style-type: none"> • Δυσκολίες και μειωμένος ρυθμός προσαρμογής των στελεχών σε νέες βελτιωμένες δομές. • Μειωμένος ρυθμός εναρμόνισης και υποστήριξης των νέων βελτιωμένων δομών από τα αντίστοιχα οργανωτικά συστήματα λειτουργίας και τις υποδομές που χρειάζονται (κτίρια, τεχνικά μέσα, συστήματα και εξοπλισμός πληροφορικής κλπ).

	ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
		<p>συντονισμού, παρακολούθησης και ελέγχου δραστηριοτήτων)</p> <ul style="list-style-type: none"> Υπάρχει συγκέντρωση των βασικών επιτελικών λειτουργιών για την υποστήριξη της άσκησης διοίκησης στα πολιτικά όργανα του Δήμου. Υπάρχουν δυσκολίες στην άσκηση των λειτουργιών διοίκησης και στην συνεργασία μεταξύ των οργανωτικών μονάδων λόγω του εκτεταμένου εύρους της διοικητικής εποπτείας Δεν είναι πάντοτε επιτυχής η εσωτερική διάρθρωση των Διευθύνσεων και η κατανομή των αρμοδιοτήτων και του ανθρώπινου δυναμικού. Δεν είναι πάντοτε επιτυχής η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Διευθύνσεων. Δεν έχει εισαχθεί στην οργανωτική δομή η έννοια της Θέσης Εργασίας, με επιπτώσεις στην αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία των Υπηρεσιών. 		
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	<ul style="list-style-type: none"> Ο Δήμος διαθέτει έμπειρο στελεχιακό δυναμικό με μακροχρόνια προϋπηρεσία στο Δήμο, πάνω στο οποίο θα μπορούσε να στηριχθεί κάθε προσπάθεια βελτίωσης της οργάνωσης και της αποδοτικότητας λειτουργίας του. Ο Δήμος διαθέτει μηχανισμό (Κ.Ε.Κ.) ο οποίος μπορεί να αναλάβει την συνεχιζόμενη κατάρτιση του προσωπικού του. 	<ul style="list-style-type: none"> Δεν υπάρχει ένα επίσημο κείμενο (Εγχειρίδιο / Εγκύκλιο) που να περιγράφει τις ισχύουσες εσωτερικές διαδικασίες που αφορούν τις σχέσεις και τις ενέργειες του προσωπικού κατά τη διάρκεια της εργασιακής του ζωής Υπάρχουν πολύ περιορισμένες δυνατότητες μεταβολής / βελτίωσης των βασικών συστημάτων διοίκησης του προσωπικού, αφού ο Δήμος ακολουθεί τις ισχύουσες διατάξεις του Δημοσιούπαλληλικού κώδικα και του Κ.Δ. & Κ. 	<ul style="list-style-type: none"> Στο πλαίσιο του Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013 θα είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν έργα για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου. 	<ul style="list-style-type: none"> Απογοήτευση άξιων στελεχών που τυχόν θα χρησιμοποιηθούν σε θέσεις που απαιτούν διαφορετικά προσόντα από αυτά που διαθέτουν, πράγμα που θα έχει επίπτωση στην αποτελεσματικότητα / απόδοσή τους και στην αποδυνάμωση των ανθρώπινων πόρων του Δήμου. Δυσκολίες και μειωμένος ρυθμός προσαρμογής των στελεχών σε νέα πιο σύγχρονα συστήματα διοίκησης

	ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
		<ul style="list-style-type: none"> • Η κατανομή του υπάρχοντος δυναμικού στις επί μέρους οργανωτικές μονάδες, περιλαμβανομένων και των θέσεων των προϊσταμένων των μονάδων, δεν είναι πάντοτε η βέλτιστη, τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά (με βάση την εμπειρία και τα προσόντα). • Δεν λειτουργεί σήμερα σύστημα διάγνωσης των αναγκών βελτίωσης των προσόντων, προώθησης και παρακολούθησης της ανάπτυξής τους, καθώς και προγραμματισμού της υλοποίησης των καταλλήλων προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης. • Υπάρχει ανάγκη οργάνωσης ποικιλίας προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης για την ανάπτυξη των προσόντων του προσωπικού. 		<p>προσωπικού.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σταδιακή απαξίωση της διατιθέμενης τεχνογνωσίας λόγω μη συστηματικής υλοποίησης των κατάλληλων προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης.
ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		<ul style="list-style-type: none"> • Λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου σε πολλές επί μέρους εγκαταστάσεις. • Μέρος των κτιριακών εγκαταστάσεων δεν καλύπτουν τις κατάλληλες συνθήκες για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών εκ μέρους του προσωπικού. • Ο τεχνικός εξοπλισμός δεν είναι πάντα σύγχρονος και δεν ανανεώνεται έγκαιρα, σύμφωνα με το βαθμό χρησιμοποίησής του • Υπάρχουν προβλήματα ποσοτικής επάρκειας τεχνικού εξοπλισμού καθώς και προβλήματα μειωμένης αξιοποίησής του λόγω καθυστερήσεων στη συντήρηση και την 	<ul style="list-style-type: none"> • Με το σχεδιασμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, δίδεται η ευκαιρία προδιαγραφής και μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού ανανέωσης και επέκτασης του τεχνικού εξοπλισμού του Δήμου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Καθυστερήσεις στα προγράμματα αντικατάστασης και επέκτασης του τεχνικού εξοπλισμού

	ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
		αποκατάσταση βλαβών.		
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> Καλή σχετικά οικονομική θέση που μπορεί να αποτελέσει βάση για την επέκταση των προγραμμάτων δράσης και την επέκταση των παρεχομένων υπηρεσιών στους δημότες Ο εισπρακτικός μηχανισμός του Δήμου κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Εφόσον βεβαιωθεί ένα έσοδο της τρέχουσας χρήσης, κατά πάσα πιθανότητα εισπράττεται. Οι δανειακές υποχρεώσεις του Δήμου είναι χαμηλές. Η διάρθρωση των εσόδων και των εξόδων χρήσης του Δήμου χαρακτηρίζονται από σταθερότητα, στοιχείο πολύ σημαντικό για τον οικονομικό του προγραμματισμό. Ο Δήμος είναι προσανατολισμένος περισσότερο στην παροχή υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> Η οικονομική κρίση που πλήττει τα οικονομικά του Δήμου Παρατηρούνται καθυστερήσεις στη βεβαίωση πολλών ιδίων εσόδων. Οι διαδικασίες προγραμματισμού και υλοποίησης των επενδύσεων παρουσιάζουν σε αρκετές περιπτώσεις προβλήματα. Εντοπίζονται προβλήματα είσπραξης στα ίδια έσοδα που ανάγονται σε προηγούμενα χρόνια. Δεν σημειώνονται αυξήσεις στην απόδοση ιδίων εσόδων που υστερούν σε σχέση με τις δημοσιονομικές τους δυνατότητες. Το μερίδιο των επενδύσεων στα συνολικά έσοδα είναι χαμηλό. Ο Δήμος αντιμετωπίζει αυξημένο λειτουργικό κόστος. 	<ul style="list-style-type: none"> Δυνατότητα Αξιοποίησης του Νόμου περί επιμήκυνσης των Δανείων από Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων Αξιοποίηση από το Δήμο των επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013. Αξιοποίηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων. Δυνατότητες σύναψης δανείων για επενδύσεις. 	
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	Ο Δήμος διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία	Η ακίνητη περιουσία του Δήμου δεν αξιοποιείται με συγκεκριμένη στρατηγική και διαδικασίες. Η δομή και οι διαδικασίες του Δήμου δεν επιτρέπουν σήμερα την καλύτερη αξιοποίηση της περιουσίας του	Διεύρυνση των προσόδων του Δήμου και ελάττωση του κόστους λειτουργίας του από την καλύτερη αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του	Απαξίωση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου, λόγω ανεπαρκούς διαχείρισής της.

Κεφάλαιο 2 Η Στρατηγική του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας και αναπτυξιακές προτεραιότητες

2.1 Διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος

Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης εντοπίστηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά του Δήμου καθώς και οι τάσεις μετεξέλιξής του και τα κρίσιμα αναπτυξιακά ζητήματα. Ακόμη, αναλύθηκαν τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα, οι αδυναμίες του, οι πιθανές μελλοντικές αναπτυξιακές ευκαιρίες και προκλήσεις. Με βάση τα παραπάνω το αναπτυξιακό όραμα για την περιοχή συνοψίζεται ως εξής:

«Ο Δήμος ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ δυναμικός πόλος βιώσιμης ανάπτυξης και θαλάσσια πύλη της χώρας στο νοτιοδυτικό άκρο του πολεοδομικού συγκροτήματος, ποιοτικός τόπος κατοικίας και εργασίας, με ήπιες μορφές οικονομικής δραστηριότητας, διακριτή πολιτιστική ταυτότητα, σύγχρονες δομές και υποδομές εξυπηρέτησης των κατοίκων και των επιχειρήσεών του και με συνεργατική τοπική διακυβέρνηση».

Το όραμα του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας είναι ρεαλιστικό, δυναμικό, σύνθετο, πολυλειτουργικό και κοινωνικά αποδεκτό.

Ρεαλιστικό γιατί στηρίζεται στα πραγματικά δεδομένα της περιοχής και φιλοδοξεί να άρει τις όποιες αδυναμίες του και να αξιοποιήσει έτι περαιτέρω τα ανταγωνιστικά του πλεονεκτήματα. Ειδικότερα, η περιοχή φιλοδοξεί να ενισχύσει το συνολικό αστικό χαρακτήρα της, να διατηρήσει ότι είναι βιώσιμο από την πλούσια βιομηχανική κληρονομιά της, να αξιοποιήσει ακόμη περισσότερο τον ναυτιλιακό και παραναυτιλιακό κλάδο της, να προωθήσει ήπιες δραστηριότητες στους δυναμικούς κλάδους των υπηρεσιών (π.χ. μεταφορές, τουρισμός, εκπαίδευση, αναψυχή), να αξιοποιήσει καλύτερα το ανθρώπινο δυναμικό της και την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της, να βελτιώσει το δομημένο και το περιαστικό φυσικό περιβάλλον της, να ενισχύσει τις δομές και υποδομές κοινωνικής πρόνοιας, εκπαίδευσης και αθλητισμού, να ανακτήσει περισσότερους δημόσιους ελεύθερους χώρους και να καταστεί τόπος υψηλής ποιότητας κατοικίας και επισκεψιμότητας.

Το όραμα είναι δυναμικό γιατί δεν χαρακτηρίζεται από συντηρητισμό και στατικότητα. Απεναντίας, αναγνωρίζει τις τάσεις μακροχρόνιας μετεξέλιξης της περιοχής από τόπο βιομηχανικό σε τόπο κατοικίας και εργασίας, τις δημογραφικές τάσεις και τις τάσεις οικονομικού και αστικού μετασχηματισμού, των πιέσεων που δέχεται στο περιβάλλον και στις χρήσεις γης, των αλλαγών στις

πολιτικές και στις αγορές ειδικά στον τομέα των υπηρεσιών, τις ποιοτικές προτιμήσεις των κατοίκων της περιοχής για εργασία, κοινωνική μέριμνα, εκπαίδευση, κατανάλωση, αναψυχή και κατοικία και θέτει ως στόχο της αξιοποίηση αυτών των τάσεων και αλλαγών προς όφελος της μελλοντικής του ανάπτυξης μέσα από μια πιο σύγχρονη τοπική διακυβέρνηση.

Το όραμα είναι σύνθετο και πολυθεματικό, αποφεύγοντας μια μονοδιάστατη ανάπτυξη, η οποία θα τόνιζε μια από τις πτυχές της (π.χ. μόνο οικονομική, μόνο πολιτιστική, μόνο χωρική) ή θα εστίαζε σ' έναν μόνο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Αντιθέτως, είναι εμφανές ότι το αναπτυξιακό όραμα του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας προτάσσει την ισόρροπη και συμμετρική ανάπτυξη τόσο της οικονομικής δραστηριότητας, όσο και του πολιτισμού και της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Ειδικότερα, επιδιώκει τη διατήρηση και περαιτέρω βελτίωση των υφιστάμενων οικονομικών δραστηριοτήτων (π.χ. ναυτιλιακές, παραναυτιλιακές, βιοτεχνικές, εμπορικές), την προσέλκυση νέων ήπιων δραστηριοτήτων στους υπό αξιοποίηση πρώην βιομηχανικούς χώρους και στο παραλιακό μέτωπο, την ανάδειξη του πολιτισμού ως αυτοτελούς αλλά και ως αναπτυξιακού πόρου καθώς και την περαιτέρω αναβάθμιση της περιοχής ως τόπου ποιοτικής κατοικίας. Όλες οι εν λόγω συνιστώσες του οράματος διατηρούν την ίδια σημαντικότητα και το ειδικό τους βάρος. Επιδιώκονται παράλληλα και ταυτοχρόνως, χωρίς εσωτερικές συγκρούσεις ή επικαλύψεις.

Το όραμα είναι πολυλειτουργικό σύμφωνα με το αναπτυξιακό πρότυπο της βιώσιμης ανάπτυξης. Επιδιώκει τη σύζευξη της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης με την παράλληλη προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος και δίδει έμφαση στην ποιότητα (παραγωγής, περιβάλλοντος και κατοικίας). Συνεπώς, η επιδιωκόμενη αναπτυξιακή διαδικασία συμπεριλαμβάνει οικονομικές, περιβαλλοντικές, πολιτιστικές και κοινωνικές λειτουργίες, χωρίς αποκλεισμούς και αλληλοαναιρέσεις.

Το όραμα είναι κοινωνικά αποδεκτό γιατί προέκυψε μέσα από μια διαδικασία έντονης διαβούλευσης με εκπροσώπους της τοπικής δημοκρατίας, φορείς και κατοίκους της περιοχής. Η κοινωνική αποδοχή του οράματος διασφαλίζει την εσωτερική του συνοχή, καθώς και τις προοπτικές πραγμάτωσής του.

Τέλος, το όραμα της περιοχής, όπως θα δειχθεί κατωτέρω, είναι συμβατό με το αναπτυξιακό όραμα τόσο του ΠΕΠ Αττικής, όσο και των προτεραιοτήτων ανάπτυξης του Ρυθμιστικού, καθώς και με τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές της νέας πολιτικής συνοχής και τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς αναπτυξιακούς στόχους.

2.2 Προσδιορισμός της στρατηγικής

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας, προκειμένου να είναι αποτελεσματική, στηρίζεται στις αρχές:

- Της **συμβατότητας** και της άμεσης συσχέτισης με το αναπτυξιακό όραμα. Δηλαδή θα πρέπει να περιλαμβάνει όλους εκείνους τους γενικούς στόχους, η υλοποίηση των οποίων θα οδηγήσει την περιοχή στην κοινωνικά επιθυμητή κατάσταση. Στην ουσία πρόκειται για τη στρατηγική εξειδίκευση του οράματος μέσω της διατύπωσης εξειδικευμένων στόχων.
- Της **εσωτερικής συνοχής**, που σημαίνει ότι οι επιμέρους στόχοι θα πρέπει να λειτουργούν συμπληρωματικά, χωρίς επικαλύψεις ή συγκρούσεις και αλληλοαναιρέσεις.
- Της **θεματικής εξειδίκευσης**, δηλαδή του συγκεκριμένου προσανατολισμού και διακριτού περιεχομένου κάθε στόχου και της προώθησης ενός συγκεκριμένου τομέα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.
- Της **εφικτότητας**, δηλαδή της διατύπωσης στόχων που είναι ρεαλιστικοί και υλοποιήσιμοι.
- Της **κοινωνικής αποδοχής**, που σημαίνει ότι οι στρατηγικοί στόχοι θα πρέπει να είναι αποδεκτοί και να τυγχάνουν της κοινωνικής συναίνεσης από τους κατοίκους της περιοχής.
- Της **συνάφειας** με τις περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές αναπτυξιακές προτεραιότητες, ώστε αφενός να έχουν μεγάλη πιθανότητα χρηματοδότησης και αφετέρου να συνεργούν με αυτές ώστε να υπάρχει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα.

Με βάση τα παραπάνω οι στρατηγικοί στόχοι για το Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας έχουν ως εξής:

1^{ος} Στρατηγικός Στόχος: Ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής στη βάση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης

Πρωταρχικός στόχος της αναπτυξιακής στρατηγικής του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας είναι η βιώσιμη ανάπτυξη, δηλαδή η ταυτόχρονη και συνεχής βελτίωση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών συνθηκών της περιοχής

Η οικονομία της περιοχής, η οποία είναι χωρικά και λειτουργικά ενταγμένη στο ευρύτερο σύστημα του λεκανοπεδίου Αττικής, εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την οικονομική εξέλιξη αυτού του ευρύτερου συστήματος με μεγαλύτερη εξάρτηση από την οικονομία του Πειραιά, αλλά και από τοπικές παραμέτρους. Οι τοπικές παράμετροι της οικονομικής δραστηριότητας του Δήμου περιλαμβάνουν κλάδους υπηρεσιών όπως το εμπόριο, οι ναυτιλιακές και παραναυτιλιακές δραστηριότητες, η εστίαση και η ψυχαγωγία, η εκπαίδευση, η υγεία και οι μεταφορές, ενώ παρά την οπισθοχώρηση της τοπικής

βιομηχανίας εξακολουθούν να υφίστανται δραστηριότητες στους τομείς της ενέργειας και της βιοτεχνικής μεταποίησης.

Κεντρικός στρατηγικός στόχος της περιοχής είναι να διατηρήσει στο μέγιστο βαθμό τις υφιστάμενες δραστηριότητές της στους τομείς των υπηρεσιών και της μικρομεσαίας βιοτεχνίας και να προσελκύσει νέες κυρίως στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού, αλλά και των δυναμικών υπηρεσιών όπως της εκπαίδευσης, των νέων τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνιών, της διαμετακομιστικής (logistics) και του διεθνούς διαμετακομιστικού εμπορίου. Η περιοχή διαθέτει ένα λιμάνι-πύλη της χώρας με εστίαση πλέον στις διεθνή μεταφορά αυτοκινήτων αλλά και άλλες δραστηριότητες και είναι όμορη και εντεταγμένη στο συνολικό σύστημα λιμένων του Πειραιά (Λιμάνια Πειραιά, Κερατσινίου, Ν. Ικονίου, Περάματος, Σαλαμίνας). Βασικός στρατηγικός στόχος της περιοχής είναι η μεγιστοποίηση των ωφελειών από τη λειτουργία των λιμανιών και η ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και στις μεταφορές, αλλά και στην αισθητική του αστικού τοπίου. Επίσης, μέσα από μια ολοκληρωμένη και αιεφορική ανάπλαση του παραλιακού μετώπου της Δραπετσώνας και της αξιοποίησης των εγκαταλελειμμένων πλέον βιομηχανικών χώρων η περιοχή στοχεύει να αναδείξει νέα συγκριτικά πλεονεκτήματα στους τομείς του τουρισμού, του πολιτισμού, της εγκατάστασης ναυτιλιακών και άλλων επιχειρήσεων (π.χ. γραφεία, ξενοδοχεία, εκθεσιακοί χώροι, εγκαταστάσεις ΑΕΙ/ΤΕΙ κ.α.). Η οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου και η προσαπόκτηση διακριτής ταυτότητας δύναται να ενισχυθεί με τη δημιουργία μοναδικών υποδομών (π.χ. πίστας αγώνων αυτοκινήτων), τη δημιουργία εμβληματικών κτιρίων (π.χ. για τη στέγαση ναυτιλιακών, μεταφορικών και εμπορικών επιχειρήσεων), τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (π.χ. του Πανεπιστημίου Πειραιώς και του ΤΕΙ Πειραιώς), την αξιοποίηση της ιστορικής και βιομηχανικής πολιτιστικής κληρονομιάς (π.χ. ανάπλαση και ανάδειξη της μικρασιάτικης συνοικίας και των διατηρητέων βιομηχανικών κτιρίων), την ανάκτηση και οικολογική και αισθητική αξιοποίηση ελεύθερων χώρων κ.α.

Η οικονομική ανάπτυξη συμβάλλει καθοριστικά στην απασχόληση και ευημερία των κατοίκων της περιοχής αλλά και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής. Η ποιότητα ζωής των κατοίκων θα βελτιωθεί περαιτέρω με πρωτοβουλίες και δράσεις στον κοινωνικό τομέα όπως είναι η κοινωνική πρόνοια (π.χ. παιδικοί σταθμοί), η στήριξη ατόμων με ειδικά προβλήματα (π.χ. ηλικιωμένοι, ΑΜΕΑ), η βελτίωση των υποδομών υγείας (π.χ. αστικό κέντρο υγείας), η ενίσχυση των πολιτιστικών συλλόγων της περιοχής, η αναβάθμιση των αθλητικών υποδομών, η δημιουργία νέων χώρων πρασίνου, περιπάτου, ποδηλάτου κ.α. Βασικό στρατηγικό στόχο του Δήμου συνιστά η ανάπλαση του παραλιακού μετώπου και η λειτουργική σύνδεση αυτού με την πόλη και τους υπόλοιπους δήμους της Δυτικής Αττικής. Το ίδιο

ισχύει και για τα σιδηροδρομικά έργα της περιοχής (π.χ. κατασκευή γραμμής Μετρό Πέραμα-Κερατσίνι-Πειραιάς, επέκταση του Τραμ, σύνδεση με Προαστιακό, σύνδεση λιμανιού με δίκτυο ΟΣΕ).

Τέλος, ο Δήμος αναγνωρίζει στο πλαίσιο της αναπτυξιακής του στρατηγικής τις αρχές της αειφορίας. Το φυσικό (θαλάσσιο και ορεινό) και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής δέχεται πιέσεις από τις μεταφορικές (π.χ. λιμάνι, υπερτοπικοί οδικοί άξονες), μεταποιητικές και οικιστικές δραστηριότητες, λύματα και απορρίμματα. Στόχος του Δήμου είναι να προστατέψει και να αναβαθμίσει το δομημένο και φυσικό περιβάλλον ώστε η περιοχή να διατηρήσει την ποιότητα ζωής και να διασφαλίσει συνθήκες βιώσιμης ανάπτυξης. Ειδικότερα, στην κατεύθυνση αυτή θα συμβάλλουν ο χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός, η ανάπλαση της παραλίας, η ανάπλαση των εγκαταστάσεων πρώην βιομηχανιών, η δημιουργία νέων χώρων πρασίνου, η βελτίωση των υφιστάμενων πάρκων και πλατειών, η ανακύκλωση, η επέκταση των δικτύων όμβριων και λυμάτων, η αποκατάσταση μολυσμένων εδαφών σε πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις (π.χ. εργοστάσιο λιπασμάτων, αποθήκες καυσίμων), η απομάκρυνση οχλουσών βιομηχανικών δραστηριοτήτων, η υπογειοποίηση του δικτύου υψηλής τάσης της ΔΕΗ, η συνεχής προστασία του παράκτιου και του θαλάσσιου περιβάλλοντος η αναδάσωση της ορεινής περιοχής με αξιοποίηση των υδάτων και της ιλύος της Ψυτάλλειας ο έλεγχος της ρύπανσης από τις βιομηχανίες της ευρύτερης περιοχής σε συνεργασία με όμορους δήμους, η προστασία των τοπίων, κ.α.

2^{ος} Στρατηγικός Στόχος: Ισόρροπη ενδο-δημοτική ανάπτυξη

Η περιοχή του Δήμου, παρά τα μεσαίο μέγεθός της, διακρίνεται από χωρική και αστική διαφοροποίηση και από σημαντικά ελλείμματα κοινωνικής και χωρικής συνοχής. Οι εν λόγω διαφοροποιήσεις και τα ζητήματα συνοχής καθιστούν αναγκαία την χωρική εξειδίκευση της αναπτυξιακής στρατηγικής, χωρίς να αποκλείει τις οριζόντιες δράσεις και τις γενικές στοχεύσεις. Συνεπώς, ένας από τους βασικούς στόχους της αναπτυξιακής στρατηγικής του Δήμου είναι η εξειδικευμένη χωρική παρέμβαση και η ισόρροπη ανάπτυξη του χώρου, δηλαδή η εξάλειψη των όποιων ενδοδημοτικών αναπτυξιακών ανισοτήτων.

Ειδικότερα, η περιοχή δύναται να υποδιαιρεθεί στις εξής χωρικές αναπτυξιακές ενότητες-ζώνες:

- **Α. Παράκτια λιμενοβιομηχανική ζώνη.** Πρόκειται για το παράκτιο τόξο που εκκινεί από το λιμάνι του Κερατσινίου και καταλήγει στα όρια του λιμένος Πειραιώς. Στην περιοχή αυτή αναπτύσσονται λιμενικές και άλλες δραστηριότητες, ενώ έντονα είναι τα κατάλοιπα της προηγούμενης βιομηχανικής οικονομίας. Γενικά, η περιοχή εμφανίζει μικτές χρήσεις και

επιβαρύνει τις παρακείμενες συνοικίες του Αγίου Γεωργίου,, της Ευγενίας, του Αγίου Ευθυμίου, της Χαραυγής, της Ανάληψης, του Αγίου Παντελεήμονα και του Αγίου Φανουρίου. Στις εν λόγω κατοικημένες περιοχές εντονότερα είναι τα προβλήματα της συγκοινωνιακής όχλησης, της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης, των αστικών υποδομών, της μείωσης του πληθυσμού, της εκπαίδευσης και της ανεργίας. Από την άλλη, το παραλιακό μέτωπο και οι χώροι των εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών εγκαταστάσεων προσφέρουν δυνατότητες για μια δυναμική ανάπτυξη της περιοχής και για βελτίωση του περιβάλλοντος και των αστικών υποδομών.

- **Β. Η βόρεια οικιστική ζώνη:** Η ζώνη αυτή αναφέρεται στο βόρειο τόξο της πόλης και περιλαμβάνει ένα οικιστικό σύνολο που εκκινεί ανατολικά του Πάρκου Πρέσσοφ και καταλήγει στα Τουρκοβούνια (συνοικίες Άγιος Μηνάς, Άγιος Αντώνιος, Αμφιάλη, Κοκκινόβραχος, Άνω Κερατσίνι και Τουρκοβούνια). Η ζώνη αυτή εφάπτεται του ορεινού τμήματος του Δήμου και χαρακτηρίζεται ως περιοχή κατοικίας, η οποία διαθέτει νέες επεκτάσεις της πόλης, πιο ποιοτική κατοικία, καλύτερη ρυμοτομία, περισσότερους ελεύθερους χώρους, ποιοτικό περιβάλλον, αθλητικές και σχολικές εγκαταστάσεις και κατοίκους με υψηλότερο εισοδηματικό και εκπαιδευτικό επίπεδο. Στην εν λόγω περιοχή οι παρεμβάσεις που είναι αναγκαίες συμπεριλαμβάνουν τη βελτίωση των οδών, την καταπολέμηση της ανεξέλεγκτης ρίψης μπαζών και σκουπιδιών, τα αστικά δίκτυα, τον ηλεκτροφωτισμό και τη δεντροφύτευση του ορεινού τμήματος.
- **Γ. Η ενδιάμεση ζώνη:** Περιλαμβάνει όλες τις υπόλοιπες περιοχές του Δήμου και χαρακτηρίζεται ως μικτή ζώνη: κατοικίας, εμπορίου και υπηρεσιών. Πρόκειται για μια έντονα πυκνοκατοικημένη περιοχή, με κυκλοφοριακά προβλήματα, με λιγοστούς χώρους στάθμευσης, με περιορισμένους ελεύθερους χώρους και με συνάθροιση δραστηριοτήτων εμπορίου, ψυχαγωγίας και εστίασης, διοικητικών υπηρεσιών κ.α. Η βελτίωση της περιοχής δύναται να επέλθει μέσω της ανάκτησης νέων δημόσιων ελευθέρων χώρων για πάρκα, της δημιουργίας χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, των συγκοινωνιακών ρυθμίσεων, της διέλευσης μέσω σταθερής τροχιάς (π.χ. μετρό), της απομάκρυνσης οχλουσών δραστηριοτήτων κ.α.

3^{ος} Στρατηγικός Στόχος: Αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών

Η συνεχής βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους δημότες και τις τοπικές επιχειρήσεις αποτελεί βασικό στόχο της αναπτυξιακής στρατηγικής. Από τη μια η αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τους πολίτες βελτιώνει την καθημερινή ζωή τους και συμβάλλει στην κοινωνικοοικονομική τους

ανάπτυξη. Η παροχή υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις βελτιώνει την παραγωγικότητά τους και καθιστά την περιοχή ελκυστική για νέες οικονομικές δραστηριότητες.

Συνεπώς, στο πλαίσιο της νέας αναπτυξιακής του στρατηγικής ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας θα κινηθεί προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης των υπηρεσιών του μέσω του εκσυγχρονισμού της οργανωτικής του δομής, της διεύρυνσης και βελτίωσης του στελεχικού του δυναμικού, της αξιοποίησης των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, της απόκτησης υλικοτεχνικής υποδομής, της αποκέντρωσης στην παροχή υπηρεσιών, τη βελτίωση των διαδικασιών ενημέρωσης και ενεργοποίησης των πολιτών, κ.α.

Επίσης, ο Δήμος έχει επίγνωση των αναγκών έγκαιρου σχεδιασμού στους τομείς της ανάπτυξης, της χωροταξίας και πολεοδομίας, του περιβάλλοντος, του πολιτισμού και του τουρισμού κ.α. Λόγω των χωρικών αλληλεξαρτήσεων και αλληλεπιδράσεων ο Δήμος θα συνεχίσει την πολιτική ισότιμων διαδημοτικών συνεργασιών με τους όμορους Δήμους και κυρίως με τους δήμους Περάματος, Πειραιά και Νίκαιας. Οι τομείς διαδημοτικής συνεργασίας είναι των δικτύων και των συγκοινωνιών, της προστασίας του παράκτιου και ορεινού περιβάλλοντος, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της χωροταξίας και πολεοδομίας, του πολιτισμού, του τουρισμού, του αθλητισμού, της εκπαίδευσης, κ.α.

4^{ος} Στρατηγικός Στόχος: Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου

Παρά τη συνεχή βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσής της. Έτσι, ο Δήμος στοχεύει στην βελτίωση των ανταποδοτικών εσόδων του, μεταξύ των άλλων από τη λειτουργία του λιμανιού, τον εξορθολογισμό των δαπανών λειτουργίας του καθώς και τη βελτίωση των εσόδων από τη διαχείριση της περιουσίας του. Επίσης, μέσω της οργανωτικής του βελτίωσης θα επιδιώξει την αύξηση των εισροών για επενδύσεις από το Δ' ΚΠΣ, τα ειδικά προγράμματα και πρωτοβουλίες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, από το εθνικό σκέλος των δημοσίων επενδύσεων (ΣΑΤΑ) καθώς και μέσω της αξιοποίησης των νέων εργαλείων όπως είναι οι ΣΔΙΤ και οι συμβάσεις παραχώρησης.

Στρατηγικός στόχος του Δήμου είναι η συνεχής βελτίωση των εσόδων του για την παραγωγή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πολίτες του, καθώς και η αύξηση των εσόδων για επενδύσεις στις πάσης φύσεως υποδομές και στην ανάπτυξη δομών στον πολιτιστικό, κοινωνικό και αθλητικό τομέα.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ. ΕΤΟΥΣ 2011. Σελίδα 117

Στους παρακάτω Πίνακες ερευνάται η συνάφεια μεταξύ των στρατηγικών στόχων της περιοχής του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας με τις προτεραιότητες και τους στόχους της Περιφέρειας Αττικής, του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθηνών/Αττικής (ΡΣΑ) 2021, αλλά και τις εθνικές και Κοινοτικές προτεραιότητες.

Πίνακας 27 Συνάφεια γενικών στόχων αναπτυξιακής Στρατηγικής Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας με γενικούς στρατηγικούς στόχους ΠΕΠ Αττικής 2007 – 2013

	Γενικοί αναπτυξιακοί στόχοι Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας			
	1 ^{ος} Ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής στη βάση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης	2 ^{ος} Ισορροπη ενδοδημοτική ανάπτυξη	3 ^{ος} Αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών	4 ^{ος} Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου
Η βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας σαν Διεθνές Επιχειρηματικό Κέντρο	X	X	X	
Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας	X			X
Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η προστασία του περιβάλλοντος	X	X	X	X
Η δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας	X	X	X	

Πίνακας 28 Συνάφεια στόχων Αναπτυξιακής Στρατηγικής Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας με αναπτυξιακές προτεραιότητες ΡΣΑ

	Γενικοί αναπτυξιακοί στόχοι Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας			
Αναπτυξιακές προτεραιότητες Ρυθμιστικού	Ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής στη βάση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης	Ισορροπη ενδοδημοτική ανάπτυξη	Αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών	Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου
Οικονομική ανάπτυξη, ισορροπη, κοινωνικά δίκαιη και περιβαλλοντικά βιώσιμη. Ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Αθήνας, προώθηση της καινοτομίας, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας	X	X	X	X
Περιβαλλοντικά βιώσιμη χωρική ανάπτυξη με αποτελεσματική και συνεκτική προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς,, διατήρηση του φυσικού χώρου και της βιοποικιλότητας και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.	X	X	X	X
Βελτίωση της ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους, εξισορρόπηση στην κατανομή πόρων και ωφελειών από την ανάπτυξη ως προϋποθέσεων για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, προώθηση πολιτικών άμβλυνσης του κοινωνικού αποκλεισμού.	X	X	X	X

2.3 Προσδιορισμός των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας, όπως προσδιορίζεται στην προηγούμενη ενότητα, διαθέτει συνοχή μεταξύ αναπτυξιακού οράματος και γενικών στόχων (μέσων) και συνιστά μια ενιαία και αδιάσπαστη αναπτυξιακή στρατηγική. Θεωρείται βέβαιο πως η συνεπής

εφαρμογή της, μετά την εξειδίκευσή της σε συγκεκριμένες δράσεις, θα συμβάλλει καθοριστικά στην βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της.

Η εφαρμογή της ως άνω στρατηγικής έχει μακροπρόθεσμο ορίζοντα και ως βασικό περιορισμό τη διαθεσιμότητα των πόρων. Για το λόγο αυτό και στη βάση των όρων που θέτει ο περιφερειακός, εθνικός και ευρωπαϊκός προγραμματισμός προσδιορίζονται στα παρακάτω οι άξονες προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος, καθώς και οι εξειδικευμένες δράσεις του με ορίζοντα την επόμενη τριετία. Τόσο οι άξονες προτεραιότητας όσο και οι δράσεις του προγράμματος φιλοδοξούν να συμβάλουν στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της νέας στρατηγικής. Συνεπώς, οι άξονες προτεραιότητας, οι κορμοί παρέμβασης και οι δράσεις τους συνιστούν μέσον για την επίτευξη της αναπτυξιακής στρατηγικής, η οποία είναι πιο γενική και πιο μακροπρόθεσμη.

Στη βάση των αναπτυξιακών αναγκών και των στόχων της αναπτυξιακής στρατηγικής αλλά και των σχετικών οδηγιών του Υπουργείου Δημόσιας Διοίκησης, οι άξονες προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας έχουν ως εξής:

1^{ος} Άξονας Προτεραιότητας: «Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές»

Ο πρώτος άξονας προτεραιότητας αναφέρεται στην προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος στο πνεύμα των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης καθώς και στη βελτίωση και επέκταση των τεχνικών υποδομών.

Ειδικότερα, ο άξονας αυτός αρθρώνεται σε τρεις κορμούς παρέμβασης:

1. στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος,
2. στο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και
3. στις τεχνικές υποδομές.

Η προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος αναφέρεται σε ειδικά θέματα όπως είναι η προστασία των δασών, η προστασία του παράκτιου θαλάσσιου περιβάλλοντος, η προστασία και συνεχής καθαρισμός των ρεμάτων, η διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και τον περιφερειακό σχεδιασμό, η καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου κ.α. Επίσης, συμπεριλαμβάνει δράσεις για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων της περιοχής καθώς και την αποκατάσταση λατομικών περιοχών όπως και την προστασία τοπίων. Το δομημένο περιβάλλον της περιοχής αφορά άμεσα την ποιότητα ζωής των κατοίκων αλλά και την ελκτικότητα των συνοικιών της. Κατά συνέπεια, απαιτούνται δράσεις όπως η

ανάπλαση του παραλιακού μετώπου, η αποκατάσταση τυχόν βλαβών στο έδαφος από τις πρώην βιομηχανίες και τις άλλες ενεργειακές εγκαταστάσεις, τη διατήρηση και διεύρυνση των ελεύθερων χώρων, την προστασία των τοπίων και της αρχιτεκτονικής/βιομηχανικής κληρονομιάς, συγκοινωνιακές ρυθμίσεις, καταπολέμηση θορύβου, πρόληψη φυσικών καταστροφών, βελτίωση αισθητικής εισόδων/εξόδων της πόλης και κεντρικών οδών, απομάκρυνση οχλουσών δραστηριοτήτων κ.α.

Ο δεύτερος άξονας παρέμβασης αναφέρεται στο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό ώστε η περιοχή να αποκτήσει χωρική συνοχή, να αποφύγει συγκρούσεις χρήσεων γης, να αποκτήσει γη για την οικιστική και οικονομική της ανάπτυξη, να προβλέψει τη χωροθέτηση λειτουργιών κ.α. Ειδικότερα, ο άξονας αναφέρεται σε δράσεις σχεδιασμού όπως το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και η ένταξη σ' αυτό νέων συνόλων όπως και το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό του παραλιακού μετώπου.

Τέλος, ο κορμός παρέμβασης των τεχνικών υποδομών αναφέρεται στην ανάγκη της βελτίωσης και επέκτασης όλων των κατηγοριών τεχνικών υποδομών και δικτύων. Ειδικότερα, στις τεχνικές υποδομές περιλαμβάνονται παρεμβάσεις οδικών έργων (π.χ. ενδοδημοτικοί οδοί, κόμβοι και συνδέσεις με υπερτοπικά οδικά δίκτυα, ορεινοί οδοί), κατασκευή δικτύων σταθερής τροχιάς (π.χ. μετρό, τραμ, σιδηρόδρομος), επέκταση των δικτύων ενέργειας (π.χ. φυσικού αερίου) και επικοινωνιών (π.χ. ευρυζωνικά δίκτυα), εκσυγχρονισμός και επέκταση του υδρευτικού, αποχετευτικού και αρδευτικού δικτύου κ.α.

Όλες οι δράσεις του άξονα προτεραιότητας προσδιορίζονται και αναλύονται στην επόμενη ενότητα.

2^{ος} Άξονας Προτεραιότητας: «Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός»

Μια από τις βασικότερες αποστολές του Δήμου είναι να παρέχει στους πολίτες του υψηλής ποιότητας υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και στήριξης, να προάγει τα τοπικά συστήματα και τις τοπικές δομές εκπαίδευσης, να αναδεικνύει και να αξιοποιεί τους πολιτιστικούς πόρους της περιοχής καθώς και την σύγχρονη πολιτιστική δραστηριότητά του.

Στο πλαίσιο αυτού του άξονα προτεραιότητας ο Δήμος θα αναπτύξει ειδικές δράσεις και πολιτικές σε τρεις κορμούς:

1. στην κοινωνική πολιτική,
2. στην παιδεία και
3. στον πολιτισμό-τουρισμό.

Οι κοινωνικές παρεμβάσεις και δράσεις του Δήμου αναφέρονται στην υποστήριξη ειδικών ομάδων πληθυσμού όπως είναι οι ηλικιωμένοι και τα ΑΜΕΑ, στην περαιτέρω προώθηση της υποστήριξης της οικογένειας και των εργαζόμενων γυναικών (π.χ. παιδικοί σταθμοί, ολοήμερα σχολεία), στην ένταξη στην τοπική κοινωνία όλων των ατόμων, στην υποστήριξη των αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων των νέων κ.α.

Η συνεχής βελτίωση των σχολικών υποδομών (π.χ. κτίρια, εργαστήρια, βιβλιοθήκες, νέες τεχνολογίες, αθλητικές σχολικές υποδομές, η προώθηση της εκπαίδευσης ενηλίκων και της δια βίου εκπαίδευσης, η συνεχής ενημέρωση και επιμόρφωση των πολιτών κ.α. συνθέτουν το δεύτερο κορμό παρέμβασης.

Ο τρίτος κορμός του παρόντος άξονα αναφέρεται στην περαιτέρω ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής, τη δημιουργία νέων πολιτιστικών υποδομών και δομών, τη δημιουργία τουριστικών προορισμών, τη βιώσιμη σύνδεση του πολιτισμού με τον τουρισμό ώστε να βελτιωθεί και η οικονομική βάση της περιοχής, η προώθηση σύγχρονων πολιτιστικών δραστηριοτήτων κ.α.

Οι δράσεις του άξονα προτεραιότητας εξειδικεύονται και αναλύονται στο επόμενο κεφάλαιο.

3^{ος} Άξονας Προτεραιότητας: «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»

Η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός του τοπικού παραγωγικού συστήματος και η αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων αποτελούν τη βάση για την ποιότητα ζωής και την ευημερία των πολιτών του Δήμου. Συνεπώς, το ΕΠ περιλαμβάνει της τοπική οικονομία και την απασχόληση στους βασικούς άξονες προτεραιότητάς του.

Ο εν λόγω άξονας θα περιλαμβάνει πρωτοβουλίες, δράσεις και πολιτικές, οι οποίες κατηγοριοποιούνται σε κορμούς παρέμβασης, όπως:

- Α) Δράσεις για την ενίσχυση της υφιστάμενης επιχειρηματικότητας (π.χ. εμπόριο, εστίαση, αναψυχή, βιοτεχνία, μεταφορές, γενικές υπηρεσίες) και για την αύξηση των ωφελειών της τοπικής οικονομίας από τις δραστηριότητες της παράκτιας λιμενοβιομηχανικής δραστηριότητας της ευρύτερης περιοχής.
- Β) Ανάδειξη του παραλιακού μετώπου και των εγκαταλελειμμένων κτιρίων/χώρων σε μοχλό προσέλκυσης νέων δραστηριοτήτων (π.χ. γραφείων, συνεδρίων, ξενοδοχείων, τουρισμού, εμπορίου, εκπαίδευσης, αναψυχής).

- Γ) Ανάδειξη της πλούσιας πολιτιστικής και βιομηχανικής κληρονομιάς σε τουριστικό πόρο.
- Δ) Οριζόντιες δράσεις για την ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας, για την ενίσχυση της απασχόλησης και για την οικονομική ενσωμάτωση αποκλεισμένων ομάδων του τοπικού πληθυσμού.

4^{ος} Άξονας Προτεραιότητας: Ο Ο.Τ.Α. ως οργανισμός και οι σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς

Ο Δήμος πέρα από ένα ειδικό δημοκρατικό σύστημα τοπικής διακυβέρνησης συνιστά και έναν παραγωγικό οργανισμό σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών, καθώς και παροχής υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της περιοχής του. Για να επιτελέσει την αποστολή του ο Δήμος και οι οργανισμοί και επιχειρήσεις του θα πρέπει να εφαρμόζουν τις αρχές της διαφάνειας, της χρηστής διοίκησης, της αξιοκρατίας, της αποδοτικότητας, της οικονομικότητας και της αποτελεσματικότητας.

Ακόμη, τόσο ο σχεδιασμός, όσο και η υλοποίηση πολιτικών και δράσεων τοπικής ανάπτυξης προϋποθέτουν την τοπική κοινωνική διαβούλευση, τη μέγιστη κοινωνική συναίνεση, την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλους φορείς της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και με οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς, πολίτες κλπ.

Επίσης, η στελέχωση του Δήμου και των οργανισμών του με το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, η συνεχής βελτίωση αυτού του δυναμικού, η εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών στην τοπική διοίκηση, η έγκαιρη προετοιμασία μελετών και προγραμμάτων, η αποτελεσματική διεκδίκηση πόρων, η βιώσιμη διαχείριση των οικονομικών κ.α. συμβάλλουν τόσο στην επίτευξη των παραπάνω αρχών όσο και στην ικανοποίηση των πολιτών.

Για το λόγο αυτό κρίνεται αναγκαία η συμπερίληψη στους άξονες προτεραιότητας του παρόντος άξονα, οι κορμοί παρέμβασης του οποίου είναι:

1. Οργάνωση και λειτουργία του Ο.Τ.Α., καθώς και σε ζητήματα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και χρηστής τοπικής διοίκησης,
2. Οριζόντιες ή υποστηρικτικές λειτουργίες του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του και
3. Ανάγκες υποστήριξης των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Πίνακας 29 Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα Παρέμβασης ανά άξονα, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
1. Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές	1.1 Χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός – χωρική συνοχή 1.2 Δομημένο περιβάλλον 1.3 Φυσικό περιβάλλον-Πρόληψη κινδύνων 1.3 Τεχνικές υποδομές και δίκτυα
2. Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός	2.1 Κοινωνική φροντίδα 2.2 Εκπαιδευτικές υποδομές 2.3 Πολιτισμός και αθλητισμός
3. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	3.1 Ανάπτυξη ναυτιλιακών, παραναυτιλιακών και λοιπών δραστηριοτήτων 3.2 Οικονομική αξιοποίηση παραλιακού μετώπου και χώρων πρώην εργοστασίων 3.4 Πολιτιστική και Τουριστική ανάπτυξη 3.4 Οριζόντιες δράσεις απασχόλησης
4. Βελτίωση διοικητικής ικανότητας του Δήμου και των υπηρεσιών αυτού και προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο	4.1 Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου 4.2 Βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής 4.3 Οικονομικά του Δήμου 4.4 Οργάνωση και διαχείριση των υπηρεσιών και λειτουργιών του Δήμου 4.5 Εξωτερικές συνεργασίες και μεταφορά καλών πρακτικών

2.3.1 Η συνοχή μεταξύ αξόνων προτεραιότητας και στόχων αναπτυξιακής στρατηγικής

Πριν την αναλυτική παρουσίαση των στόχων και των δράσεων ανά άξονα, στον παρακάτω Πίνακα επιχειρείται μια συνοπτική αντιστοίχιση των αξόνων προτεραιότητας με τους γενικούς στόχους της στρατηγικής της προηγούμενης ενότητας, προκειμένου να τεκμηριωθεί η εσωτερική συνοχή μεταξύ στόχων και προτεραιοτήτων του Προγράμματος.

Όπως φαίνεται από τον Πίνακα αυτό, οι άξονες προτεραιότητας είναι απολύτως συμβατοί με τους γενικούς στόχους της στρατηγικής. Παρά τη μεγαλύτερη συνάφεια με ορισμένους γενικούς στόχους, παρατηρείται ότι σχεδόν όλοι οι άξονες συνεισφέρουν στην υλοποίηση περισσότερων στόχων. Σημειώνεται, ότι αμέσως ή/και εμμέσως όλοι οι άξονες προτεραιότητας επηρεάζουν όλους τους γενικούς και ειδικούς στόχους. Στον σχετικό Πίνακα η αντιστοίχιση είναι ευθέως ανάλογη με την εκτιμώμενη συνάφεια μεταξύ στόχων και αξόνων.

Πίνακας 30 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Σχεδίου με τους στόχους της Αναπτυξιακής Στρατηγικής του Δ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ			
	1. Ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής στη βάση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης	2. Ισόρροπη ενδοδημοτική ανάπτυξη	3. Αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών	4. Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου
1. Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές	X	X		
2. Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός	X	X	X	
3. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	X	X		X
4. Βελτίωση διοικητικής ικανότητας του Δήμου και των υπηρεσιών αυτού και προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο			X	X

Επίσης, πασιφανής είναι από τον Πίνακα η αρμονική εσωτερική αρχιτεκτονική μεταξύ των επί μέρους αξόνων προτεραιότητας. Έτσι, ο άξονας προτεραιότητας «Φυσικό και οικιστικό περιβάλλον-τεχνικές υποδομές» συμβάλλει στην επίτευξη της προτεραιότητας «Τοπική οικονομία και απασχόληση». Οι άξονες «Τοπική οικονομία και απασχόληση» και «Ο ΟΤΑ ως οργανισμός και οι σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς» συμβάλλουν στην προώθηση των δράσεων του άξονα «Κοινωνική πολιτική, παιδεία και πολιτισμός» κοκ.

2.3.2 Συνοπτική τεκμηρίωση των προτεραιοτήτων του Σχεδίου με εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες

Στους παρακάτω πίνακες περιγράφεται μια πρώτη προσέγγιση συσχέτισης των αξόνων προτεραιότητας με τις Κατευθυντήριες Γραμμές της νέας Πολιτικής Συνοχής της Ε. Κοινότητας (ΣΚΓΚ), με τους στόχους

ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ. ΕΤΟΥΣ 2011. Σελίδα 125

του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013, με τους άξονες προτεραιότητας του ΠΕΠ Αττικής 2007-2013 και με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες ΡΣΑ.

Πίνακας 31 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας με ΣΚΓΚ (ΚΓ 1)

	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ 2007-2013		
	ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ 1		
	Να γίνουν η Ευρώπη και οι περιφέρειές της πιο ελκυστικοί τόποι για επενδύσεις και απασχόληση		
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ Δ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	<i>Επέκταση και βελτίωση των μεταφορικών υποδομών</i>	<i>Ενίσχυση των συνεργιών ανάμεσα στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη</i>	<i>Αντιμετώπιση του θέματος της εντατικής χρησιμοποίησης παραδοσιακών πηγών ενέργειας στην Ευρώπη</i>
Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές	X	X	X
Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός			
Τοπική Οικονομία και Απασχόληση			
Βελτίωση διοικητικής ικανότητας του Δήμου και των υπηρεσιών αυτού και προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο			

Πίνακας 32 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας με ΣΚΓΚ (ΚΓ 2)

	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ 2007-2013			
	ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ 2			
	Βελτίωση των γνώσεων και της καινοτομίας με στόχο την ανάπτυξη			
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ Δ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	<i>Αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων στην Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη (ΕΤΑ)</i>	<i>Διευκόλυνση της καινοτομίας και προώθηση της επιχειρηματικότητας</i>	<i>Προώθηση της κοινωνίας των πληροφοριών για όλους</i>	<i>Βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση</i>

Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές			X	
Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός				
Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	X	X		
Βελτίωση διοικητικής ικανότητας του Δήμου και των υπηρεσιών αυτού και προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο			X	

Πίνακας 33 Συναφεια Αξόνων Προτεραιότητας με ΣΚΓΚ (ΚΓ 3)

	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ 2007-2013				
	ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ 3				
	Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας				
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ Δ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	<i>Προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ανθρώπων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας</i>	<i>Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας</i>	<i>Αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω της βελτίωσης της εκπαίδευσης και της ειδίκευσης</i>	<i>Διοικητικές ικανότητες</i>	<i>Προστασία της υγείας των εργαζομένων</i>
Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές					
Κοινωνική Πολιτική,					

ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ. ΕΤΟΥΣ 2011. Σελίδα 127

Παιδεία και Πολιτισμός	X		X		
Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	X				
Βελτίωση διοικητικής ικανότητας του Δήμου και των υπηρεσιών αυτού και προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο				X	

Πίνακας 34 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας ΕΠ.Π. Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας με ΕΣΠΑ

	Θεματικές και Χωρικές Προτεραιότητες Αναπτυξιακής Στρατηγικής του ΕΣΠΑ						
Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι Δ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας	Κοινωνία της γνώσης και καινοτομία	Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή	Θεσμικό Περιβάλλον	Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών, ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης.	Χωρική ανάπτυξη (αστική, ορεινών, νησιώτικων και αγροτικών περιοχών)	Εδαφική Συνεργασία (Στόχος 3)
Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές					X	X	
Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός		X	X		X		
Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	X		X				
Βελτίωση διοικητικής ικανότητας του Δήμου και των υπηρεσιών αυτού και προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο				X			

Πίνακας 35 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας ΕΠ.Π. Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας με ΠΕΠ Αττικής 2007 – 2013

	Αξονες Προτεραιότητας ΠΕΠ Αττικής 2007-2013			
Αναπτυξιακές προτεραιότητες Δ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	Η βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας σαν Διεθνές Επιχειρηματικό Κέντρο	Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας	Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η προστασία του περιβάλλοντος	Η δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας
Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές	X	X	X	
Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός		X	X	X
Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	X	X		X
Βελτίωση διοικητικής ικανότητας του Δήμου και των υπηρεσιών αυτού και προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο			X	

Πίνακας 36 Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας ΕΠ.Π. Δ. Κερατσινίου-Δραπετσώνας με Ρυθμιστικό

	Αναπτυξιακές προτεραιότητες ΡΣΑ		
Αναπτυξιακές προτεραιότητες Δ. Κερατσινίου - Δραπετσώνας	Οικονομική ανάπτυξη, ισόρροπη, κοινωνικά δίκαιη και περιβαλλοντικά βιώσιμη. Ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Αθήνας, προώθηση της καινοτομίας, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας	Περιβαλλοντικά βιώσιμη χωρική ανάπτυξη με αποτελεσματική και συνεκτική προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς,, διατήρηση του φυσικού χώρου και της βιοποικιλότητας και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.	Βελτίωση της ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους, εξισορρόπηση στην κατανομή πόρων και ωφελειών από την ανάπτυξη ως προϋποθέσεων για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, προώθηση πολιτικών άμβλυνσης του κοινωνικού αποκλεισμού.
Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές	X	X	X
Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός	X		X

Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	Χ		Χ
Βελτίωση διοικητικής ικανότητας του Δήμου και των υπηρεσιών αυτού και προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο	Χ	Χ	Χ

Και εγκρίθηκε με :

Δέκα οχτώ (18) ΝΑΙ των κ.κ. Δημοτικών Συμβούλων:

Βενέτη Αναστασίου, Γαβαλά Νικολέττας, Δασκαλάκη Άννας-Μαρίας, Δατσέρη Βασιλικής, Θεοχάρη Διονυσίου, Καφκοκόλη Πέτρου, Κουλουύκη Δημητρίου, Λάλου Ιωάννη, Μαθιουδάκη Ειρήνη, Μαράκου Μαρίας, Μαρτάκη Νικολάου, Μπαρμπαγιάννη Ευγενίας, Οικονομάκη Νικολάου, Σενικίδου Μαρίας, Τρέχα Αντωνίου, Τσοτσάνη – Δριτσάκου Σταματούλας, Χονδροκούκη Γεωργίου και Χρονόπουλου Κωνσταντίνου.

Τέσσερα (4) ΚΑΤΑ των κ.κ. Δημοτικών Συμβούλων:

Καλαμαρά Γεωργίου, Κούβαρη Κωνσταντίνου, Λούπη Άγγελου και Πετριδη Γεωργίου.

Και **Πέντε (5) ΛΕΥΚΑ** των κ.κ. Δημοτικών Συμβούλων:

Ζούπη Ζαχαρία, Μανουσιάδη Χαράλαμπου, Μυργιαλή Χρυσούλας, Τσιρίδη Γεωργίου, και Φωτίου Πολυξένης.

Κατά την διάρκεια της ψηφοφορίας **απουσίαζαν** οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Δαβγιώτη Ελένη, Μαΐλη Μαρία, Μελάς Φώτιος, Μόσχου Ειρήνη, Πάστρα Χαρίκλεια και Πατίδης Ηλίας.

Η απόφαση πήρε αριθμό (375).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΡΤΑΚΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΑΡΑΚΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΩ ΠΑΡΟΝΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Δ.Σ
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ
Κερατσίνι 15-11-2011

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΡΤΑΚΗΣ